ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

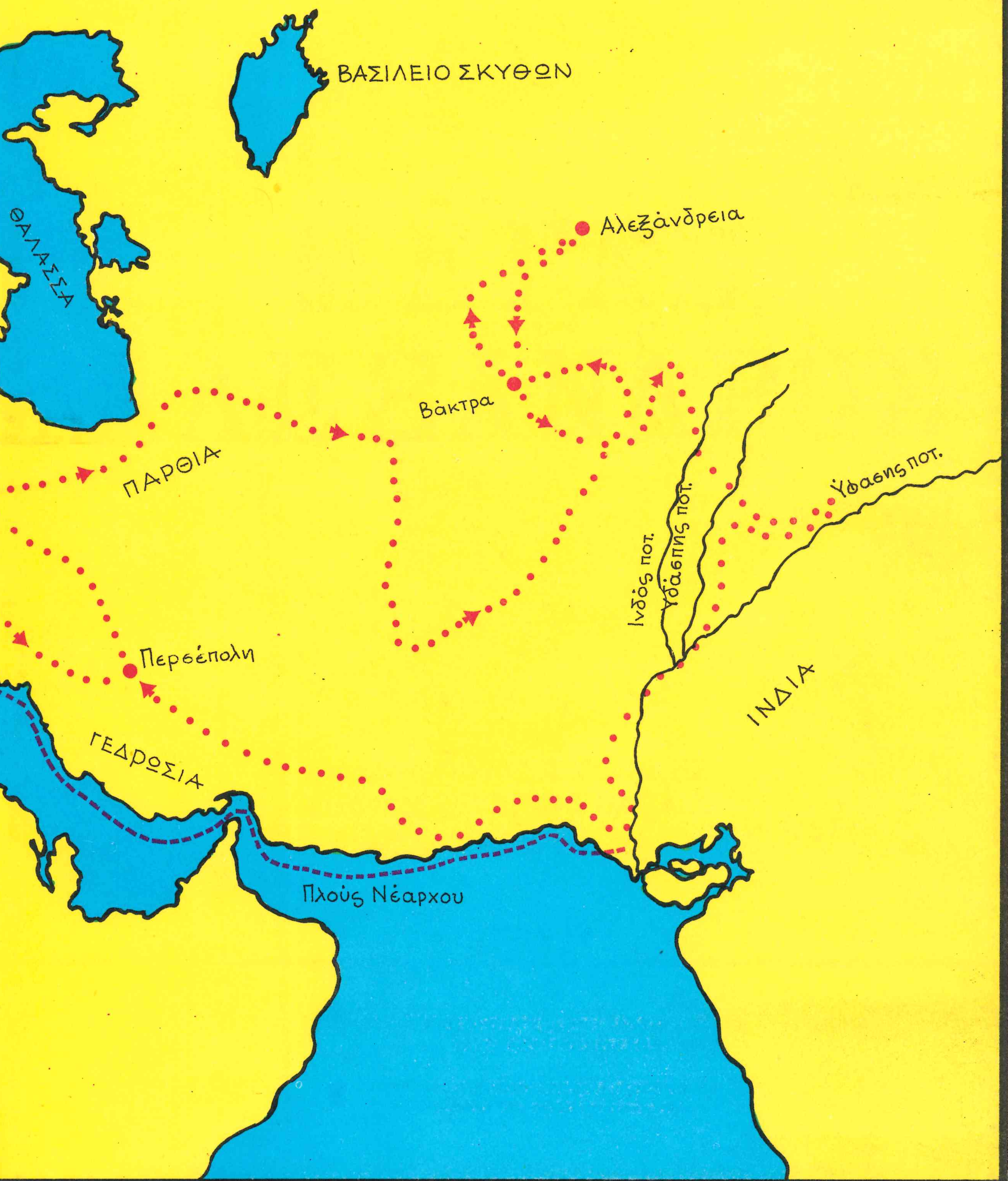

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΤΡΑΤΙΚΗ – ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Κείμενο: ΠΟΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΚΗΣ
Εικόνες: SEVERINO BARALDI

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΤΡΑΤΙΚΗ – Εκδόσεις

ΧΑΒΡΙΟΥ 9 και ΠΡΑΞΙΤΕΛΟΥΣ
ΑΘΗΝΑ 10562 – ΤΗΛ. 32.21.834, 32.34.768

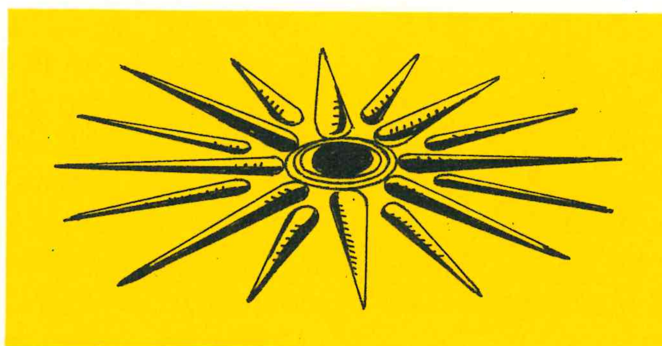
ΟΛΥΜΠΙΑΔΑ

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β΄

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Βασιλιάς στα είκοσί του χρόνια

Η Έφεσσος ήταν μια μεγάλη και πλούσια πόλη του Περσικού βασιλείου, χτισμένη στα παράλια της Μικράς Ασίας, απέναντι από τη Σάμο. Στην πόλη αυτή υπήρχε ένας περίλαμπρος ναός, ο πιο μεγάλος και πιο πλούσιος όλης της Ανατολής. Ένα βράδυ όμως, 356 χρόνια πριν γεννηθεί ο Χριστός, ο ναός έπιασε φωτιά. Πύρινες φλόγες αγκάλιασαν τα λευκά του μάρμαρα και υψώνονταν, μαζί με το μαύρο καπνό, ως τα ουράνια. Οι κάτοικοι της Εφέσσου ξεχύθηκαν στους δρόμους και άρχισαν να θρηνούν. Θρηνούσαν και οι ιέρειες του ναού, θρηνούσαν και οι μάγοι του. Κι ένας από τους μάγους, όταν πια ο ναός έγινε στάχτες κι ερείπια κατάμαυρα, άρχισε να χτυπάει το κεφάλι του κι είπε ανάμεσα στα βογγητά και τους λυγμούς του:

– Κακός οιωνός αυτό που έγινε απόψε! Πολύ σύντομα θα βρει μεγάλο κακό την Ασία...

Ο Πέρσης μάγος δεν έπεσε έξω. Εκείνο το ίδιο βράδυ του Ιουλίου του 356 π.Χ., κάπου μακριά, στην άλλη όχθη του Αγαίου, στην Πέλλα της Μακεδονίας, γεννήθηκε ένα μωρό που, εικοσιδύο χρόνια αργότερα θα κατακτούσε την Ασία και θα διέλυε το απέραντο, το πλούσιο και παντοδύναμο κράτος των Περσών. Το μωρό εκείνο ήταν ο Μέγας Αλέξανδρος!

Πατέρας του ήταν ο Φίλιππος ο Β΄, βασιλιάς της Μακεδονίας, και μητέρα του η Ολυμπιάδα, κόρη του βασιλιά της Ηπείρου, που καταγόταν από το γένος του Ηρακλή. Ο Φίλιππος ήταν ικανός βασιλιάς, έξυπνος, γενναίος, κι είχε σαν σκοπό του να ενώσει όλες τις Ελληνικές πόλεις – που τις κατασπάραζαν οι πόλεμοι και οι έχθρες – σ' ένα μεγάλο Ελληνικό κράτος. Η Ολυμπιάδα ήταν μια δραστήρια και πανέξυπνη γυναίκα, γεμάτη πείσμα και δύναμη. Ο Αλέξανδρος κληρονόμησε και από τους δύο γονείς του όλες τις αρετές τους. Ήταν μέτριος στο ανάστημα, με σγουρά μαλλιά, με όμορφα μάτια κι

ένα πρόσωπο ήρεμο και σοβαρό μαζί. Εκείνο όμως που τον χαρακτήριζε περισσότερο, ήταν η εξυπνάδα του και η γενναιότητά του. Και τα δύο αυτά προτερήματά του τα έδειξε από πολύ μικρή ηλικία.

Ήταν δώδεκα χρονών ο Αλέξανδρος, όταν ένας φίλος του Φιλίππου, ο Δημάρατος από την Κόρινθο, του χάρισε ένα δυνατό, περήφανο και ατίθασο άλογο, τον Βουκεφάλα. Στην αυλή του παλατιού συγκεντρώθηκαν πολλοί φίλοι του βασιλιά και θαύμαζαν το πανέμορφο άτι. Κάποιος απ' όλους θέλησε να το καβαλικέψει. Μα ο Βουκεφάλας αγρίεψε, τίναξε τα πισινά του πόδια και ο φίλος του βασιλιά έτρεξε ν' απομακρυνθεί για να γλυτώσει.

– Μα τον Δία! φώναξε τότε ο Φίλιππος στον Δημάρατο. Το άλογο που μου χάρισες είναι υπέροχο στ' αλήθεια, αλλά είναι τόσο άγριο, που φοβάμαι ότι κανείς δεν θα μπορέσει να το δαμάσει.

Ένας από τους αξιωματικούς του βασιλιά προχώρησε πεισματωμένος προς τον Βουκεφάλα, άρπαξε θαρρετά τα χαλινάρια και προσπάθησε να πηδήσει στη ράχη του. Μα το άλογο χλιμίντρισε άγρια, τινάχτηκε, σηκώθηκε όρθιο στα πισινά του πόδια και ο αξιωματικός το 'βαλε κι αυτός στα πόδια για να γλυτώσει.

Ο ένας μετά τον άλλο δοκίμασαν σχεδόν όλοι να δαμάσουν το Βουκεφάλα. Μάταιος κόπος. Δε θα βρισκόταν κανείς να υποτάξει το περήφανο και πεισματάρικο άλογο.

Και τότε, είδαν όλοι τον μικρό Αλέξανδρο, να σηκώνεται από τη θέση του και να προχωρεί με θάρρος προς το περήφανο άτι.

– Αλέξανδρε! του φώναξε ο Φίλιππος. Μη, παιδί μου! Πρόσεχε!

Μα ο Αλέξανδρος προχώρησε χωρίς τον παραμικρό δισταγμό κι έπιασε με θάρρος τα

χαλινάρια του Βουκεφάλα. Είχε προσέξει κάτι, που κανείς άλλος δεν το είχε δει. Το άλογο τρόμαζε βλέποντας τον ίσκιο του και γι' αυτό αγρίευε και δε δεχόταν κανέναν να το πλησιάσει. Ο Αλέξανδρος γύρισε το κεφάλι του αλόγου προς τον ήλιο για να μην πέφτει μπροστά του ο ίσκιος του και, με θάρρος και σβελτάδα πήδησε στη ράχη του. Όλοι είδαν κατάπληκτοι τον Βουκεφάλα να μένει ακίνητος και ήσυχος σαν αρνάκι!

– Μπράβο! ξέσπασαν σε αυθόρμητες, θριαμβευτικές κραυγές. Μπράβο, Αλέξανδρε!

Ο Φίλιππος, γεμάτος περηφάνια για το κατόρθωμα του γιου του, έτρεξε κοντά του, τον αγκάλιασε συγκινημένος, τον φίλησε και του είπε:

– Παιδί μου, φρόντισε να βρεις ένα μεγάλο βασίλειο που να σου ταιριάζει. Η Μακεδονία είναι πολύ μικρή για σένα!

Λόγια προφητικά, που έμελλε να πραγματοποιηθούν.

Ο Φίλιππος, για να δώσει μια τέλεια μόρφωση στον Αλέξανδρο, κάλεσε στη Μακεδονία το μεγαλύτερο φιλόσοφο εκείνης της εποχής, τον Αριστοτέλη. Κλεισμένος για τέσσερα ολόκληρα χρόνια ο Αλέξανδρος σ' ένα εξοχικό παλάτι, μαζί με αρκετούς συνομηλίκους του, παιδιά στρατηγών και ευγενών της Μακεδονίας, πήρε από τον μεγάλο εκείνο δάσκαλο άπειρες γνώσεις, που του χρησίμευσαν πολύ, αργότερα. Το πόσο σεβασμό και πόση αγάπη ένιωθε για τον Αριστοτέλη ο Αλέξανδρος, μας το φανερώνουν τα πιο κάτω λόγια του, που έμειναν στην ιστορία:

«Το ζειν το οφείλω εις τον πατέρα μου και το ευ ζειν εις τον διδάσκαλόν μου». Δηλαδή: «Τη ζωή την οφείλω στον πατέρα μου, αλλά την ομορφιά της ζωής την οφείλω στο δάσκαλό

Οι κάτοικοι της Εφέσσου ξεχύθηκαν στους δρόμους και άρχισαν να θρηνούν.

Με θάρρος και σβελτοσύνη, ο μικρός Αλέξανδρος, πήδησε στη ράχη του φοβερού Βουκεφάλα.

μου».

Τα χρόνια αυτά που μορφωνόταν ο Αλέξανδρος, ξύπνησαν και οι μεγάλες φιλοδοξίες του, το μεγάλο του όνειρο να μεγαλώσει τη Μακεδονία. Και μια μέρα, όταν έμαθε ότι ο πατέρας του είχε κερδίσει μια ακόμα μάχη, είπε με παράπονο: «Θα νικήσει όλους τους εχθρούς μας ο πατέρας μου και δε θα μείνει κανείς να τον νικήσω εγώ;»

Βιαζόταν να πολεμήσει και να νικήσει! Και να που του παρουσιάστηκε η πρώτη ευκαιρία στα δεκάξι του χρόνια! Είχε τελειώσει τις σπουδές του κοντά στον Αριστοτέλη, όταν ο Φίλιππος έφυγε για μια μεγάλη εκστρατεία στην Προποντίδα και τον άφησε πίσω του αντιβασιλιά του Μακεδονικού κράτους. Ένας λαός της Θράκης, οι Μαίδοι, όταν έμαθαν ότι ο Φίλιππος βρισκόταν αρκετά μακριά από τη Μακεδονία, βρήκαν την ευκαιρία να επαναστατήσουν. Ο έφηβος Αλέξανδρος, επικεφαλής του στρατού που είχε μείνει στην Πέλλα, εκστράτευσε εναντίον τους και τους κατατρόπωσε! Όλοι θαύμασαν σε κείνη τη μάχη όχι μόνο την ανδρεία του, αλλά και το στρατηγικό του μυαλό.

Μια δεύτερη μεγάλη ευκαιρία παρουσιάστηκε στον Αλέξανδρο δυο χρόνια αργότερα. Οι Αθηναίοι και οι σύμμαχοί τους οι Θηβαίοι, αποφάσισαν να αντισταθούν στα σχέδια του Φιλίππου να ενώσει την Ελλάδα σε ένα μεγάλο και ισχυρό κράτος, και το έτος 338 ο στρατός τους περίμενε το στρατό των Μακεδόνων στη Χαιρώνεια. Εκεί έγινε η μεγάλη και ιστορική σύγκρουση των δύο στρατών. Ο Φίλιππος εμπιστεύθηκε στον δεκαοχτάχρονο γιο του τη διοίκηση 2.000 ιππέων. Ο Αλέξανδρος πολέμησε γενναία, αντιμετωπίζοντας τον ιερό λόχο των Θηβαίων. Οι Θηβαίοι αντιστάθηκαν με πείσμα στις μανιασμένες επιθέσεις του ιππικού των Μακεδόνων, που το οδηγούσε ο Αλέξανδρος, ώσπου έπεσαν όλοι τους νεκροί. Σε κείνη τη μάχη είχε πάρει μέρος και ο Αθηναίος Δημοσθένης, ο μεγαλύτερος ρήτορας της αρχαίας Ελλάδας, που μισούσε με φανατισμό τους Μακεδόνες. Αναγκάστηκε να πετάξει την ασπίδα

και το κοντάρι και να το βάλει στα πόδια για να γλυτώσει.

Η νίκη των Μακεδόνων ήταν μεγάλη και ιστορική. Τώρα πια καμιά δύναμη δε θα μπορούσε να τους αντισταθεί για να ενώσουν την Ελλάδα. Μετά τη μάχη, ο Φίλιππος έδωσε διαταγή να συγκεντρώσουν τους νεκρούς Αθηναίους και να τους κάψουν. Συγκέντρωσε έπειτα τη στάχτη τους και αποφάσισε να τη στείλει στην Αθήνα, για να δείξει στους Αθηναίους ότι έτρεφε φιλικά αισθήματα απέναντί τους. Επικεφαλής της αποστολής των στρατιωτών του προς την Αθήνα, έστειλε τον Αλέξανδρο. Έτσι ο γιος του Μακεδόνα βασιλιά επισκέφτηκε για πρώτη φορά την Αθήνα.

Μπαίνοντας στη χιλιοδοξασμένη πόλη της Αθήνας, που σχεδόν μόνη της είχε νικήσει την Περσική αυτοκρατορία, ένιωσε μεγάλο δέος και θαυμασμό. Τα μνημεία της Αθήνας και ιδιαίτερα η Ακρόπολη με τον Παρθενώνα, του προξένησαν τρομερή εντύπωση. Και ο θαυμασμός του και η αγάπη του για την Αθήνα δεν έσβησε ποτέ.

Οι Αθηναίοι και άλλες φορές στράφηκαν εναντίον των Μακεδόνων, αλλά πάντα ο Αλέξανδρος τους συγχωρούσε.

Πέρασαν δυο χρόνια ακόμη. Ήταν είκοσι χρονών ο Αλέξανδρος όταν ένα απόγευμα, καθώς ο βασιλιάς Φίλιππος γιόρταζε τους γάμους της κόρης του Κλεοπάτρας, σ' ένα στάδιο, ένας Μακεδόνας που ονομαζόταν Παυσανίας, τον πλησίασε κι έμπηξε ένα μαχαίρι στην καρδιά του...

Η Μακεδονία έχασε έναν μεγάλο βασιλιά. Γιατί ο Φίλιππος ήταν πραγματικά μεγάλος βασιλιάς. Έξυπνος πολιτικός και σπουδαίος στρατηγός, είχε καταφέρει να ενώσει την Ελλάδα, να κατατροπώσει τους γειτονικούς εχθρούς του κι ετοιμαζόταν να εκστρατεύσει εναντίον των Περσών.

Βασιλιάς στα είκοσί του χρόνια έγινε ο Αλέξανδρος. Ένα παιδί σχεδόν ακόμα, πήρε στα χέρια του τις τύχες της Μακεδονίας και της Ελλάδας ολόκληρης. Ήταν το καλοκαίρι του 336 π.Χ....

Ένας Μακεδόνας που ονομαζόταν Παυσανίας, σκότωσε το βασιλιά Φίλιππο...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

«Νέε μου, θα είσαι ανίκητος!»

Η πρώτη δουλειά του Αλέξανδρου ήταν να σταθεροποιήσει το θρόνο του, γιατί υπήρχαν πολλοί μέσα στη Μακεδονία που δεν ήθελαν να δεχτούν σαν βασιλιά τους έναν έφηβο. Σ' αυτό τον βοήθησαν πολύ δυο ονομαστοί στρατηγοί και φίλοι του πατέρα του, ο Αντίπατρος και ο Παρμενίωνας. Αφού κατανίκησε τους αντιπάλους του, αποφάσισε να επιτεθεί εναντίον μερικών γειτονικών φυλών που απειλούσαν τη Μακεδονία. Μα δεν πρόλαβε. Άσχημες ειδήσεις άρχισαν να καταφθάνουν από την υπόλοιπη Ελλάδα. Πρώτοι οι Θηβαίοι κι έπειτα οι Αθηναίοι, οι Θεσσαλοί, οι κάτοικοι του Άργους, της Αρκαδίας και άλλων περιοχών, όταν πληροφορήθηκαν το θάνατο του Φιλίππου νόμισαν ότι βρήκαν κατάλληλη την ευκαιρία να επαναστατήσουν.

Όταν έμαθε τα άσχημα νέα ο Αλέξανδρος, δε λιποψύχησε. Ξεκίνησε αμέσως με μια μεγάλη δύναμη για να τιμωρήσει παραδειγματικά τις επαναστατημένες πόλεις. Πρώτοι οι Θεσσαλοί κατάλαβαν ότι δε θα μπορούσαν να τα βάλουν μαζί του και του ζήτησαν συγνώμη για την ανταρσία τους. Ο Αλέξανδρος προχώρησε και στρατοπέδευσε ανάμεσα στη Θήβα και την Αθήνα. Και οι δυο πόλεις αναγκάστηκαν να του ζητήσουν κι αυτές συγνώμη για να μην τις καταστρέψει. Έτσι, ο νεαρός βασιλιάς κέρδισε αυτή τη μάχη χωρίς να χρειαστεί να πολεμήσει. Ζήτησε τότε απ' όλες τις πόλεις να στείλουν αντιπροσώπους στην Κόρινθο, κι εκεί, όλοι – εκτός από τους περήφανους και πεισματάρηδες Σπαρτιάτες – τον ανακήρυξαν ηγεμόνα της συμμαχίας όλων των Ελληνικών πόλεων και στρατηγό αυτοκράτορα.

Από την πρώτη μέρα που πάτησε το πόδι του στην Κόρινθο ο Αλέξανδρος, όλοι έτρεχαν να τον δουν και να τον θαυμάσουν. Η φήμη του είχε απλωθεί σε κάθε γωνιά της Ελλάδας. Μόνο ένας από τους κατοίκους της Κορίνθου δεν ενδιαφέρθηκε να τον δει. Ήταν ο φιλόσοφος Διογένης.

Ο Διογένης κατοικούσε σ' ένα πιθάρι και δίδασκε στον κόσμο τη λιτότητα. Ο άνθρωπος, έλεγε, έχει ανάγκη από ελάχιστα πράγματα για να ζήσει.

Και η φήμη του Διογένη είχε απλωθεί σ' όλη την Ελλάδα και ο Μέγας Αλέξανδρος είχε την περιέργεια να τον γνωρίσει. Έτσι, τον οδήγησαν κοντά στον Διογένη.

Ο νεαρός βασιλιάς στάθηκε μπροστά στο πιθάρι και κοίταζε με περιέργεια και ενδιαφέρον τον μισόγυμνο φιλόσοφο. Εκείνος κοίταζε αδιάφορα τον Μακεδόνα βασιλιά, χωρίς να τον συγκινήσει η παρουσία του.

– Άκουσε, του είπε σε μια στιγμή ο νεαρός βασιλιάς. Είμαι ο βασιλιάς Αλέξανδρος. Πες μου ποια χάρη θέλεις να σου κάνω και θα γίνει αμέσως.

– Ναι, έχω να σου ζητήσω μια χάρη, του είπε τότε ο Διογένης. Να παραμερίσεις λιγάκι, γιατί μου κρύβεις τον ήλιο.

Ο Αλέξανδρος θαύμασε τότε πολύ την απάντηση του Διογένη, που γύρισε και είπε στους φίλους του:

– Αν δεν ήμουν Αλέξανδρος, θα ήθελα να είμαι Διογένης!

Μετά την Κόρινθο ο Αλέξανδρος αποφάσισε να επισκεφτεί το περίφημο μαντείο των Δελφών. Ήθελε να πάρει χρησμό από την ιέρεια του ναού του Απόλλωνα, την Πυθία. Αλλά, όταν έφτασε εκεί, τον πληροφόρησαν ότι η Πυθία δεν μπορούσε να του δώσει χρησμό. Μερικές μέρες του μήνα οι αρχαίοι Έλληνες τις θεωρούσαν αποφράδες (γρουσούζικες) και τις μέρες αυτές ποτέ η Πυθία δεν έδινε χρησμό.

Μα ο Αλέξανδρος δεν είχε σκοπό να περιμένει για πολύ στους Δελφούς. Έτσι, ανάγκασε την Πυθία να μπει στο ναό και να του δώσει το χρησμό. Εκείνη, αφού μάσησε φύλλα δάφνης, από το ιερό δέντρο του Απόλλωνα, έδωσε το χρησμό που βγήκε αληθινός:

«Νέε μου – του είπε – θα είσαι ανίκητος».

– Ναι, έχω να σου ζητήσω μια χάρη, του είπε τότε ο Διογένης. Να παραμερίσεις λιγάκι γιατί μου κρύβεις τον ήλιο.

Ο νεαρός βασιλιάς γύρισε στην Πέλλα και χωρίς καθυστέρηση ξεκίνησε να υποτάξει τις γειτονικές φυλές που απειλούσαν την Ελλάδα. Πρώτους νίκησε τους Θράκες. Έπειτα ήρθε η σειρά των Τριβαλλών, των Γετών και των Ιλλυριών. Έδωσε σκληρές μάχες με όλους αυτούς και τους κατατρόπωσε. Η στρατιά του ήταν ανίκητη. Κανείς δεν μπορούσε ν' αντισταθεί στην επέλαση του τρομερού ιππικού του και στις λόγχες του πεζικού του.

Με καινούργιες δάφνες δόξας και θριάμβου, ετοιμαζόταν να γυρίσει στη Μακεδονία ο Αλέξανδρος, όταν έφτασαν άσχημα μαντάτα από την υπόλοιπη Ελλάδα. Πολλές πόλεις, με πρώτη τη Θήβα, επαναστάτησαν εναντίον του. Στην Αθήνα ο ρήτορας Δημοσθένης έκανε το παν να πείσει τους Αθηναίους να εξεγερθούν. Και τα κατάφερε...

Ο Αλέξανδρος κατάλαβε ότι τα πράγματα έγιναν πολύ σοβαρά. Έπρεπε να δράσει κεραυνοβόλα και να τιμωρήσει παραδειγματικά τους προδότες της ενωμένης Ελλάδας, που πριν λίγο καιρό, στην Κόρινθο, τον είχαν ανακηρύξει ηγεμόνα τους. Έτσι, χωρίς να ξεκουράσει το στρατό του, ύστερα από εξαντλητικές πορείες έφτασε έξω από τη Θήβα. Οι Θηβαίοι είχαν πολιορκήσει τη Μακεδονική φρουρά στην Ακρόπολή τους και όταν είδαν τον Μακεδονικό στρατό έξω από την πόλη τους, ξαφνιάστηκαν. Ωστόσο, αυτή τη φορά είχαν σκοπό να πολεμήσουν.

Πρώτοι επιτέθηκαν στους Μακεδόνες, που τους βοηθούσαν και μερικοί γείτονες των Θηβαίων, οι Πλαταιείς και οι Φωκείς. Η επίθεση των Θηβαίων ήταν άγρια και νίκησαν τα πρώτα σώματα των Μακεδόνων. Μα, καθώς άπλωσαν τις δυνάμεις τους έξω από την πόλη, ο Αλέξανδρος επιτέθηκε εναντίον τους και τους κατατρόπωσε. Έτσι, οι Μακεδόνες και οι σύμμαχοί τους μπήκαν στη Θήβα. Άρχισε τότε μια άγρια σφαγή, που πιο πολύ την έκαναν οι Φωκείς και οι Πλαταιείς που μισούσαν τους Θηβαίους. Αλλά

Ανάγκασε την Πυθία να μπει στο ναό και να του δώσει το χρησμό.

και οι Μακεδόνες δεν πήγαν πίσω.

Πολλοί κατηγορούν τον Αλέξανδρο γιατί τιμώρησε τόσο παραδειγματικά τους Θηβαίους. Ας μην ξεχνούν όμως ότι την πρώτη φορά τους συγχώρησε. Έπρεπε να φανεί σκληρός για να μην έχει προβλήματα στην Ελλάδα. Ήθελε να μένει ήσυχος ότι δε θα τολμήσει κανείς να επαναστατήσει εναντίον του, όταν αυτός θα βρισκόταν μακριά, στην Ασία.

Μόνο το σπίτι του ποιητή Πίνδαρου έδωσε διαταγή να μην πειράξουν, καθώς και τους απογόνους του.

Στεκόταν έξω από τη σκηνή του ο Μέγας Αλέξανδρος, ενώ φλόγες και καπνοί υψώνονταν πάνω από τη νικημένη Θήβα όταν, σε μια στιγμή, μερικοί Θράκες, από το στρατό του, οδήγησαν κοντά του μια αιχμάλωτη Θηβαία.

– Τι έκανε αυτή; τους ρώτησε. Γιατί τη φέρατε μπροστά μου;

– Μπήκαμε στο σπίτι της, απάντησε ένας στρατιώτης, και ο επικεφαλής μας της ζήτησε να μας δώσει το χρυσάφι που είχε κρύψει. Αυτή τον οδήγησε ως το πηγάδι και καθώς εκείνος έσκυψε να δει, τον έσπρωξε και τον έριξε μέσα! Γι' αυτό σου τη φέραμε, να την τιμωρήσεις παραδειγματικά.

Ο Αλέξανδρος ρώτησε τη γυναίκα, που τον κοίταζε με αγέρωχο και άφοβο βλέμμα:

– Ποια είσαι;

– Με λένε Τιμόκλεια, του απάντησε περήφανη εκείνη, και είμαι αδελφή του στρατηγού Θεαγένη που πολέμησε με ανδρεία τον πατέρα σου στη Χαιρώνεια κι έπεσε χτυπημένος από τους Μακεδόνες!

Η περήφανη απάντησή της έκανε μεγάλη εντύπωση στον Αλέξανδρο. Και έδωσε διαταγή στους στρατιώτες του να την αφήσουν ελεύθερη, αυτήν και τα παιδιά της.

Η καταστροφή της Θήβας τρομοκράτησε τους Αθηναίους, που ζήτησαν για δεύτερη φορά συγνώμη από τον Αλέξανδρο. Κι εκείνος, που έτρεφε μεγάλη αδυναμία στην πόλη της Αθήνας, τους συγχώρησε πρόθυμα. Τώρα όλες οι πόλεις κατάλαβαν ότι ο νεαρός Αλέξανδρος δεν αστειευόταν και ότι η δύναμη του στρατού του ήταν τρομερή.

Στην Αθήνα, μεγάλος εχθρός του Αλέξανδρου ήταν ο ρήτορας Δημοσθένης.

– Με λένε Τιμόκλεια, του απάντησε με περηφάνεια η γυναίκα, και είμαι αδελφή του στρατηγού Θεαγένη που πολέμησε τον πατέρα σου...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Αρχίζει η μεγάλη εκστρατεία

Το φθινόπωρο του 335 π.Χ. επέστρεψε στην Πέλλα ο Μέγας Αλέξανδρος, και άρχισε να προετοιμάζεται για να πραγματοποιήσει το μεγάλο όνειρο της ζωής του: να κατακτήσει την Ασία και να διαλύσει τη μεγάλη Περσική αυτοκρατορία.

Την άνοιξη του επόμενου χρόνου – το 334 – ήταν κιόλας έτοιμος. Θ' άφηνε πίσω του τον έμπιστο στρατηγό του πατέρα του, τον Αντίπατρο, να διοικεί το μεγάλο του κράτος. Μαζί του θα έπαιρνε τον Παρμενίωνα, τον ικανό και ακούραστο στρατηγό, που είχε δείξει ως τώρα πολλές φορές την αξία του στον πόλεμο, κερδίζοντας άπειρες μάχες.

Η δύναμη της στρατιάς του ήταν τριανταπέντε περίπου χιλιάδες πεζοί και πέντε χιλιάδες ιππείς. Από τους πεζούς πέντε χιλιάδες ήταν μισθοφόροι, από πολλά μέρη της Ελλάδας. Αλλά και οι πόλεις της συμμαχίας έστειλαν στρατιώτες να πολεμήσουν στο πλευρό του Μέγα Αλέξανδρου. Εφτακόσιους έστειλε η Αθήνα, χίλιους εξακόσιους ιππείς οι Θεσσαλοί, έστειλαν επίσης οι Αργείοι, οι Ακαρνάνες και αρκετοί άλλοι. Μόνο οι Σπαρτιάτες ήταν απόντες από αυτή τη μεγάλη εκστρατεία. Οι Αθηναίοι, εκτός από τους πεζούς, έδωσαν στον Αλέξανδρο και αρκετές τριήρεις.

Η μεγαλύτερη όμως δύναμη αυτής της στρατιάς ήταν η Μακεδονική Φάλαγγα. Έτσι ονομάζονταν μερικοί διαλεχτοί και σκληραγωγημένοι στρατιώτες, που προχωρούσαν εναντίον του εχθρού σε φάλαγγα. Κρατούσαν μεγάλα κοντάρια, που ονομάζονταν σάρισσες. Η σάρισσα είχε 7 μέτρα μάκρος. Οι πρώτοι στρατιώτες προχωρούσαν με προτεταμένες τις σάρισσες και σκόρπιζαν τον πανικό στους αντιπάλους τους που, με τα μικρά τους κοντάρια δεν μπορούσαν να τους πλησιάσουν και να τους χτυπήσουν.

Αλλά, ο Αλέξανδρος, δεν ξεκίνησε μόνο με το στρατό του. Πήρε μαζί του πολλούς σοφούς. Ένας από αυτούς ήταν ο ανεψιός του μεγάλου δασκάλου του, του Αριστοτέλη, ο Ολλύνθιος Καλλισθένης. Πήρε επίσης γεωγράφους, αρχιτέκτονες και μηχανικούς.

Μέσα σε είκοσι μέρες, από την Πέλλα, η μεγάλη αυτή στρατιά, έφτασε στην πόλη Σηστό, που βρισκόταν χτισμένη στις όχθες του Ελλήσποντου, στη Θρακική Χερσόνησο. Με αρχηγό τον Παρμενίωνα, έστειλε τη στρατιά του να περάσει απέναντι στην όχθη της Μικράς Ασίας, σε μια πόλη που ονομαζόταν Άβυδος. Για να γίνει αυτό, χρειάστηκαν 160 τριήρεις. Ο ίδιος, με μια μικρή δύναμη, ακολούθησε τη Θρακική ακτή, ώσπου έφτασε στην Ελαιούντα, μια πόλη χτισμένη απέναντι από την Τροία.

Με πλοίο, που το οδήγησε ο ίδιος, πέρασε κι αυτός στην ακτή της Μικράς Ασίας. Πάτησε το πόδι του στην παραλία της Τροίας, εκεί που πριν από πολλά χρόνια είχαν αποβιβαστεί οι Αχαιοί, για να πολεμήσουν δέκα ολόκληρα χρόνια τους Τρώες.

Ήταν μεγάλη η συγκίνηση του Αλέξανδρου. Όταν πάτησε το πόδι του στην ακτή, πήρε το κοντάρι του και το τίναξε με δύναμη, καρφώνοντάς το στην άμμο. Ήταν συμβολική αυτή η πράξη του. Ο Αλέξανδρος, ο βασιλιάς των Μακεδόνων και όλων των Ελλήνων, έτσι όπως καρφώθηκε το κοντάρι του στο χώμα της Ασίας, θα κατακτούσε με τη δύναμή του την Ασία και το Περσικό κράτος.

Αλλά η μεγαλύτερη συγκίνησή του ήταν γιατί έβλεπε την Τροία. Το μέρος αυτό όπου οι Έλληνες είχαν δημιουργήσει ένα αθάνατο έπος. Το αγαπημένο βιβλίο του Αλέξανδρου ήταν η Ιλιάδα. Το έπαιρνε πάντα μαζί του και το βράδυ το έβαζε κάτω από το προσκέφαλό του.

Η Τροία, την εποχή εκείνη ήταν ένα μικρό χωριουδάκι. Ο Αλέξανδρος θυσίασε ένα μόσχο στην Αθηνά, παρακαλώντας την να τον βοηθήσει στην εκστρατεία του, και στον Ηρακλή. Θυσίασε επίσης και στη μνήμη του Πρίαμου, του

Τίναξε με δύναμη το κοντάρι του, καρφώνοντάς το στη γη της Ασίας...

άτυχου και τραγικού βασιλιά της Τροίας.

Αλλά ο Αλέξανδρος επισκέφτηκε την Τροία και για κάποιον άλλο σκοπό. Από όλους τους ήρωες των Ελλήνων που πολέμησαν σ' αυτό το μέρος, θαύμαζε τον Αχιλλέα. Επισκέφτηκε τον τάφο του θρυλικού βασιλιά των Μυρμιδόνων και τον στεφάνωσε. Κι αφού στάθηκε για λίγο ακίνητος και βαθιά συγκινημένος, φέρνοντας τη σκέψη του στα απίστευτα κατορθώματα του Αχιλλέα, κούνησε το κεφάλι του και είπε:

– Ήσουν πολύ τυχερός, Αχιλλέα. Γιατί για σένα βρέθηκε ένας μεγάλος ποιητής να υμνήσει τα κατορθώματά σου και να τα κάνει αθάνατα!

Και εννοούσε τον Όμηρο.

Αφού έκανε το χρέος του στην Τροία, ακολούθησε τώρα τη Μικρασιατική ακτή και δεν άργησε να συναντήσει τη στρατιά του, που τον περίμενε λίγο πιο πέρα από την Άβυδο, σε μια πόλη που ονομαζόταν Αρίσβη. Αφού επιθεώρησε τους πολεμιστές του, έδωσε διαταγή να ξεκινήσουν. Δε θα προχωρούσε προς τα βάθη της Μικράς Ασίας, που ήταν μέρη έρημα, χωρίς ίχνος τροφής, αλλά προς τα βόρεια.

Ο Δαρείος, ο βασιλιάς της μεγάλης Περσικής αυτοκρατορίας, είχε σαν αρχηγό του στρατού του έναν Έλληνα. Τον Μέμνονα, από τη Ρόδο. Ήταν ένας πολύ έξυπνος και ικανός άνθρωπος και, σαν Έλληνας, ήξερε με ποιο τρόπο θα πολεμούσε τους Έλληνες.

Όταν λοιπόν ο Μέμνονας πληροφορήθηκε ότι ο Αλέξανδρος με τη στρατιά του αποβιβάστηκε στη Μικρά Ασία και προχωρούσε προς τις ακτές της Προποντίδας, κατάστρωσε ένα πραγματικά έξυπνο σχέδιο και το ανακοίνωσε στους σατράπες – τους διοικητές – της περιοχής:

– Δεν πρέπει να χτυπήσουμε τον Αλέξανδρο. Μπορεί να τον νικήσουμε σε μια μάχη, αλλά μπορεί και να μας νικήσει, γιατί έχω ακούσει πως έχει πολεμιστές ικανούς και σκληραγωγημένους. Υπάρχει όμως τρόπος να τον νικήσουμε χωρίς μάχη.

– Και πώς θα γίνει αυτό; τον ρώτησε ένας από τους Πέρσες σατράπες της περιοχής, που λεγόταν Αρσίτης.

– Ακούστε ποιο είναι το σχέδιό μου. Θ' αφήσουμε τον Αλέξανδρο να προχωρεί και μεις καθώς θα οπισθοχωρούμε θα καίμε τα σιτάρια, θα σκοτώνουμε τα ζώα και δε θ' αφήνουμε ούτε το παραμικρό ίχνος τροφής για να το βρίσκει η στρατιά του. Έτσι, όσο θα προχωρεί, τόσο πιο δύσκολη θα γίνει η θέση του. Κι όταν τους ρημάξει η πείνα, θα τους επιτεθούμε και θα τους συντρίψουμε.

– Όχι, απάντησε ο Αρσίτης. Εγώ έχω ένα καλύτερο σχέδιο. Να περιμένουμε τους Έλληνες πίσω από το Γρανικό ποταμό. Θα παρατάξουμε τις δυνάμεις μας που είναι πολύ μεγαλύτερες από του εχθρού μας και καθώς θα μπουν στον ποταμό, θα τους χτυπήσουμε και θα τους τσακίσουμε.

Ο ένας μετά τον άλλο, οι Πέρσες σατράπες συμφώνησαν με τον Αρσίτη. Μάταια προσπάθησε να τους μεταπείσει ο Μέμνονας. Έτσι, αναγκάστηκε ν' ακολουθήσει το σχέδιό τους και να περιμένει τους Έλληνες πίσω από το Γρανικό ποταμό.

Κι ήταν τρομερή σε αριθμούς η δύναμη των Περσών. Ο Μέμνονας είχε στη διάθεσή του είκοσι χιλιάδες ιππείς, δέκα χιλιάδες πεζούς Έλληνες μισθοφόρους και αρκετές χιλιάδες επίσης Πέρσες πεζούς. Δηλαδή, η δύναμη του Μέμνονα ήταν τουλάχιστον διπλάσια από τη δύναμη του Αλέξανδρου...

Παρατάχτηκαν λοιπόν στην ανατολική όχθη του Γρανικού οι Πέρσες και οι μισθοφόροι τους, και περίμεναν τη στρατιά του Αλέξανδρου.

Την τέταρτη μέρα, μετά το ξεκίνημά τους από την Αρίσβη, ο Αλέξανδρος λες και προαισθάνθηκε τον κίνδυνο, έβγαλε εμπροσθοφυλακές και πλαγιοφυλακές, ώστε να μη τους αιφνιδιάσουν οι Πέρσες.

Και να που, το απόγευμα εκείνης της μέρας, ένας ιππέας από την εμπροσθοφυλακή ήρθε να του αναγγείλει ότι οι Πέρσες τους περίμεναν σε θέση μάχης, στην ανατολική όχθη του Γρανικού ποταμού.

– Εγώ έχω ένα καλύτερο σχέδιο, είπε ο Αρσίτης. Να περιμένουμε τους Έλληνες πίσω από το Γρανικό ποταμό.

Η πρώτη νίκη στο Γρανικό

Οι όχθες του Γρανικού ποταμού, σε κείνο το σημείο ήταν ομαλές. Έτσι, θα μπορούσε να τις περάσει εύκολα ο στρατός των Ελλήνων. Γι' αυτό οι Πέρσες περίμεναν εκεί, να δώσουν τη μάχη. Ο Μέγας Αλέξανδρος, φυσικά, θα μπορούσε να προχωρήσει, ώστε να βρει κάποιο άλλο πέρασμα. Όμως οι Πέρσες με το πολυάριθμο ιππικό τους θα τον παρακολουθούσαν κι έτσι καθώς οι όχθες ήταν ανώμαλες, θα του έκαναν μεγάλη ζημιά. Ήταν, λοιπόν, υποχρεωμένος ο Αλέξανδρος να χρησιμοποιήσει αυτή τη διάβαση και να μην αποφύγει τη μάχη.

– Ε, λοιπόν, είπε αποφασιστικά στον Παρμενίωνα, αφού από ένα ύψωμα παρακολούθησε τον εχθρικό στρατό, θα δώσουμε τη μάχη!

– Αύριο το πρωί; τον ρώτησε ο Παρμενίωνας.

– Αυτή τη στιγμή, Παρμενίωνα! Θ' αναλάβεις τη διοίκηση της αριστερής πτέρυγας κι εγώ της δεξιάς.

– Μα... Αλέξανδρε, σε λίγο θα νυχτώσει! Κι έπειτα οι στρατιώτες μας είναι κουρασμένοι από την πορεία.

– Ακριβώς, επειδή είναι κουρασμένοι, πρέπει να δώσουμε τη μάχη για να ησυχάσουν και να κοιμηθούν χωρίς σκοτούρες και αγωνία. Οι Πέρσες δε θα φανταστούν ότι θα τους χτυπήσουμε τώρα και θα τους ξαφνιάσουμε.

Οι Πέρσες που παρακολουθούσαν τις κινήσεις των Ελλήνων, έλαβαν τα μέτρα τους. Όταν είδαν ότι ο Μέγας Αλέξανδρος οδηγούσε το ιππικό προς τ' αριστερά τους, κατάλαβαν ότι εκεί θα γινόταν η μεγάλη επίθεση. Έτσι, ο Μέμνονας και οι περισσότεροι από τους σατράπες, με τη μεγαλύτερη δύναμη του ιππικού, αποφάσισαν να ενισχύσουν εκείνη την πλευρά του μετώπου και να συντρίψουν τους Έλληνες.

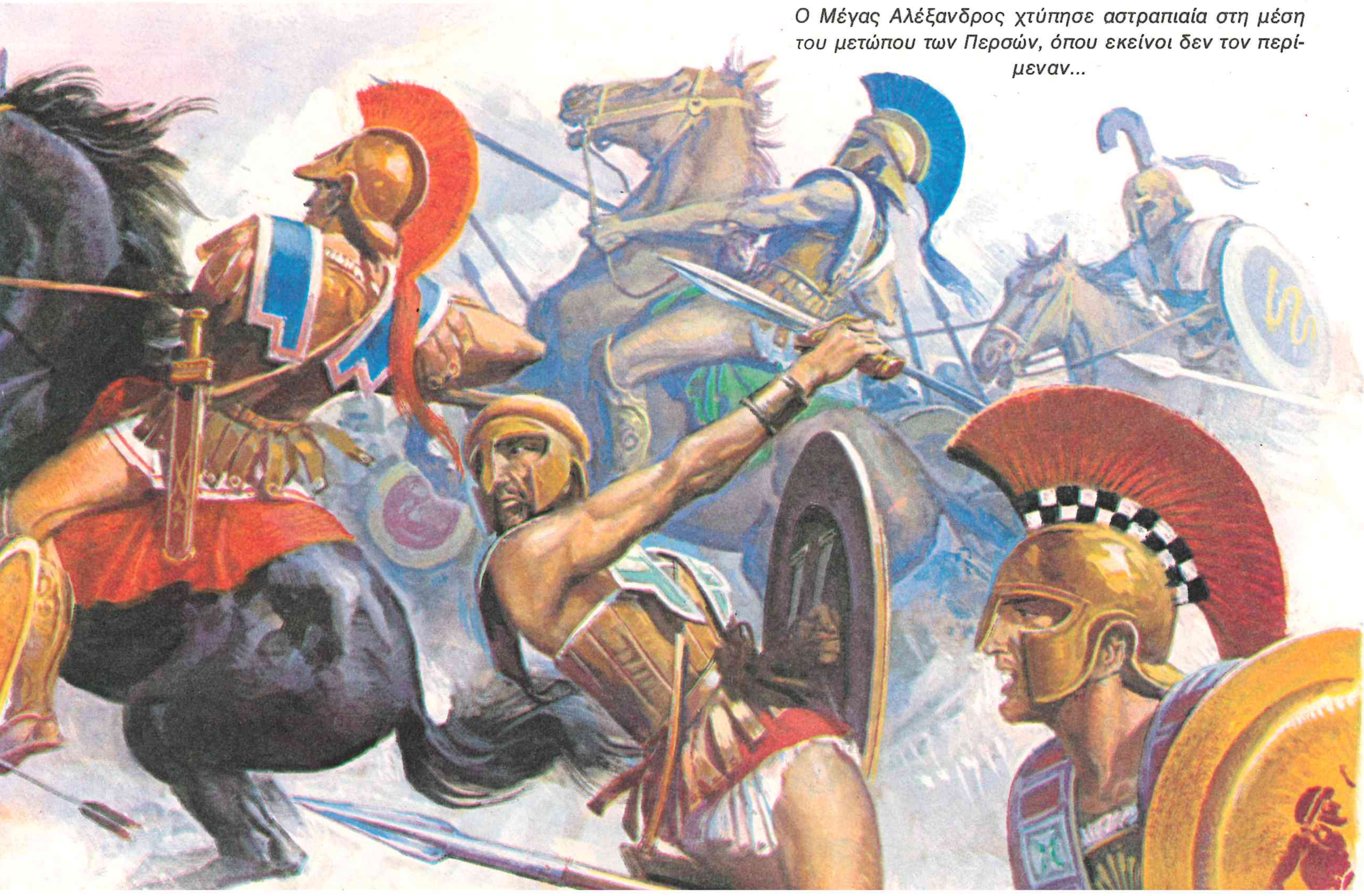

– Πρέπει να σκοτωθεί ο βασιλιάς των Μακεδόνων! είπε ο Μέμνονας στους σατράπες. Με το θάνατο του Αλέξανδρου θα πάρει τέλος η μάχη και θα συντρίψουμε εύκολα τους αντιπάλους μας, γιατί θα σπάσει το ηθικό τους.

Αλλά ο Μέμνονας και όλοι οι Πέρσες δε γνώριζαν καλά τον Αλέξανδρο. Ο νεαρός βασιλιάς των Ελλήνων ήξερε ότι η μεγαλύτερη δύναμη των Περσών θα τον περίμενε για να του δώσει το μεγάλο και αποφασιστικό χτύπημα. Και τότε, το δαιμόνιο μυαλό του άλλαξε το σχέδιο της μάχης. Καθώς μπήκαν στον ποταμό και τον έκρυβαν οι όχθες και οι θάμνοι από τα μάτια των Περσών, πήρε μαζί του τις πιο διαλεχτές δυνάμεις και προχώρησε προς τ' αριστερά, ακολουθώντας το ρεύμα του ποταμού. Το σχέδιό του ήταν απλό, αλλά και τρομερά έξυπνο. Ενώ οι Πέρσες θα τον περίμεναν με τις μεγαλύτερες δυνάμεις τους στην αριστερή πλευρά της δικής τους παράταξης, εκείνος θα παρουσιαζόταν ξαφνικά στη μέση, όπου οι δυνάμεις τους δεν ήταν ισχυρές, θα έσπαζε εύκολα το μέτωπο και θα κέρδιζε τη μάχη.

Έτσι και έγινε. Οι πρώτοι Έλληνες ανέβηκαν στις όχθες και οι Πέρσες άρχισαν την επίθεσή τους. Μια άγρια, μια μανιασμένη μάχη άρχισε τότε. Ο Μέμνονας και οι σατράπες προσπαθούσαν να δουν τον Αλέξανδρο μπροστά τους. Μα εκείνος, χτύπησε αστραπιαία στη μέση του μετώπου τους και λυγίζοντας την αντίσταση των Περσών, προχώρησε σε αρκετό βάθος πέρα από την όχθη.

Ώσπου να καταλάβει ο Μέμνονας τι συμβαίνει, ήταν πια πολύ αργά. Την είχε πάθει από το νεαρό βασιλιά των Ελλήνων. Ωστόσο, προσπάθησαν όλοι να κυκλώσουν τον Αλέξανδρο και να τον σκοτώσουν. Μια λυσσασμένη μάχη ξέσπασε γύρω του. Οι Πέρσες έκαναν συνέχεια επιθέσεις, κατά κύματα. Μα όλες τους οι επιθέσεις έσπαζαν πάνω στο γρανιτένιο πείσμα των Ελλήνων. Ο Αλέξανδρος, πάνω στον Βουκεφάλα, χτυπούσε δεξιά και αριστερά με το δόρυ του, γκρεμίζοντας τους Πέρσες ιππείς που τον πλησίαζαν.

Ο Μέγας Αλέξανδρος χτύπησε αστραπιαία στη μέση του μετώπου των Περσών, όπου εκείνοι δεν τον περίμεναν...

Σε μια στιγμή το δόρυ του έσπασε. Ο φίλος του πατέρας του, ο Κορίνθιος Δημάρατος που πολεμούσε πλάι του, του έδωσε το δικό του δόρυ. Ο Αλέξανδρος πήρε είδηση το γαμπρό του Δαρείου, ανάμεσα στους Πέρσες, τον Μιθριδάτη, και όρμησε να τον χτυπήσει. Τον πέτυχε με το δόρυ του στο πρόσωπο και τον γκρέμισε καταγής. Ένας Πέρσης στρατηγός όρμησε τότε εναντίον του Αλέξανδρου και κατέβασε το σπαθί του στο κεφάλι του. Μα η περικεφαλαία γλύτωσε τον Έλληνα βασιλιά, που παίρνοντας μια στροφή, τρύπησε πέρα ως πέρα με το δόρυ του τον Πέρση στρατηγό.

Όμως, καθώς είχε την προσοχή του στραμμένη στο στρατηγό, ένας Πέρσης σατράπης, ο Σπιθριδάτης, σήκωσε το σπαθί του έτοιμος να κόψει το κεφάλι του Αλέξανδρου. Και θα το κατόρθωνε αν δε βρισκόταν κοντά στον Αλέξανδρο ο φίλος του ο Κλείτος. Με τη γρηγοράδα της αστραπής σήκωσε το δικό του σπαθί, το κατέβασε με δύναμη κι έτσι έκοψε πέρα για πέρα το χέρι του Πέρση σατράπη. Σαν από θαύμα σώθηκε ο Μέγας Αλέξανδρος εκείνη τη στιγμή.

Οι Πέρσες ιππείς, μπροστά στην αλύγιστη δύναμη των Ελλήνων, γύρισαν τα άλογά τους κι έτρεξαν για να γλυτώσουν. Το ίδιο έκαναν και οι πεζοί. Το μέτωπο των Περσών έσπασε από τη μια άκρη ως την άλλη. Οι Έλληνες θριάμβευσαν! Κυνήγησαν τους Πέρσες για λίγο κι έπειτα σταμάτησαν γιατί άρχισε να σκοτεινιάζει.

Οι Πέρσες έπαθαν αληθινή πανωλεθρία. Κάπου 20.000 από αυτούς σκοτώθηκαν ή αιχμαλωτίστηκαν. Από τους Έλληνες σκοτώθηκαν μονάχα 120. Ήταν μια μεγάλη νίκη, που έσπασε το ηθικό των Περσών και έδωσε φτερά στις ψυχές των Ελλήνων.

Με το ξημέρωμα της καινούργιας μέρας, η πρώτη δουλειά του Μέγα Αλέξανδρου ήταν να επισκεφτεί τους τραυματίες. Τους ρωτούσε έναν έναν πώς ονομάζονταν, από πού κατάγονταν και πώς τραυματίστηκαν. Όλοι δέχτηκαν με συγκίνηση την επίσκεψη αυτή και δεν έβλεπαν στο πρόσωπο του Αλέξανδρου μόνο το βασιλιά

Τους ρωτούσε έναν - ένα πώς ονομάζονταν, από πού κατάγονταν και πώς τραυματίστηκαν.

Ο φρούραρχος και οι άρχοντες των Σάρδεων υποδέχτηκαν φιλικά τον Αλέξανδρο.

τους, αλλά και τον συμπολεμιστή τους.

Έδωσε έπειτα διαταγή να θάψουν τους νεκρούς με όλες τις τιμές και παράγγειλε στον φημισμένο γλύπτη Λύσιππο να φτιάξει τους χάλκινους ανδριάντες τους.

Αλλά ο Μέγας Αλέξανδρος μετά τη μάχη αυτή φανέρωσε τη μεγαλοψυχία του. Έδωσε διαταγή να θαφτούν με τιμές και οι νεκροί Πέρσες σατράπες και στρατηγοί.

Τους Έλληνες μισθοφόρους των Περσών που πιάστηκαν αιχμάλωτοι στη μάχη, τους έστειλε στη Μακεδονία να δουλέψουν σε καταναγκαστικά έργα.

Μετά τη μεγάλη του νίκη στον Γρανικό, που ενθουσίασε τους Έλληνες και θορύβησε τους Πέρσες, ο Μέγας Αλέξανδρος άλλαξε πορεία και κατευθύνθηκε προς το νότο. Έτσι, ύστερα από αρκετές μέρες έφτασε στις Σάρδεις, την ονομαστή πρωτεύουσα της Λυδίας, που στην ακρόπολή της φυλάγονταν αμύθητοι θησαυροί. Ο φρούραρχος των Σάρδεων και οι Πέρσες άρχοντές της, προϋπάντησαν τον Αλέξανδρο αρκετά πιο έξω από την πόλη και του δήλωσαν υποταγή. Του είπαν ότι οι θησαυροί της ακρόπολης του ανήκαν.

Ο Αλέξανδρος μπήκε στις Σάρδεις που ήταν πολιτεία πλούσια και ονομαστή σε όλη την Ασία και στάθηκε να θαυμάσει από μακριά την περίφημη ακρόπολή της με τους θησαυρούς. Ξαφνικά, αστραπές αυλάκωσαν τον ουρανό και δυνατές βροντές ακολούθησαν.

– Είναι θεϊκό σημάδι! είπε ένας από τους μάντεις που ακολουθούσαν τον μεγάλο βασιλιά στην εκστρατεία του.

Ο Αλέξανδρος, καθώς ξεσπούσε μια άγρια νεροποντή, έδωσε διαταγή να χτιστεί πάνω στην ακρόπολη ο ναός του Δία. Ήταν μια προσφορά στον πατέρα των θεών του Ολύμπου για να τον βοηθήσει στο μεγάλο πόλεμο που είχε αρχίσει εναντίον των Περσών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Πώς λύθηκε ο Γόρδιος Δεσμός

Μετά τις Σάρδεις, ο Μέγας Αλέξανδρος προχώρησε προς την Έφεσσο. Έφτασε σε τέσσερις μέρες, την ελευθέρωσε από την τυραννία των Περσών και ξανάφερε τη Δημοκρατία. Αφού έκανε μια μεγαλοπρεπή θυσία στη θεά Άρτεμη, συνέχισε τη θριαμβευτική του πορεία προς το νότο.

Πολιόρκησε τη Μίλητο που την υπεράσπιζε ο ίδιος ο Μέμνονας, αρχιστράτηγος των Περσικών δυνάμεων και κατάφερε να την κυριεύσει ύστερα από άγριες μάχες. Ύστερα ήρθε η σειρά της Αλικαρνασσού, μιας άλλης Ελληνικής πόλης που στέναζε κάτω από τον περσικό ζυγό.

Πλησίαζε χειμώνας και ο Μέγας Αλέξανδρος έστειλε τον Παρμενίωνα με ένα μεγάλο μέρος του στρατού του, να γυρίσει στις Σάρδεις και από κει να κατευθυνθεί προς την απέραντη Φρυγία, που βρίσκεται στην καρδιά της Μικράς Ασίας. Εκείνος προχώρησε προς την περιοχή της Λυκίας και της Παμφυλίας. Από κει κατευθύνθηκε προς την πρωτεύουσα της Φρυγίας, το Γόρδιο, όπου θα συναντούσε τον Παρμενίωνα.

Στην ακρόπολη της πόλης αυτής υπήρχαν χτισμένα τα ανάκτορα του βασιλιά Γόρδιου, που ήταν ο πατέρας του θρυλικού Μίδα. Στα ανάκτορα βρισκόταν και η άμαξα του Γόρδιου κι ήταν δεμένη με τόσο γερούς κόμπους και με τέτοιον τρόπο, που κανείς απ' όσους προσπάθησαν, δεν είχε καταφέρει να τη λύσει. Κάποιος χρησμός, μάλιστα, έλεγε ότι όποιος καταφέρει και λύσει την άμαξα, θα κυριεύσει όλη την Ασία και θα γίνει ο βασιλιάς της.

Ο Μέγας Αλέξανδρος είχε μεγάλη περιέργεια να δει την άμαξα του βασιλιά Γόρδιου. Θα προσπαθούσε και κείνος να τη λύσει. Όσοι τον συνόδεψαν ως την ακρόπολη, ήταν περίεργοι να δουν αν ο Έλληνας βασιλιάς θα κατόρθωνε αυτό που δεν κατόρθωσαν τόσοι και τόσοι άλλοι.

Με σίγουρα βήματα ο Μέγας Αλέξανδρος έφτασε ως την άμαξα και στάθηκε μπροστά της. Κοίταξε τα σκοινιά με τους μπερδεμένους κόμπους και ένιωσε κάποιο δέος να τον κυριεύει.

Βαθιά σιωπή έπεσε ανάμεσα στους συνοδούς του Αλέξανδρου. Περίμεναν όλοι να τον δουν να σκύβει και να προσπαθεί να λύσει τους κόμπους. Και τότε... τον είδαν να προχωρεί ένα βήμα, να τραβάει το σπαθί του και με μια γρήγορη και αποφασιστική κίνηση, να το κατεβάζει με δύναμη και να κόβει τα σκοινιά...

Η άμαξα του Γόρδιου λύθηκε μ' έναν τρόπο που κανείς δεν το περίμενε. Ο Μέγας Αλέξανδρος έβαλε το σπαθί του στη θήκη και στράφηκε χαμογελαστός προς τη συνοδεία του.

– Όπως βλέπετε, ήταν πολύ απλό! τους είπε.

Την άνοιξη του 333 ο Αλέξανδρος έμαθε ότι πέθανε ο Μέμνονας, ο αρχιστράτηγος του Περσικού κράτους και χάρηκε, γιατί ο αντίπαλός του ήταν άνθρωπος γενναίος και έξυπνος και θα του δημιουργούσε πολλά προβλήματα. Άφησε το Γόρδιο, προχώρησε προς την Καππαδοκία και από κει στράφηκε προς το νότο πάλι, προς την περιοχή της Κιλικίας.

Στην πρωτεύουσα της Κιλικίας, την Ταρσό, οι Πέρσες αποφάσισαν ν' αντισταθούν και να τον πολεμήσουν. Αλλά όταν η στρατιά του Έλληνα βασιλιά πλησίαζε την πόλη, οι Πέρσες τρομοκρατημένοι το έβαλαν στα πόδια κι έφυγαν για να γλυτώσουν. Έτσι οι Έλληνες μπήκαν στην πόλη χωρίς μάχη.

Ήταν μια πολύ ζεστή μέρα. Ο Μέγας Αλέξανδρος όταν είδε το ολοκάθαρο νερό του ποταμού Κύδνου, έβγαλε τα ρούχα του κι έπεσε μέσα να δροσιστεί. Μα κουρασμένος καθώς ήταν από τη μεγάλη πορεία και ιδρωμένος, βγήκε από το ποτάμι νιώθοντας δυνατά ρίγη.

Έπεσε αμέσως στο κρεβάτι με δυνατό πυρετό, που του έφερνε συνέχεια ρίγη. Οι φίλοι του κάλεσαν κοντά του το γιατρό Φίλιππο, που ακολουθούσε τη στρατιά από τη Μακεδονία. Εξέτασε τον Αλέξανδρο και ετοίμασε ένα φάρμακο.

Τράβηξε τότε το σπαθί του αποφασιστικά κι έκοψε τον Γόρδιο Δεσμό...

– Πιες το, είπε στο νεαρό βασιλιά, και θα γίνεις καλά.

Ο Αλέξανδρος πήρε την κύλικα με το φάρμακο. Αλλά, πριν τη φέρει ως τα χείλη του, φωνές ακούστηκαν απέξω.

– Τι συμβαίνει; ρώτησε ο Αλέξανδρος.

– Ο στρατηγός Παρμενίωνας στέλνει έναν αγγελιαφόρο, του είπε ένας από τους φίλους του. Είπε ότι πρόκειται για κάτι το πολύ σοβαρό και πρέπει να τον δεχτείς αμέσως.

– Να περάσει, έδωσε τη διαταγή ο Αλέξανδρος.

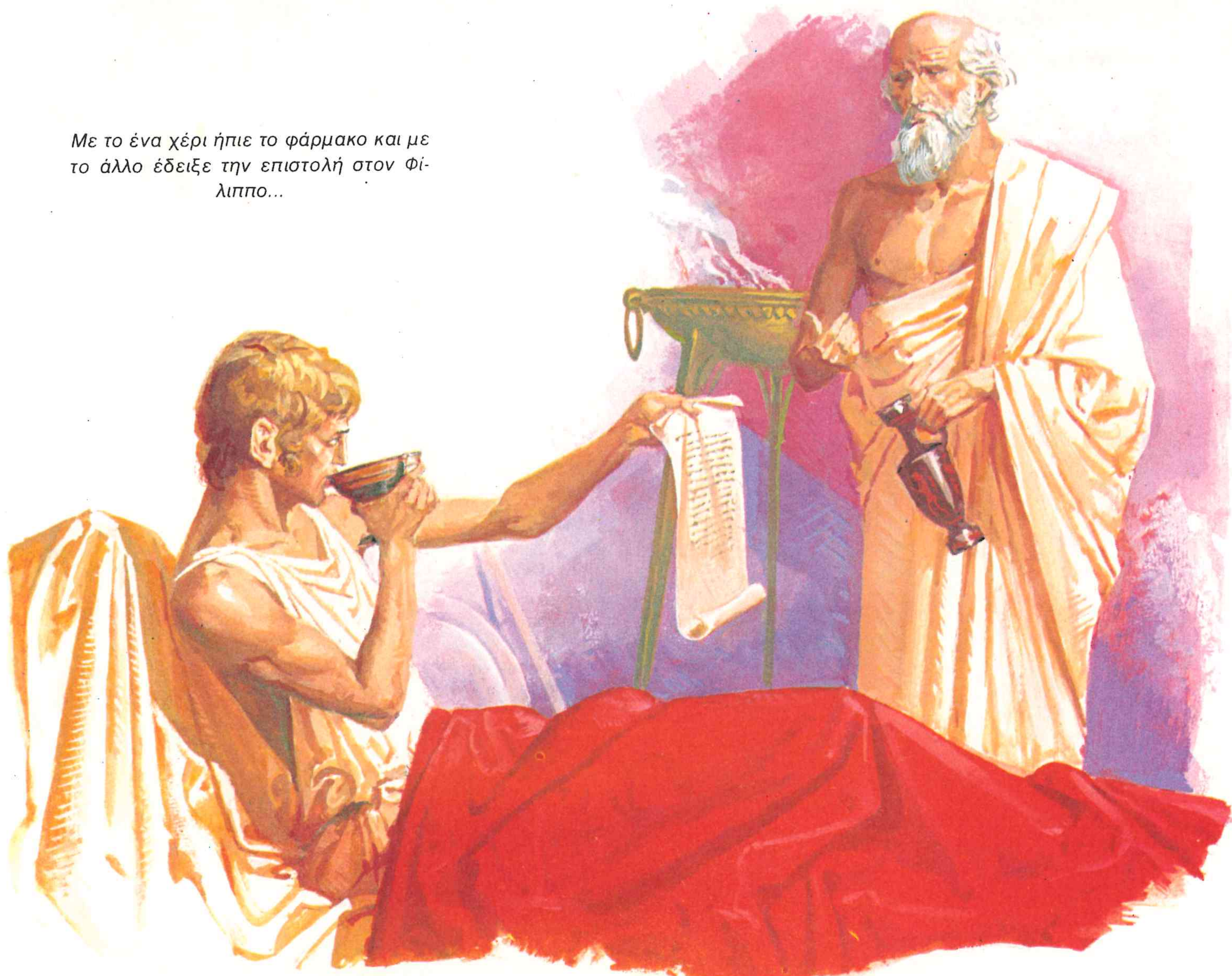
Ο αγγελιαφόρος πολεμιστής του Παρμενίωνα έφτασε μπροστά στο κρεβάτι και του έδωσε ένα γράμμα του στρατηγού. Ο Αλέξανδρος ακούμπησε δίπλα του την κύλικα με το φάρμακο, άνοιξε το γράμμα και διάβασε:

«Αλέξανδρε, με πληροφόρησαν ότι ο Δαρείος έχει πληρώσει το γιατρό σου τον Φίλιππο, για να σε δηλητηριάσει. Δεν ξέρω αν είναι αλήθεια ή όχι, αλλά σε προειδοποιώ για να προσέχεις. Δε θα έκανες άσχημα αν άλλαζες γιατρό».

Ο Αλέξανδρος κοίταξε το γιατρό του στα μάτια για αρκετές στιγμές. Ύστερα με το ένα χέρι σήκωσε την κύλικα με το φάρμακο και άρχισε να πίνει, ενώ με το άλλο έδινε την επιστολή του Παρμενίωνα στον Φίλιππο. Εκείνος τη διάβασε κι ύστερα κούνησε το κεφάλι του, κι ένα χαμόγελο γεμάτο ικανοποίηση άνθησε στα χείλη του για την εμπιστοσύνη που του έδειξε ο βασιλιάς του.

– Θα γίνεις καλά, Αλέξανδρε, του είπε.

Και πραγματικά ο πυρετός του βασιλιά έπεσε, σταμάτησαν τα ρίγη και την άλλη κιόλας μέρα σηκώθηκε όρθιος. Το φάρμακο του γιατρού του, αλλά πιο πολύ η γερή του κράση, τον γιάτρεψαν.

Με το ένα χέρι ήπιε το φάρμακο και με το άλλο έδειξε την επιστολή στον Φίλιππο...

Ο Δαρείος, ο βασιλιάς των Περσών, είχε πέσει σε πολλές σκοτούρες. Η συντριβή του στρατού του στον Γρανικό, η προέλαση του Μέγα Αλέξανδρου και προπαντός ο θάνατος του Μέμνονα, τον είχαν ανησυχήσει βαθιά. Έπρεπε να βρει έναν καινούργιο αρχιστράτηγο, να συντάξει τις δυνάμεις του και να σταματήσει τους Έλληνες, δίνοντας μια δεύτερη και αποφασιστική μάχη. Αλλά, ποιον να διαλέξει για αρχιστράτηγο; Σε κανέναν από τους σατράπες του δεν είχε εμπιστοσύνη για τις ικανότητές του.

Τότε παρουσιάστηκε μπροστά του ένας Αθηναίος που έμενε στην Αυλή του και που μισούσε αφάνταστα τον Αλέξανδρο και τους Μακεδόνες. Ονομαζόταν Χαρίδημος κι όλοι τον θαύμαζαν για τη γενναιότητά του και για τις στρατηγικές του ικανότητες.

– Αν θέλεις να νικήσεις τον Αλέξανδρο, του είπε, ν' αναθέσεις σε μένα την αρχηγία του στρατού σου. Εγώ ξέρω πώς να πολεμήσω και πώς να νικήσω τους αντιπάλους σου. Αν θέλεις να σώσεις το κράτος σου, κάνε με αρχιστράτηγό σου.

Οι Πέρσες σατράπες, όμως, που φοβόνταν ότι θα τους πάρει τη θέση ένας Έλληνας, άρχισαν να τον συκοφαντούν στον Δαρείο και στο τέλος κατάφεραν να τον πείσουν ότι ο Χαρίδημος ήταν ένας κατάσκοπος των Ελλήνων, που είχε σκοπό να καταστρέψει το Περσικό κράτος.

– Να τον σκοτώσετε αμέσως! έδωσε ο Δαρείος τη διαταγή στους σατράπες του.

Εκείνοι τον άρπαξαν αμέσως, για να μη μετανοιώσει ο Δαρείος, και άρχισαν να τον σέρνουν έξω από το παλάτι.

– Βασιλιά! άρχισε να φωνάζει τότε ο Χαρίδημος. Αυτοί οι άνανδροι με συκοφάντησαν γιατί με φοβούνται! Είναι άνανδροι και δειλοί! Ακούς, βασιλιά; Ώστε... δε θα τους εμποδίσεις; Τότε... είσαι και συ άνανδρος! Και, άκουσέ με, Δαρείε! Θα μετανοιώσεις πικρά γι' αυτό που μου κάνεις σήμερα, μα θα είναι πολύ αργά! Όταν μετανοιώσεις, τίποτε και κανείς δε θα μπορέσει να σε σώσει από την καταστροφή και το θάνατο!

Λόγια προφητικά, που δεν άργησαν να βγουν αληθινά...

– Άκουσε Δαρείε! Θα μετανοιώσεις πικρά γι' αυτό που μου κάνεις σήμερα...

Οι σατράπες σκότωσαν έξω από το παλάτι τον Χαρίδημο. Αυτή είναι η μοίρα των προδοτών. Και ο Χαρίδημος ήταν ένας προδότης...

Ο Δαρείος αμέσως μετά το θάνατο του Χαρίδημου, του πέρασε ο θυμός και μετάνοιωσε, μα τώρα δεν μπορούσε να διορθώσει το κακό που έκανε. Και μια και δεν είχε εμπιστοσύνη στους σατράπες του, ανάλαβε ν' αντιμετωπίσει ο ίδιος τον Αλέξανδρο, επικεφαλής του στρατού του. Συγκέντρωσε στη Βαβυλώνα αρκετές δυνάμεις απ' όλο το βασίλειό του, πήρε μαζί του τη μητέρα του, τη γυναίκα του, το γιο του και τις δυο του κόρες και ξεκίνησε για την Κιλικία, αποφασισμένος να κόψει το δρόμο του Αλέξανδρου και των Ελλήνων... Εκεί θα έδινε τη δεύτερη μάχη. Κι έπρεπε οπωσδήποτε να κερδίσει...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Δεύτερος θρίαμβος στην Ισσό

Οι πεζοί Πέρσες, που δέχτηκαν την αστραπιαία επίθεση του ιππικού των Ελλήνων, δεν άργησαν να λυγίσουν.

Ο Δαρείος, με τη μεγάλη στρατιά του που την αποτελούσαν 500.000 περίπου πολεμιστές, ξεκίνησε από τη Βαβυλώνα και περνώντας στη Συρία, στρατοπέδευσε στην πεδιάδα των Σώχων. Εκεί σκόπευε να περιμένει τον Αλέξανδρο και να τον χτυπήσει. Όμως, ο Αλέξανδρος καθυστέρησε στην Κιλικία, ύστερα μάλιστα από την αρρώστια του στην Ταρσό και ο Δαρείος αναρωτιόταν γιατί ο Έλληνας βασιλιάς δεν προχωρούσε.

– Δεν καταλαβαίνεις, Μεγάλε Βασιλιά, γιατί δεν προχωρεί; του είπαν τότε οι σατράπες του για να τον κολακέψουν. Γιατί σε φοβάται. Έτσι, αντί να τον περιμένουμε άδικα εμείς εδώ, πρέπει να τον συναντήσουμε και να τον αναγκάσουμε να δώσει τη μάχη που αποφεύγει.

Κατάφεραν να πείσουν τον Δαρείο και ο Πέρσης βασιλιάς ξεκίνησε με τη μεγάλη στρατιά του για την Κιλικία. Έμαθε ότι ο Αλέξανδρος βρισκόταν στην Ισσό, μια μικρή παραλιακή πόλη και κατευθύνθηκε προς τα εκεί. Όμως στην Ισσό οι Πέρσες δε βρήκαν τους Έλληνες. Ο Μέγας Αλέξανδρος όταν έμαθε ότι ο Δαρείος τον περιμένει στην κοιλάδα των Σώχων, είχε ξεκινήσει με το στρατό του να τον συναντήσει, αφήνοντας στην Ισσό μόνο τους τραυματίες.

Οι Πέρσες ξέσπασαν τον άγριο θυμό τους για τις συνεχείς ήττες τους, πάνω στους Έλληνες τραυματίες, σκοτώνοντάς τους όλους. Ύστερα έκαναν μεταβολή για να βρεθούν πίσω από τις δυνάμεις των Ελλήνων.

Ο Μέγας Αλέξανδρος δεν άργησε να πληροφορηθεί ότι οι Πέρσες δε βρίσκονταν μπροστά τους αλλά πίσω τους. Κάλεσε αμέσως πολεμικό συμβούλιο.

– Θα στραφούμε προς τα πίσω, είπε στους αξιωματικούς του. Πρέπει να προλάβουμε τους Πέρσες στη στενή κοιλάδα της Ισσού. Αν τους αντιμετωπίσουμε σε μεγάλο ανοιχτό χώρο, η στρατιά του Δαρείου που είναι πολυάριθμη, θα μας φέρει σε δύσκολη θέση.

Και τους πρόλαβε. Τη στενή πεδιάδα της Ισσού τη χώριζε ένας μικρός ποταμός, ο Πίναρος. Οι Πέρσες όταν έμαθαν ότι οι Έλληνες καταφθάνουν, παρατάχτηκαν στη δυτική όχθη του ποταμού. Και ο Δαρείος κατάστρωσε το σχέδιό του. Επειδή ο χώρος ήταν στενός, αποφάσισε να πολεμήσουν ορισμένες από τις μονάδες του, οι πιο ικανές. Στο δεξιό μέρος της παράταξής του, προς τη θάλασσα, έστειλε το σώμα του ιππικού. Και στη μάχη αυτή ο Δαρείος είχε κάπου 30.000 ιππείς κι ίσως και περισσότερους! Με την τρομερή αυτή δύναμη σκόπευε να σπάσει το μέτωπο των Ελλήνων και να τους πλευροκοπήσει.

Στο κέντρο και αριστερά, παράταξε τους πεζούς του. Έτσι, κατά κάποιο τρόπο, ήθελε να αντιγράψει το σχέδιο των Ελλήνων της μάχης του Γρανικού.

Ο Δαρείος ήταν σίγουρος ότι ο Αλέξανδρος θα έκανε την επίθεσή του με το ιππικό από το μέρος της θάλασσας, που το έδαφος ήταν ομαλό και μπορούσαν να κινηθούν τα άλογα. Στην άλλη άκρη του μετώπου, το έδαφος ήταν αρκετά ανώμαλο, γεμάτο πέτρες και θάμνους, στην άκρη του λόφου. Εκεί, ήταν φυσικό να παρατάξουν οι Έλληνες το πεζικό τους. Έτσι ο Δαρείος, με τη συντριπτική υπεροχή του ιππικού του σχεδίαζε να σπάσει το μέτωπο των εχθρών του προς τη θάλασσα και να κυκλώσει την περίφημη Μακεδονική φάλαγγα. Δεν ήταν άσχημο το σχέδιό του...

Ο Αλέξανδρος, όταν πήρε είδηση τους Πέρσες έμεινε μακρυά από τον ποταμό Πίναρο. Από την κορυφή του λόφου παρακολούθησε τις εχθρικές δυνάμεις και δεν άργησε να καταλάβει ποιό ήταν το σχέδιο του Δαρείου. Έτσι, κατάστρωσε το δικό του σχέδιο. Προς τη θάλασσα έστειλε μερικούς ιππείς και το στρατηγό

Πανικόβλητος ο Δαρείος, άρπαξε τα χαλινάρια του άρματός του και τράπηκε σε φυγή, αφήνοντας πίσω το στρατό του...

Παρμενίωνα, που σκοπός του θα ήταν να κρατήσει άμυνα στην ισχυρή πίεση των Περσών. Έδωσε επίσης εντολή στους Θεσσαλούς ιππείς να προχωρήσουν αθέατοι προς το μέρος της θάλασσας. Στη μέση του μετώπου θα έβαζε τη Μακεδονική Φάλαγγα και ο ίδιος θα... έκανε μια οδυνηρή έκπληξη στο Δαρείο. Θα ορμούσε προς το ανώμαλο έδαφος με τους ιππείς του, με μια αστραπιαία επίθεση, να σπάσει το μέτωπο των πεζών Περσών! Το ιππικό του ήταν ελαφρύ και μπορούσε να κινηθεί και σε ανώμαλο έδαφος. Έτσι, οι Πέρσες θα πάθαιναν αυτά που είχαν σκοπό να κάνουν στους Έλληνες!

Αυτό ήταν το σχέδιο του Αλέξανδρου. Κι έτσι, ένα απόγευμα μιας μέρας του Νοέμβρη του 333 π.Χ., έγινε μια από τις πιο μεγάλες μάχες του κόσμου, η μάχη της Ισσού.

Αφού περίμενε μάταια τους Πέρσες να επιτεθούν πρώτοι, ο Μέγας Αλέξανδρος αποφάσισε να επιτεθεί εκείνος. Ξεκίνησε πολύ αργά, προχωρώντας προς τον ποταμό. Ο Παρμενίωνας και η Μακεδονική Φάλαγγα σταμάτησαν στην ομαλή όχθη του ποταμού. Και τότε, ξαφνικά, ο Αλέξανδρος με το ιππικό που βρισκόταν στο δεξιό μέρος της παράταξής του, άρχισε μια αστραπιαία επίθεση. Οι πεζοί Πέρσες, που είχαν παραταχθεί απέναντί του, ξαφνιάστηκαν και δεν πρόλαβαν να αντιδράσουν. Όταν τέντωσαν τις χορδές των τόξων τους, οι Μακεδόνες βρίσκονταν πια ανάμεσά τους!

Το τι ακολούθησε τότε, είναι δύσκολο να περιγραφεί. Άρχισε μια άγρια, μια αιματηρή μάχη, σε όλο το μέτωπο. Όμως, οι πεζοί Πέρσες που δέχτηκαν την αστραπιαία επίθεση του ιππικού των Ελλήνων, δεν άργησαν να λυγίσουν. Άρχισαν να οπισθοχωρούν και πολλοί από αυτούς, για να φύγουν πιο γρήγορα και να γλυτώσουν, πετούσαν τα όπλα τους!

Η ευκαιρία ήταν μοναδική για τον Μέγα Αλέξανδρο! Αυτό που ζητούσε ο Δαρείος, να σπάσει το μέτωπο των Ελλήνων στην αριστερή τους παράταξη, με το ιππικό του, το πέτυχε πρώτος εκείνος με το δικό του ιππικό, ύστερα από μια αστραπιαία επίθεση! Έτσι, έστρεψε τώρα τη δύναμη του ιππικού του προς τ' αριστερά, και άρχισε να χτυπάει από τα πλάγια την Περσική στρατιά.

Οι Πέρσες δεν άργησαν να καταλάβουν τη δύσκολη θέση τους. Οι Έλληνες έσπασαν το μέτωπό τους και σε λίγο τους έκλεισαν στη μέση. Ο Δαρείος είδε τον κίνδυνο και τον κυ-

ρίευσε ο πανικός. Αντί να μείνει στη θέση του και να εμψυχώσει με το παράδειγμά του τους πολεμιστές του, προτίμησε να φύγει για να σωθεί. Ίσως να σκέφτηκε ότι αν έπεφτε στα χέρια των Ελλήνων, θα χανόταν το Περσικό κράτος, ενώ αν έφευγε, θα μπορούσε να συνεχίσει τον πόλεμο.

Άρπαξε τα χαλινάρια του άρματός του, από τα χέρια του οδηγού του και χτυπώντας συνέχεια τα άλογα με το μαστίγιο, εγκατέλειψε πίσω του το στρατό του. Κι όταν το έδαφος έγινε ανώμαλο, άφησε την άμαξα, πήδησε στη ράχη ενός αλόγου και συνέχισε τον ξέφρενο καλπασμό του. Ήταν τόση η βιασύνη του και η αγωνία του να μην πέσει αιχμάλωτος στα χέρια των Ελλήνων, που άφησε στο αμάξι το δόρυ του, την ασπίδα του και τον χρυσοκέντητο μανδύα του. Και δε σκέφτηκε ο βασιλιάς των Περσών ότι κοντά στον ποταμό, πίσω από τους πολεμιστές του, είχε αφήσει την οικογένειά του... Τη μητέρα του, τη γυναίκα του, τον μικρό του γιο και τις δυο του κόρες... Τόσος ήταν ο πανικός που τον είχε κυριεύσει!

Αργότερα θα έπαιρνε το πικρό μαντάτο. Τ' αγαπημένα του πρόσωπα έπεσαν στα χέρια των Ελλήνων. Στα χέρια του Μεγάλου Αλεξάνδρου...

Οι Πέρσες ιππείς που είχαν προχωρήσει αρκετά και που με πολλές θυσίες προσπαθούσαν να τους σταματήσουν οι Θεσσαλοί ιππείς του Αλέξανδρου, όταν έμαθαν ότι ο Δαρείος τους εγκατέλειψε, σταμάτησαν κι αυτοί τη μάχη και, καλπάζοντας ανάμεσα στους πανικόβλητους πεζούς, προσπάθησαν να ξεφύγουν.

Έτσι πήρε τέλος η μάχη της Ισσούς. Για δεύτερη φορά οι Πέρσες δεν μπόρεσαν ν' αντισταθούν στο θάρρος και την ορμή των Ελλήνων. Για δεύτερη φορά το στρατηγικό μυαλό του νεαρού βασιλιά των Μακεδόνων, του Αλέξανδρου, θριάμβευσε... Τώρα ο δρόμος προς την απέραντη Περσική αυτοκρατορία ήταν ανοιχτός.

Κι ήταν αληθινά βαριές οι απώλειες των Περσών. Κάπου 100.000 πεζοί και 10.000 ιππείς βρήκαν το θάνατο, χωριστά οι τραυματίες και οι αιχμάλωτοι. Οι απώλειες των Ελλήνων, ύστερα από την τρομερή αυτή σύγκρουση, ήταν ελάχιστες. Σκοτώθηκαν 300 περίπου πεζοί και 150 ιππείς. Υπήρχαν όμως αρκετοί τραυματισμένοι και ανάμεσά τους ήταν και ο Μέγας Αλέξανδρος. Τραυματίστηκε από ένα εχθρικό ξίφος ελαφρά στο μηρό.

Οι Έλληνες στη μάχη της Ισσού είχαν την ατυχία να χάσουν τον αρχηγό της Μακεδονικής Φάλαγγας, τον Πτολεμαίο του Σελεύκου. Περικυκλώθηκε από αρκετούς αντιπάλους, σκότωσε πολλούς από αυτούς και στο τέλος έπεσε ηρωικά, αφού έσπασε το σπαθί του από τα πολλά χτυπήματα. Ήταν μεγάλη η λύπη του Αλέξανδρου και των Ελλήνων για το θάνατο αυτού του παλικαριού...

Οι Έλληνες είχαν την ατυχία να χάσουν τον αρχηγό της Μακεδονικής Φάλαγγας, τον Πτολεμαίο του Σελεύκου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

Από την Ισσό ως την Αίγυπτο

Αμέσως μετά την περίλαμπρη νίκη του στην Ισσό, ο Αλέξανδρος διέταξε τον πιστό και αγαπημένο του στρατηγό, τον Παρμενίωνα, να ξεκινήσει μ' ένα μέρος του στρατού για τη Δαμασκό. Γιατί είχε πληροφορηθεί ότι εκεί ο Πέρσης βασιλιάς είχε αφήσει το μεγαλύτερο μέρος των θησαυρών του απέραντου και πλούσιου κράτους του.

Ήταν κατάκοπος από τη μάχη ο Αλέξανδρος, αλλά και τρισευτυχισμένος για τη νίκη του. Η μόνη του στενοχώρια ήταν ότι δεν μπόρεσε να συλλάβει το Δαρείο. Χάρηκε όμως πολύ όταν του είπαν, ότι ανάμεσα στους αιχμαλώτους βρισκόταν και η βασιλική οικογένεια.

– Αξίζει τον κόπο να επισκεφτείς τη σκηνή του Δαρείου, Αλέξανδρε, του είπε ένας από τους αξιωματικούς του.

– Τότε... πάμε να ξεπλύνουμε τον ιδρώτα και τη σκόνη της μάχης στο λουτρό του Δαρείου, είπε χαμογελώντας ο Αλέξανδρος.

Μα όταν μπήκε στην πανύψηλη και ευρύχωρη σκηνή του Πέρση βασιλιά, τα έχασε από τον πλούτο και τη χλιδή που αντίκρισαν τα μάτια του. Τα περισσότερα αντικείμενα ήταν χρυσά και η ατμόσφαιρα ήταν γεμάτη από τα μυστηριώδη αρώματα της ανατολής.

Ο Αλέξανδρος πλύθηκε στο λουτρό του Δαρείου κι έπειτα κάθησε να φάει στην πολύτιμη τραπεζαρία. Ενώ έτρωγε, κάποιος τον πληροφόρησε ότι η μητέρα του Δαρείου και η γυναίκα του έκλαιγαν και οδύρονταν, γιατί νόμιζαν ότι ο Δαρείος ήταν νεκρός.

– Πήγαινε να τις καθησυχάσεις, είπε σ' έναν από τους αξιωματικούς του ο Αλέξανδρος. Πες τους ότι ο Δαρείος κατάφερε να ξεφύγει. Μόνο τα όπλα και ο μανδύας του έμεινε στα χέρια μας. Πες τους ότι για μένα εχθρός είναι ο Δαρείος και όχι η οικογένειά του. Θα την προστατέψω όπως ταιριάζει σε μια βασιλική οικογένεια και θα φροντίσω για την ανατροφή του γιου τού Δαρείου, σαν να ήταν δικός μου γιος. Μπορείς ακόμα να πεις σ' όλες τις γυναίκες ότι είναι ελεύθερες να θάψουν όσους από τους νεκρούς Πέρσες θέλουν.

Την άλλη μέρα αποφάσισε να γνωρίσει την οικογένεια του μεγάλου αντιπάλου του, που έμενε σε μια μικρή σκηνή. Μαζί του πήρε μόνο τον αγαπημένο του φίλο τον Ηφαιστίωνα.

Όταν μπήκαν στη σκηνή, μια ηλικιωμένη γυναίκα, η μητέρα του Δαρείου, η Σισύγαμβρις, προχώρησε να προσκυνήσει τον Έλληνα βασιλιά. Μα δεν ήξερε ποιος από τους δύο ήταν ο Αλέξανδρος. Υπόθεσε ότι θα ήταν ο πιο ψηλός και γονάτισε μπροστά του. Μα έκανε λάθος, γιατί ο πιο ψηλός ήταν ο Ηφαιστίωνας.

– Έκανες λάθος, γυναίκα, της είπε εκείνος. Δεν είμαι εγώ ο Αλέξανδρος.

Καταντροπιασμένη η γυναίκα, στράφηκε προς τον Αλέξανδρο.

– Δεν πειράζει, της είπε τότε εκείνος χαμογελώντας. Και ο φίλος μου ίσος με τον Αλέξανδρο είναι.

Μετά τη μητέρα του Δαρείου τον προσκύνησε η γυναίκα του κι ύστερα πλησίασαν τα παιδιά του. Ο Αλέξανδρος σήκωσε στα χέρια του τον εξάχρονο γιο του Δαρείου, που δεν τον φοβήθηκε καθόλου και του χαμογέλασε.

– Ηφαιστίωνα, γύρισε τότε και είπε στο φίλο του ο Αλέξανδρος, τα παιδιά είναι πολύ καλύτερα από τους μεγάλους.

Ο Μέγας Αλέξανδρος έπρεπε τώρα να προχωρήσει προς τη Μεσοποταμία, όπου βρισκόταν και η πρωτεύουσα των Περσών. Αλλά πριν γίνει αυτό, ήθελε να μην αφήσει καμιά εχθρική εστία πίσω του, γι' αυτό αποφάσισε να εκστρατεύσει εναντίον της Φοινίκης και της Αιγύπτου. Καθώς προχωρούσε προς την πρωτεύουσα της Φοινίκης, την Τύρο, έφθασαν δύο πρεσβευτές του Δαρείου. Έφερναν μια επιστολή του βασιλιά τους προς τον Αλέξανδρο. Στην επιστολή αυτή ο Δαρείος του έγραφε ότι δεν ένιωθε έχθρα εναντίον των Ελλήνων, μ' όλο που εκείνοι άρχισαν πρώτοι αυτόν τον πόλεμο. Τον παρακαλούσε να σταματήσουν τις εχθροπραξίες, να

Η μητέρα του Δαρείου έκανε λάθος κι αντί για τον Αλέξανδρο, προσκύνησε τον Ηφαιστίωνα.

γίνουν φίλοι και σύμμαχοι και να ελευθερώσει την οικογένειά του. Αν έκανε αυτή τη χειρονομία, θα του πρόσφερε σαν αντάλλαγμα 10.000 τάλαντα.

Ο Αλέξανδρος του απάντησε με μια επιστολή γεμάτη ειρωνία. Του έγραφε ότι πρώτοι οι Πέρσες εκστράτευσαν εναντίον της Ελλάδας και του θύμιζε το Μαραθώνα, τις Θερμοπύλες, τη Σαλαμίνα και τις Πλαταιές.

«Κι εγώ, του έγραφε, για κείνες τις καταστροφές που κάνατε εναντίον της Ελλάδας, σαν Έλληνας ηγεμόνας, ήρθα να πάρω εκδίκηση. Αν θέλεις να κρατήσεις τη βασιλεία σου, πρέπει να ξέρεις να πολεμάς και να μη το βάζεις στα πόδια. Και από δω και μπρος θα μου φέρεσαι σαν απλός Πέρσης και όχι σαν βασιλιάς της Ασίας. Γιατί, βασιλιάς της Ασίας είναι ο Αλέξανδρος! Όσο για την οικογένειά σου, δεν πρόκειται να την ελευθερώσω, μα να είσαι βέβαιος ότι θα τους φερθώ πολύ καλύτερα απ' ό,τι θα φερνόσουν εσύ σε μια αιχμάλωτη Ελληνική βασιλική οικογένεια».

Πριν φτάσει στην Τύρο, έφτασε και ο Παρμενίωνας από τη Δαμασκό, φέρνοντας τον πολύτιμο θησαυρό των Περσών.

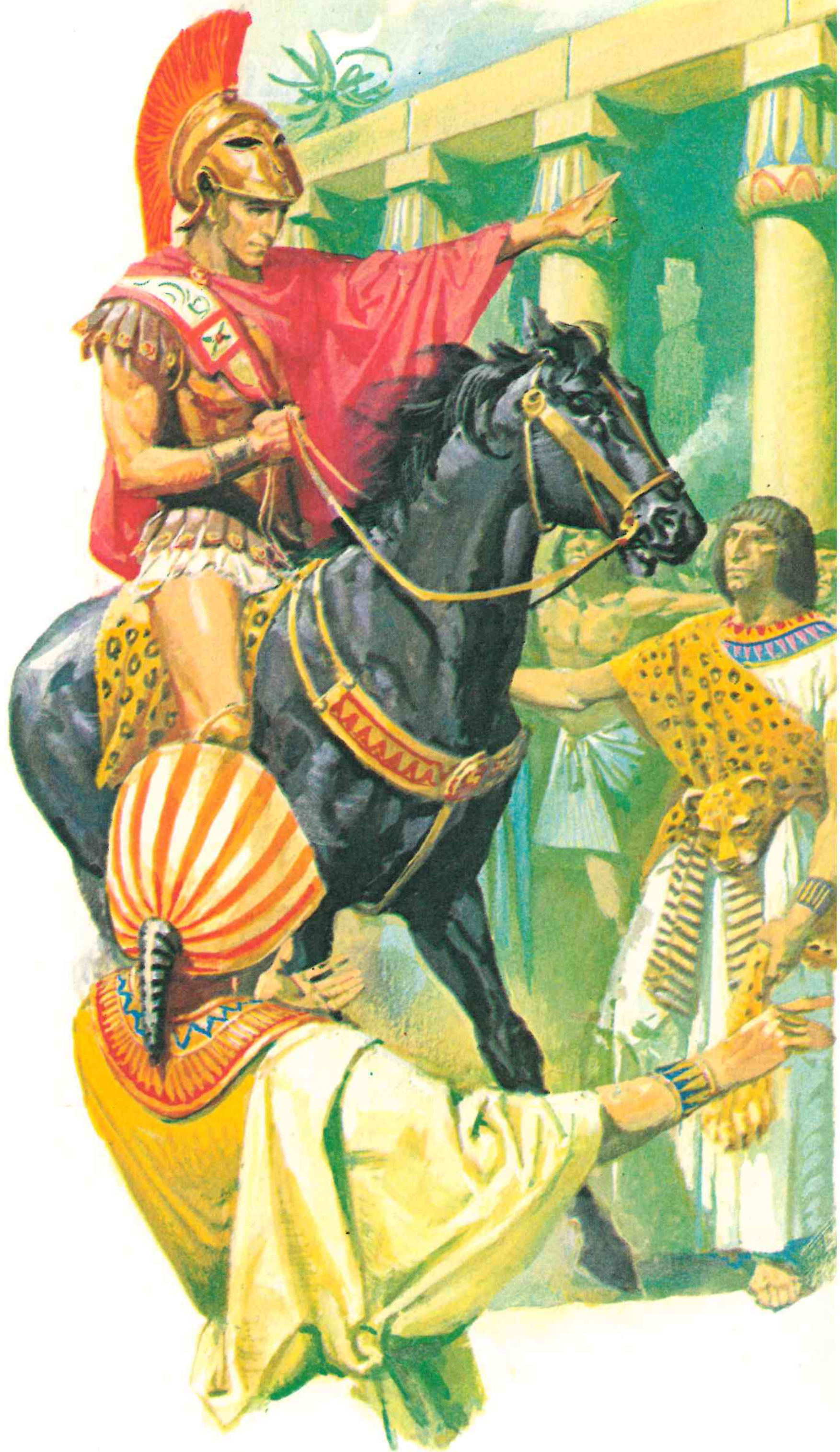
Το Γενάρη του 332 έφτασε μπροστά στην Τύρο, που ήταν χτισμένη σ' ένα νησάκι και δεν απείχε πολύ από την ακτή. Με το ναυτικό του ο Αλέξανδρος την απόκλεισε από γη και θάλασσα, μα ήταν δύσκολο να την κυριεύσει, γιατί η Τύρος είχε ψηλά τείχη και οι κάτοικοί της είχαν εφοδιαστεί με τρόφιμα, για να κρατήσουν πολύ καιρό πολιορκημένοι. Ο Έλληνας βασιλιάς αποφάσισε τότε να χτίσει ένα μώλο, ένα βραχίονα που θα ένωνε την ξηρά με το νησί. Οι κάτοικοι της Τύρου τον κορόιδευαν πως τάχα θα δάμαζε τη θάλασσα σαν... Ποσειδώνας, αλλά ο μώλος αυτός βοήθησε τον Αλέξανδρο να κυριεύσει την Τύρο επτά μήνες αργότερα, τον Ιούλιο του 332.

Μετά την Τύρο κατευθύνθηκε προς το νότο και πολιόρκησε τη Γάζα, μια άριστα οχυρωμένη πόλη, που βρισκόταν χτισμένη σε ύψωμα και είχε ψηλά τείχη. Για να την κυριεύσει, έφτιαξε

Ένα εχθρικό βέλος τρύπησε την ασπίδα και το θώρακα του Αλέξανδρου και τον τραυμάτισε ελαφρά στον ώμο.

Όπου και αν περνούσε ο Αλέξανδρος, οι Αιγύπτιοι τον υποδέχονταν σαν ελευθερωτή.

με χώματα και πέτρες ένα μικρό λόφο, ώστε να φτάσει στο ύψος των τειχών και από κει εξαπέλυσε την επίθεσή του με τις πολιορκητικές μηχανές.

Μια μέρα, καθώς θυσίαζε στους θεούς ο Αλέξανδρος για να τον βοηθήσουν να κατακτήσει τη Γάζα και καθώς βρισκόταν κοντά στο βωμό, πέρασε από πάνω ψηλά ένα άγριο πουλί. Κρατούσε μια πέτρα στα νύχια του και καθώς την άφησε, η πέτρα χτύπησε το κεφάλι του νεαρού βασιλιά. Σίγουρα θα τον σκότωνε αν δε φορούσε το κράνος του.

– Τι σημαίνει αυτό; ρώτησε τότε ο Αλέξανδρος τον μάντη του, τον Αρίστανδρο.

– Βασιλιά, του απάντησε ο Αρίστανδρος, την πόλη θα την κυριέψεις, αλλά πρέπει να προσέξεις σήμερα γιατί μπορεί να τραυματιστείς.

Άρχισε η μάχη σε λίγο και ο Αλέξανδρος έμεινε πίσω από τις πολιορκητικές μηχανές, για να μη τον φτάνουν τα βέλη. Αλλά σε μια στιγμή είδε τους στρατιώτες του να προχωρούν προς τα τείχη. Τότε δεν άντεξε και όρμησε κι αυτός μπροστά. Όμως ένα εχθρικό βέλος που είχε ριχτεί με καταπέλτη και είχε τρομερή δύναμη, τρύπησε την ασπίδα του, τρύπησε και το θώρακά του και τον τραυμάτισε στον ώμο. Ήταν ένα άσχημο τραύμα, αλλά ο Αλέξανδρος χάρηκε γιατί βγήκε αληθινή η προφητεία του μάντη. Έτσι, ήταν σίγουρος ότι θα κυρίευε και τη Γάζα. Πραγματικά, σε λίγες μέρες η Γάζα έπεφτε στα χέρια των Ελλήνων. Πολλά και πλούσια λάφυρα βρήκαν οι πολεμιστές του Αλέξανδρου στη Γάζα. Ένας από τους Μακεδόνες αξιωματικούς πρόσφερε στον Αλέξανδρο μια πολύτιμη κασετίνα, σκαλισμένη αριστοτεχνικά και στολιγμένη με πολύτιμες πέτρες.

– Σ' αυτή την κασετίνα μόνο κάτι πολύτιμο και αγαπημένο μπορεί να μπει, είπε ο αξιωματικός στον Αλέξανδρο.

Και κείνος του απάντησε αμέσως:

– Έχεις δίκιο. Στην κασετίνα αυτή θα βάλω την Ιλιάδα.

Αφού έγινε καλά το τραύμα του, προχώρησε τώρα εναντίον της Αιγύπτου. Ήταν ένα παλιό όνειρο των Ελλήνων να κυριεύσουν την Αίγυπτο και το όνειρο αυτό ήρθε η στιγμή να το πραγματοποιήσει ο Αλέξανδρος.

Τον Νοέμβρη του 332 μπήκε στην Αίγυπτο και προχώρησε προς την πρωτεύουσά της, τη Μέμφιδα. Απ' όπου περνούσε τον υποδέχονταν οι Αιγύπτιοι με επικεφαλής τους ιερείς τους, σαν ελευθερωτή. Γιατί και κείνοι, όπως και πολλές άλλες φυλές, στέναζαν κάτω από τον Περσικό ζυγό...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΟΟ

Δεν χωρούν δυο βασιλιάδες στην Ασία

Στη Μέμφιδα ο Αλέξανδρος θυσίασε στους τοπικούς θεούς και αυτό προξένησε μεγάλη εντύπωση στους Αιγύπτιους. Ως τώρα οι Πέρσες φέρθηκαν με περιφρόνηση στους θεούς τους, γι' αυτό και τους μισούσαν τόσο πολύ. Ενθουσιασμένοι από τη συμπεριφορά του νεαρού βασιλιά των Ελλήνων, τον ανακήρυξαν φαραώ τους και τον στεφάνωσαν με το διπλό στέμμα της Αιγύπτου. Από τη στιγμή εκείνη όλοι οι Αιγύπτιοι έπρεπε να τον υπακούουν τυφλά, έτσι όπως θα υπάκουαν έναν δικό τους φαραώ. Και ο Αλέξανδρος, για να εκδηλώσει τη χαρά και την εκτίμησή του, έκανε γυμνικούς και μουσικούς αγώνες, πράγμα άγνωστο ως τότε στους Αιγύπτιους.

Στο βάθος της ερήμου, μέσα στη χώρα της Λιβύης, ήταν χτισμένο σε μια όαση το μαντείο του θεού Άμμωνα Ρα. Οι Αιγύπτιοι λάτρευαν τον Άμμωνα σαν θεό του ήλιου. Αλλά τον Άμμωνα τον λάτρευαν και μερικοί Έλληνες, σαν τον Δία. Το μαντείο του Άμμωνα ήταν ένα από τα πιο ονομαστά του αρχαίου κόσμου και γι' αυτό το λόγο ο Αλέξανδρος ήθελε να το επισκεφτεί, για να ζητήσει από τον ιερέα του Άμμωνα έναν ακόμη χρησμό, όπως είχε πάρει από το μαντείο των Δελφών.

Πήρε μαζί του μερικούς από τους φίλους του και λιγοστούς στρατιώτες και ξεκίνησε. Αφού διέσχισε τις εύφορες εκτάσεις της περιοχής του Νείλου, δεν άργησε να μπει στην έρημο. Στην κατάξερη έρημο, χωρίς ίχνος νερού, χωρίς την παραμικρή σκιά. Η πορεία τους άρχισε να γίνεται δύσκολη από τη ζέστη και τη δίψα.

Ένα βράδυ είχαν κατασκηνώσει ανάμεσα στους αμμώδεις λόφους κι ήταν στ' αλήθεια απελπιστική η θέση τους όταν, ξαφνικά, ξέσπασε μια άγρια νεροποντή που τους δρόσισε και τους ξεδίψασε. Ο Αλέξανδρος το θεώρησε σαν καλό σημάδι του θεού Άμμωνα κι έτσι συνέχισαν με θάρρος την πορεία τους.

Δεν άργησαν να βρεθούν σε μια όαση, γεμάτη φοίνικες. Μια πηγή με γάργαρο νερό ανάβλυζε ανάμεσά τους, μπροστά από τον μεγαλόπρεπο ναό του Άμμωνα.

Ο ιερέας του Άμμωνα δέχτηκε με χαρά τον Έλληνα βασιλιά και του δήλωσε ότι μόνο αυτός θα έμπαινε στο ναό. Έτσι, σε λίγο ο Αλέξανδρος αντίκρισε το επιβλητικό ξόανο του θεού Άμμωνα, το στολισμένο με χρυσάφι και διαμάντια.

Ρώτησε τον ιερέα να του απαντήσει αν οι άνθρωποι που σκότωσαν τον πατέρα του ζουν. Ο Αλέξανδρος ήθελε να είναι σίγουρος αν είχε εκδικηθεί όλους τους δολοφόνους του πατέρα του.

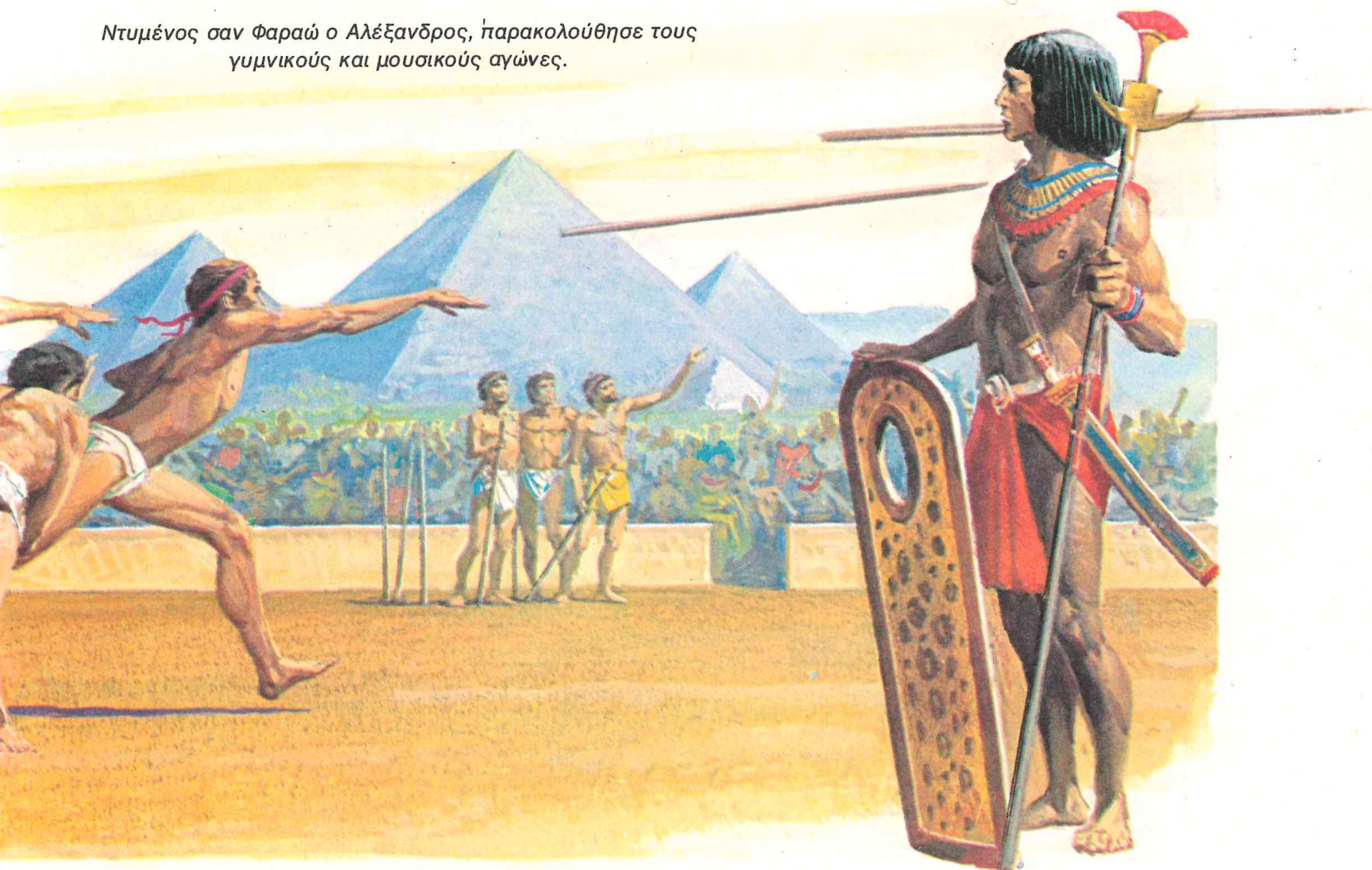
– Όχι, δε ζουν, του έδωσε το χρησμό ο ιερέας. Είναι όλοι νεκροί.

Ο Αλέξανδρος χάρηκε. Ρώτησε τώρα αν θα μπορούσε να κυριεύσει όλο τον κόσμο.

– Ναι, ήταν η απάντηση του ιερέα του Άμμωνα. Θα τον κυριεύσεις. Θα πρέπει, όμως, φεύγοντας από δω να χτίσεις μια πόλη στην ιερή γη της Αιγύπτου.

Φτάνοντας στην Αίγυπτο ο Αλέξανδρος, ακολουθώντας τη θάλασσα, διάλεξε το μέρος που θα έχτιζε μια πόλη και θα της έδινε το όνομά του. Σαν την καλύτερη τοποθεσία βρήκε τις εκβολές του ποταμού Νείλου. Ήταν η άνοιξη του 331 π.Χ. όταν ο Αλέξανδρος έδωσε διαταγή να χτιστεί η πόλη που θα έπαιρνε το όνομά του. Η πόλη χτίστηκε και υπάρχει ως σήμερα. Είναι η Αλεξάνδρεια, πόλη μεγάλη, φημισμένη εδώ και αιώνες για την πνευματική της ζωή, τον πλούτο της και το εμπόριό της. Είναι η μόνη πόλη από τις πολλές Αλεξάνδρειες που έχτισε ο Αλέξανδρος, που κρατάει ακόμα το

Ντυμένος σαν Φαραώ ο Αλέξανδρος, παρακολούθησε τους γυμνικούς και μουσικούς αγώνες.

Και ξαφνικά άρχισε να φυσά ο δυνατός και άγριος σιμούν της ερήμου.

όνομά του.

Στο μεταξύ ο Δαρείος δεν μπορούσε να μείνει ήσυχος. Το κράτος του ήταν απέραντο, κι έτσι μπορούσε να δώσει κι άλλη μάχη για να σταματήσει τους Έλληνες και να τους διώξει από την Ασία. Άρχισε να μαζεύει στρατό, συγκεντρώνοντάς τον στη Βαβυλώνα. Κι ήταν αυτή η καινούργια στρατιά του πραγματικά τρομερή. Την αποτελούσαν ένα εκατομμύριο περίπου πεζοί, σαράντα χιλιάδες καβαλάρηδες, δύο χιλιάδες άρματα με δρεπάνια και δεκαπέντε ελέφαντες.

Ο Μέγας Αλέξανδρος, μετά την Αίγυπτο γύρισε στην Τύρο, όπου ξεκουράστηκε. Τώρα πια μπορούσε να προχωρήσει προς τη Μεσοποταμία, όπου βρισκόταν η πρωτεύουσα του Περσικού βασιλείου. Έτσι, ξεκίνησε και περνώντας από τη Δαμασκό και τη Θάψακο, έφτασε στον Ευφράτη ποταμό. Εκεί οι μηχανικοί του έφτιαξαν δυο γέφυρες πάνω σε βάρκες και πέρασε ο στρατός του στην αντίπερα όχθη.

Εκεί τον βρήκαν δύο Πέρσες σταλμένοι από τον Δαρείο. Του έφεραν μια επιστολή του βασιλιά τους. Ο Δαρείος αφού τον ευχαριστούσε επειδή έδειξε καλή μεταχείριση στην οικογένειά του, του έκανε καινούργιες προτάσεις. Αν γινόταν φίλος του, θα του πρόσφερε τριάντα χιλιάδες τάλαντα, θα του έδινε την κόρη του για γυναίκα του και θα του παραχωρούσε το δυτικό μέρος του βασιλείου του. Έτσι, η Περσική αυτοκρατορία θα είχε δυο βασιλιάδες.

Ο Αλέξανδρος του απάντησε κι αυτή τη φορά ειρωνικά.

«Δαρείε, του έγραψε, έτσι όπως δεν μπορούν να υπάρχουν δυο ήλιοι στον ουρανό, δεν μπορούν να υπάρχουν και δυο βασιλιάδες στην Ασία. Αν θέλεις να μείνεις βασιλιάς της Ασίας, πολέμησε να το κατορθώσεις, όπως θα πολεμήσω κι εγώ. Όσο για τα τάλαντα που μου προσφέρεις, δεν αξίζουν τίποτα μπροστά στη δόξα που θ' αποχτήσω κυριεύοντας την Ασία».

Ήταν Νοέμβρης του 331 π.Χ. όταν ο στρατός των Ελλήνων έφτασε μπροστά στον δεύτερο μεγάλο ποταμό της Μεσοποταμίας, τον Τίγρη. Ήταν κι αυτός πολύ βαθύς και τους δυσκόλεψε πολύ ώσπου να τον περάσουν. Υπήρχε και ο φόβος των Περσών που θα έπρεπε να βρίσκονται πολύ κοντά τους. Στην περιοχή εκείνη, μάλιστα, υπήρχε ένας πολύ ικανός σατράπης, ο Μαζαίος, που μισούσε τρομερά τον Αλέξανδρο και είχε ορκιστεί να τον εκδικηθεί.

Το πρώτο βράδυ που πέρασαν τον Τίγρη, έγινε ολική έκλειψη της σελήνης. Οι Έλληνες στρατιώτες ένιωσαν φόβο και δέος και όλοι αναρωτιούνταν αν αυτό ήταν κακός ή καλός οιωνός. Ο Αλέξανδρος ρώτησε ακόμη μια φορά

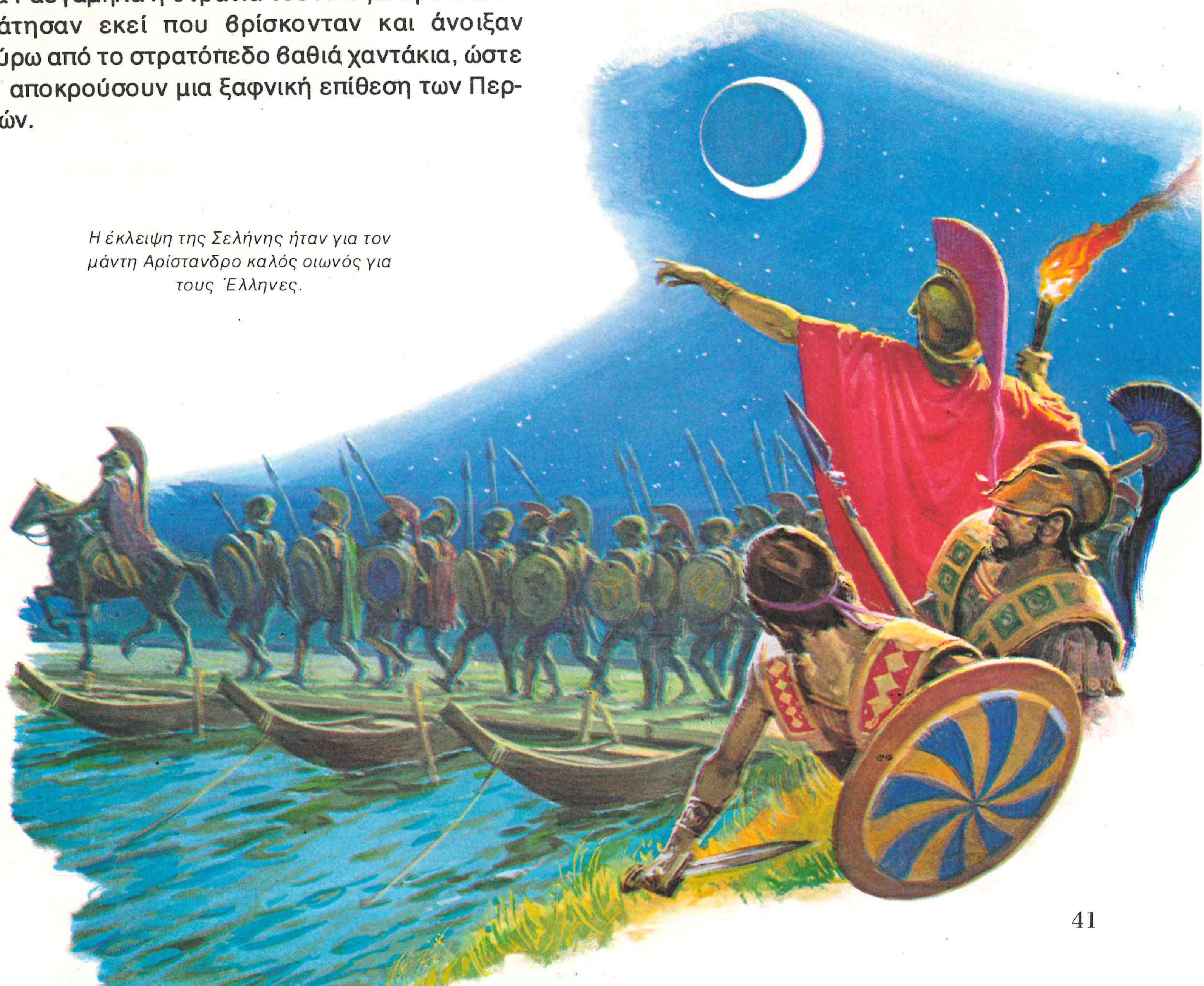
τον μάντη του, τον Αρίσταvδρο, να του δώσει απάντηση.

– Μια και η σελήνη χάθηκε στη χώρα της Ασίας, έδωσε το χρησμό του ο Αρίστανδρος, σημαίνει ότι μεγάλη συμφορά θα βρει τη χώρα αυτή.

Την τέταρτη μέρα οι ανιχνευτές ειδοποίησαν τον Αλέξανδρο ότι σε μια κοντινή πεδιάδα υπήρχαν κάπου χίλιοι Πέρσες ιππείς. Ο Αλέξανδρος διέταξε το ιππικό του να τους επιτεθεί και να συλλάβει μερικούς αιχμάλωτους, πράγμα που έγινε. Από τους αιχμαλώτους αυτούς ο Αλέξανδρος έμαθε ότι ο Περσικός στρατός τους περίμενε κοντά στα Γαυγάμηλα, σε μια ανοιχτή πεδιάδα και πλάι σ' ένα μικρό ποταμό, τον Βούμηλο.

Δώδεκα χιλιόμετρα βρισκόταν μακριά από τα Γαυγάμηλα η στρατιά του Αλέξανδρου. Σταμάτησαν εκεί που βρίσκονταν και άνοιξαν γύρω από το στρατόπεδο βαθιά χαντάκια, ώστε ν' αποκρούσουν μια ξαφνική επίθεση των Περσών.

Έμειναν τέσσερις μέρες εκεί, να ξεκουραστούν πριν από τη μεγάλη και αποφασιστική μάχη. Την τέταρτη νύχτα, ο Αλέξανδρος αφού άφησε στο στρατόπεδο τους απόμαχους και τα διάφορα πράγματα που κουβαλούσαν, ξεκίνησε με το στρατό του για τα Γαυγάμηλα. Λίγο πριν ξημερώσει, έτοιμοι για μάχη, έφτασαν σε μερικά υψώματα, κάπου πέντε χιλιόμετρα μακριά από τις θέσεις του Δαρείου. Ο στρατός των Περσών, που είχε πληροφορηθεί κι αυτός ότι οι Έλληνες πλησίαζαν, είχε παραταχθεί έτοιμος για μάχη. Και, για να μην πάθουν αυτό που έπαθαν στην Ισσό και στον Γρανικό, είχαν κόψει κάθε θάμνο κι είχαν αφαιρέσει κάθε εμπόδιο από την κοιλάδα, ώστε να δράσει εύκολα και αποτελεσματικά το ιππικό τους.

Η έκλειψη της Σελήνης ήταν για τον μάντη Αρίστανδρο καλός οιωνός για τους Έλληνες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

Η συντριβή του Δαρείου

Ο ίδιος ο Αλέξανδρος, με μερικούς στρατιώτες του πλησίασε το εχθρικό στρατόπεδο και μελέτησε με προσοχή την παράταξη και τις κινήσεις των εχθρών.

Η στρατιά του Μέγα Αλέξανδρου στρατοπέδευσε στα υψώματα, απέναντι από την πολυάριθμη Περσική στρατιά. Αμέσως ο Έλληνας βασιλιάς κάλεσε τους αξιωματικούς του σε πολεμικό συμβούλιο. Έπρεπε ν' αποφασίσουν πότε θ' άρχιζαν την επίθεση.

Όλοι οι αξιωματικοί, εκτός από τον Παρμενίωνα, ήθελαν ν' αρχίσουν αμέσως την επίθεση, όπως και στις άλλες δυο μεγάλες μάχες. Αυτή τη φορά όμως ο Αλέξανδρος τάχθηκε με το μέρος του Παρμενίωνα, που υποστήριζε ότι έπρεπε να μελετήσουν με προσοχή την τοποθέτηση που είχε κάνει ο Δαρείος στη στρατιά του και με ποιον τρόπο είχε καταστρώσει το σχέδιο της μάχης. Ο ίδιος ο Αλέξανδρος, με μερικούς στρατιώτες του πλησίασε το εχθρικό στρατόπεδο και μελέτησε με προσοχή την παράταξή του και τις κινήσεις του.

Ο νεαρός Αλέξανδρος μπήκε αμέσως στο νόημα του σχεδίου των Περσών. Ο Δαρείος δε θα την πάθαινε αυτή τη φορά όπως στην Ισσό, να πολεμήσει δηλαδή σε στενό χώρο. Γι' αυτό

είχε διαλέξει τη μεγάλη πεδιάδα των Γαυγαμήλων, για να μπορεί να πολεμήσει όλος ο στρατός του. Το περισσότερο ιππικό το είχε παρατάξει στα δυο άκρα του μετώπου. Ήταν φανερό ότι θ' άρχιζε μια λυσσασμένη επίθεση από τα άκρα, για να πλευροκοπήσει τους Έλληνες και να τους κυκλώσει. Κι αν το κατόρθωνε αυτό, δε θα έβγαινε ούτε ένας ζωντανός από τη μάχη.

Ο ίδιος ο Δαρείος θα πολεμούσε στη μέση του μετώπου. Κι επειδή ήξερε ότι ο Αλέξανδρος έπαιρνε τη δεξιά πλευρά του μετώπου των Ελλήνων, είχε τοποθετήσει ισχυρές δυνάμεις σ' αυτό το σημείο. Εκτός από τους Σκύθες ιππείς του, είχε τοποθετήσει και τα δρεπανηφόρα άρματα, που έμπαιναν στις τάξεις του εχθρού και σκόρπιζαν το θάνατο και την καταστροφή.

Γυρνώντας από την αναγνώριση ο Αλέξανδρος, κάλεσε πάλι τους αξιωματικούς του σε πολεμικό συμβούλιο.

– Πήρα την απόφαση να επιτεθούμε αύριο το πρωί, τους είπε. Απόψε οι στρατιώτες μας να κοιμηθούν ήσυχοι και αμέριμνοι. Οι Πέρσες αποκλείεται να μας επιτεθούν πρώτοι, γιατί δε θέλουν να πολεμήσουν σε ανώμαλο έδαφος. Επειδή όμως δεν ξέρουν πότε θα τους επιτεθούμε εμείς και επειδή φοβούνται μήπως τους

χτυπήσουμε αιφνιδιαστικά τη νύχτα, δεν πρόκειται να κλείσουν μάτι απόψε. Έτσι, οι ξεκούραστοι πολεμιστές μας θα έχουν ν' αντιμετωπίσουν τους τσακισμένους από την αγρύπνια και την κούραση Πέρσες!

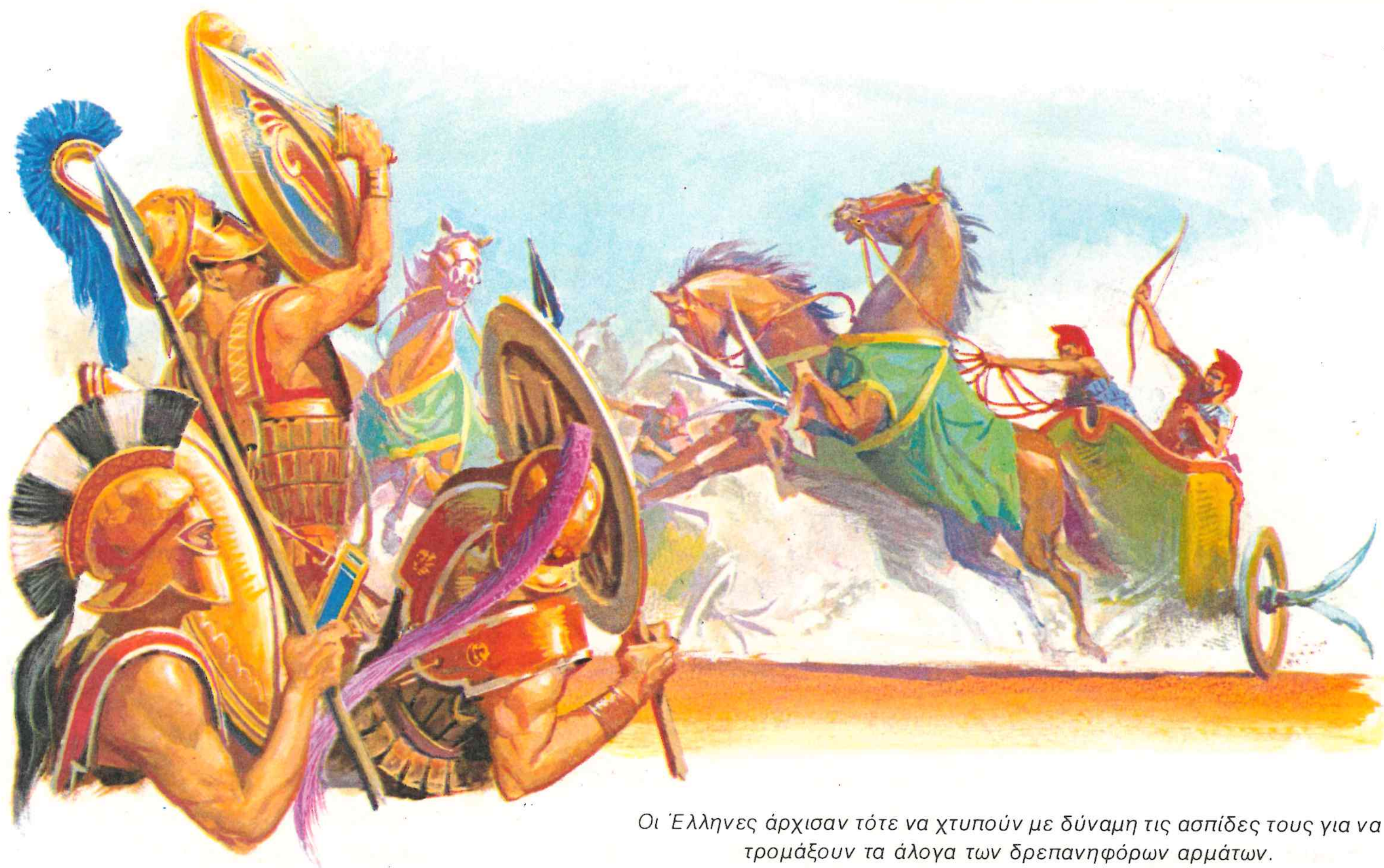
Ήταν πονηρή και σωστή η απόφαση του νεαρού βασιλιά. Κατάστρωσε έπειτα το σχέδιό του. Επειδή οι δυνάμεις του ήταν ελάχιστες, μπροστά στις δυνάμεις των Περσών, δε θ' αντιμετώπιζε τους Πέρσες σε όλο το μέτωπο. Θα τοποθετούσε την παράταξή του σε σχέδιο τετραγώνου. Στη μια πλευρά προς τ' αριστερά, θα βρισκόταν ο Παρμενίωνας και θα προσπαθούσε να εμποδίσει τους Πέρσες να τους κυκλώσουν. Στην άλλη γραμμή του τετραγώνου, μπροστά και απέναντι από το Δαρείο, οι δυνάμεις του θα προσπαθούσαν να συγκρατήσουν την επίθεση των Περσών. Ο ίδιος με εκλεκτές δυνάμεις, θα κρατούσε τη δεξιά γραμμή του τετραγώνου, για να επιτεθεί στη μεγάλη δύναμη της στρατιάς του Πέρση βασιλιά. Η τέταρτη γραμμή του τετραγώνου θα βρισκόταν πιο πίσω από τις άλλες τρεις γραμμές και θα προσπαθούσε να εμποδίσει τους Πέρσες να τους κυκλώσουν.

Έστειλε τώρα τους αξιωματικούς του να κοιμηθούν, γιατί στο μεταξύ είχε προχωρήσει η νύχτα. Μα εκείνοι, βλέποντας απέναντί τους το φωτισμένο στρατόπεδο των Περσών και το γεμάτο φεγγάρι που φώτιζε σαν μέρα, παρακάλεσαν τον Αλέξανδρο να επιτεθούν τώρα. Και ο ίδιος ο Παρμενίωνας, που ήταν πάντα μετρημένος, τον παρακάλεσε να επιτεθούν στους Πέρσες.

– Όχι, Παρμενίωνα, είπε τότε στον άξιο στρατηγό του, χαμογελώντας ο Αλέξανδρος. Δε θέλω να τους χτυπήσω νύχτα, γιατί θα πουν ότι τους έκλεψα τη νίκη! Θα τους πολεμήσουμε τη μέρα, ώστε όταν νικηθεί ο Δαρείος, να μην έχει καμιά απολύτως δικαιολογία για τη συντριβή του. Πηγαίνετε να κοιμηθείτε.

Έτσι, σε αρκετά προχωρημένη ώρα, την 1η Οκτώβρη του 331 π.Χ., άρχισε η μεγάλη μάχη των Γαυγαμήλων, μία από τις μεγαλύτερες και κρισιμότερες μάχες των αιώνων.

Τέσσερα χιλιόμετρα χώριζαν τους δύο

Οι Έλληνες άρχισαν τότε να χτυπούν με δύναμη τις ασπίδες τους για να τρομάξουν τα άλογα των δρεπανηφόρων αρμάτων.

στρατούς. Οι Έλληνες, με το σχέδιο που είχε ετοιμάσει ο Αλέξανδρος, προχωρούσαν αργά. Κι όταν πλησίασαν τις γραμμές των Περσών, εκείνοι άρχισαν την επίθεσή τους.

Τρομερή επίθεση δέχτηκε η πλευρά που διοικούσε ο Αλέξανδρος. Ο νεαρός βασιλιάς προχώρησε αρκετά προς τα δεξιά, ώστε να μην επιτρέψει στους Πέρσες να τον κυκλώσουν. Κι ο Δαρείος που είδε την κίνησή του και φοβήθηκε μήπως ο Αλέξανδρος προσπαθήσει να τους κυκλώσει, διέταξε κι άλλους ιππείς από το κέντρο της παράταξής του να επιτεθούν μαζί με τους άγριους Σκύθες ιππείς, ώστε να τον σταματήσουν.

Ακολούθησε τότε μια άγρια και φονική μάχη ανάμεσα στους Έλληνες και τους βάρβαρους ιππείς. Κι ήταν τόση η ορμή και η αριθμητική υπεροχή των βαρβάρων, που οι Έλληνες όχι μόνο σταμάτησαν την προέλασή τους, αλλά υποχώρησαν και λίγο.

Το πρόσωπο του βασιλιά των Περσών άστραψε από χαρά. Ήταν τώρα σίγουρος ότι ο Αλέξανδρος δε θα μπορούσε να επαναλάβει το θρίαμβό του. Χρειαζόταν ένα ακόμα χτύπημα για να τον συντρίψει.

– Τα άρματα! έδωσε τότε με μια άγρια κραυγή τη διαταγή. Να επιτεθούν τα δρεπανηφόρα άρματα!

Μα ήταν μεγάλο το λάθος του Δαρείου. Οι γενναίοι πολεμιστές του Αλέξανδρου δεν πανικοβάλλονταν εύκολα. Όταν είδαν τα δρεπανηφόρα άρματα να ορμούν, άρχισαν να χτυπούν δυνατά τις ασπίδες με τα κοντάρια τους. Μ' αυτόν τον τρομερό θόρυβο που δημιουργήθηκε, τα άλογα των Περσικών αρμάτων τρόμαξαν, αφηνίασαν και αντί να προχωρήσουν μπροστά, γύρισαν προς τα πίσω και προς τα πλάγια και τα φοβερά τους δρέπανα θέριζαν στο πέρασμά τους τους Πέρσες στρατιώτες! Μερικοί Έλληνες, μάλιστα, πήδησαν πάνω στα άρματα, σκότωσαν τους οδηγούς τους και τα οδηγούσαν αυτοί εναντίον των Περσών!

Στη σύγχυση που ακολούθησε, οι Έλληνες επιτέθηκαν με ορμή και οι Σκύθες άρχισαν να υποχωρούν. Ο Δαρείος τα χρειάστηκε. Αν οι Σκύθες οπισθοχωρούσαν και έσπαζε το σημείο εκείνο του μετώπου, τότε ο Αλέξανδρος θα τους πλευροκοπούσε και τίποτε δε θα μπορούσε να τον συγκρατήσει. Μπροστά σ' αυτό το φοβερό κίνδυνο, διέταξε όλους τους ιππείς του μετώπου να τρέξουν προς την αριστερή πλευρά της παράταξής του για να συγκρατήσουν τους Έλληνες.

Ο δαιμόνιος βασιλιάς των Ελλήνων, ο νεα-

ρός Αλέξανδρος, που το μυαλό του έπαιρνε χιλιάδες στροφές το δευτερόλεπτο, είδε τους ιππείς των Περσών να εγκαταλείπουν τις πρώτες θέσεις τους για να έρθουν απέναντί του. Κατάλαβε ποιο ήταν το σχέδιο του Δαρείου. Αλλά κατάλαβε και κάτι άλλο. Το κέντρο του μετώπου, στο οποίο βρισκόταν ο Δαρείος, δεν είχε καθόλου ιππείς. Ήταν εξασθενημένο. Εκείνος είχε κρατήσει σε εφεδρεία το τρομερό ιππικό των Μακεδόνων εταίρων, που δεν είχε μπει ακόμα στη μάχη.

– Ελάτε κοντά μου! πρόσταξε τους Μακεδόνες ιππείς.

Και όμοιος θεός του πολέμου, πάνω στον Βουκεφάλα, άφησε τη θέση του και προχώρησε προς τ' αριστερά, προς το κέντρο του Περσικού μετώπου.

Οι Μακεδόνες ιππείς όρμησαν πάνω στους πεζούς Πέρσες και καθώς βρέθηκαν ανάμεσά τους, τους τσάκισαν κυριολεκτικά. Ο Δαρείος, ξαφνικά, είδε τον μεγάλο εχθρό του, τον Έλληνα βασιλιά, απέναντί του! Ναι, ο Αλέξανδρος, που πίστευε ότι βρισκόταν απέναντι στους Σκύθες καβαλάρηδες, ήταν εδώ, μπροστά του, πάνω στο κατάμαυρο άλογό του, όμορφος και άγριος μαζί, γεμάτος μεγαλοπρέπεια και μίσος!

Τίναξε το κοντάρι του ο Αλέξανδρος για να τελειώσει μια για πάντα με τον αντίπαλό του, μα εκείνος που το δέχτηκε δεν ήταν ο Δαρείος. Ήταν ο οδηγός του άρματός του, που το κοντάρι του τον τρύπησε πέρα ως πέρα. Μα οι γύρω Πέρσες πολεμιστές, πάνω στον πανικό τους, νόμισαν ότι σκοτώθηκε ο Δαρείος και άρχισαν να φωνάζουν!

– Σκοτώθηκε ο βασιλιάς μας!

Αυτό ήταν! Αυτό που ζητούσε ο Αλέξανδρος. Ο πανικός, φοβερός, ανίκητος, σαν ένα αόρατο άρμα με πελώρια δρεπάνια, έπεσε πάνω στους Πέρσες και άρχισε να τους θερίζει... Κι όρμησαν όλοι προς τα πίσω, να φύγουν, να γλυτώσουν...

Ανάμεσα στους πρώτους έφυγε και ο Δαρείος. Γιατί κατάλαβε ότι έχασε κι αυτή τη μάχη... Τη μεγάλη μάχη της ζωής του... Και μαζί με τη μάχη, έχανε το βασίλειό του και την Ασία ολόκληρη...

Τίναξε με δύναμη το κοντάρι του ο Αλέξανδρος αλλά για άλλη μια φορά ο Δαρείος στάθηκε τυχερός.

«Δεν πρόκειται να σε σηκώσω όρθιο, Ξέρξη!»

Ωστόσο, είχε τέτοια έκταση το μέτωπο, που δεν πήραν όλοι είδηση την καταστροφή του κέντρου και τη φυγή του Δαρείου. Ένας γενναίος σατράπης των Περσών, ο Μαζαίος, σφυροκοπούσε άγρια τις δυνάμεις του στρατηγού Παρμενίωνα και τον είχε φέρει σε τρομερά δύσκολη θέση. Ο ίδιος ο σατράπης με αρκετούς ιππείς, έκανε έναν μεγάλο ελιγμό και έφτασε στο στρατόπεδο των Ελλήνων, όπου άρχισε να το λεηλατεί. Εκεί, μάλιστα, βρήκε και τη μητέρα του Δαρείου.

– Έλα μαζί μου! της είπε με χαρά. Είσαι ελεύθερη!

Τα παιδιά του Δαρείου βρίσκονταν αρκετά μακριά από τη μάχη, όσο για τη γυναίκα του Πέρση βασιλιά, είχε πεθάνει πριν μερικούς μήνες και ο θάνατός της είχε λυπήσει πολύ τον Αλέξανδρο.

Όμως η έκπληξη του Μαζαίου ήταν μεγάλη, όταν είδε τη μητέρα του Δαρείου να μην το κουνάει από τη θέση της.

– Όχι, δε θα έρθω μαζί σου, του είπε. Δε θ' αφήσω μόνα τους στην αιχμαλωσία τα παιδιά του γιου μου. Έπειτα... δεν νομίζω πως άλλαξε η μοίρα μας προς το καλύτερο. Κοίταξε, οι Πέρσες νικήθηκαν ακόμα μια φορά.

Ο Μαζαίος έριξε μια ματιά στο μέτωπο, πίσω του και η καρδιά του ράγισε. Είδε τον Περσικό στρατό να υποχωρεί άτακτα και τους Έλληνες να τους καταδιώκουν και να τους σκοτώνουν χωρίς οίκτο...

– Ο Δαρείος σκοτώθηκε! ακούστηκε τότε μια φωνή ανάμεσα από τους στρατιώτες του.

Ο Μαζαίος δεν μπορούσε να μείνει πιο πολύ εδώ. Έπρεπε να φύγει και κείνος, να γλυτώσει...

Ο Μέγας Αλέξανδρος έτρεξε με τις δυνάμεις του να βοηθήσει τον Παρμενίωνα που κινδύνευε. Κι όταν πια και στο σημείο αυτό του μετώπου έφτασε η είδηση του θανάτου του Δαρείου και ο πανικός των Περσών τους τσάκισε

Στη θέση της μεγάλης στρατιάς του Δαρείου υπήρχαν χιλιάδες νεκροί στρατιώτες και άλογα...

το ηθικό, ο Αλέξανδρος που ήξερε ότι ο Δαρείος δε σκοτώθηκε, αποφάσισε να τον κυνηγήσει, με την ελπίδα πως θα τον προλάβει.

Έφτασε μαζί με τους ιππείς του ως τον ποταμό Λύκο και κει σταμάτησε. Ο Δαρείος είχε γίνει άφαντος. Σταμάτησε κοντά στον ποταμό να ξεκουράσει τα άλογα και τους στρατιώτες του, ενώ ο Παρμενίωνας πίσω είχε φτάσει στον καταυλισμό του Δαρείου, όπου βρήκε πλούσια λάφυρα και αρκετά χρήματα...

Η εικόνα της πεδιάδας ήταν τόσο διαφορετική από κείνη που ήταν το πρωί. Στη θέση της μεγάλης στρατιάς του Δαρείου υπήρχαν χιλιάδες νεκροί στρατιώτες, χιλιάδες νεκρά άλογα, δεκάδες χιλιάδες τραυματίες, καταστραμμένα άρματα, πεταμένα όπλα... Και ανάμεσά τους, περήφανοι νικητές, κυκλοφορούσαν οι Έλληνες. Οι Έλληνες οι τόσο λίγοι που κατάφεραν να δαμάσουν μια γιγάντια στρατιά!

Οι Πέρσες σε κείνη τη μάχη έχασαν περίπου διακόσιες χιλιάδες, τόσοι ήταν οι νεκροί, χωριστά οι τραυματίες και οι αιχμάλωτοι. Οι Έλληνες είχαν κάπου χίλιους διακόσιους νεκρούς και τραυματίες.

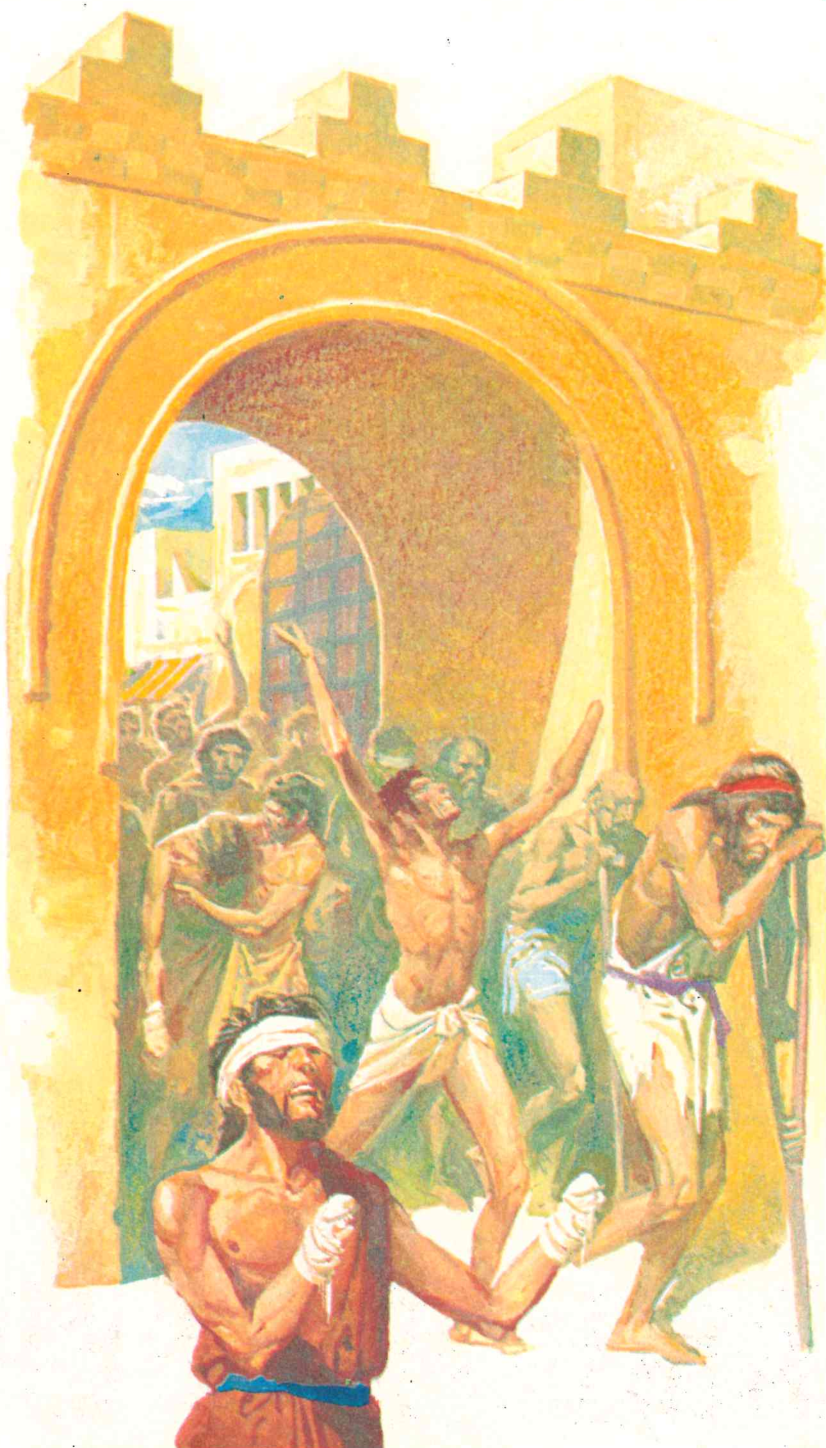
Τώρα πια, μετά τη νίκη του αυτή ο Μέγας Αλέξανδρος ήξερε ότι οι Πέρσες, όσο κι αν πολεμούσαν, δε θα μπορούσαν να τον νικήσουν. Η Ασία ήταν δική του! Το μεγάλο του όνειρο πραγματοποιήθηκε! Υπόταξε τους Πέρσες, τους εκδικήθηκε γι' αυτά που έκαναν στην Ελλάδα. Την άλλη κιόλας μέρα, οι στρατιώτες του μέσα σ' ένα παραλήρημα χαράς και ενθουσιασμού, τον ανακήρυξαν βασιλιά της Ασίας.

Η μάχη στα Γαυγάμηλα πήρε τέλος, αλλά όχι και η εκστρατεία του Αλέξανδρου. Έπρεπε να κατακτήσει κάθε γωνιά της Περσικής αυτοκρατορίας και, προπαντός, να συλλάβει το Δαρείο που ήταν ακόμα ελεύθερος.

– Θα ξεκινήσουμε για τη Βαβυλώνα, είπε στον Παρμενίωνα. Στο μεταξύ, ένας από τους αξιωματικούς με αρκετούς ιππείς θα ξεκινήσει αμέσως για τα Σούσα, την πρωτεύουσα των Περσών. Πρέπει να προλάβει πριν συνέλθουν οι Πέρσες από την πανωλεθρία τους, ώστε να τους πάρει το μεγάλο θησαυρό που έχουν εκεί.

Την άλλη μέρα άφησε πίσω του τα Γαυγάμηλα και ξεκίνησε για την ξακουστή, τη μυθική Βαβυλώνα. Σατράπης της ήταν ο Μαζαίος και ο Αλέξανδρος φοβόταν ότι δε θα του παράδινε την πόλη και θ' αναγκαζόταν να πολεμήσει για να την κυριεύσει. Όμως δε χρειάστηκε. Ο Μαζαίος, που κατάλαβε ότι διαλύθηκε το Περσικό κράτος, για να καλοπιάσει τον Αλέξανδρο, τον

Οχτακόσιοι Έλληνες αιχμάλωτοι των Περσών, βγήκαν να προϋπαντήσουν τον Αλέξανδρο, όλοι ανάπηροι και βασανισμένοι...

περίμενε μαζί με τους ιερείς και τους άρχοντες έξω από τη Βαβυλώνα για να του την παραδώσει. Έτσι, οι Έλληνες μπήκαν θριαμβευτές στην παλιά και ένδοξη αυτή πόλη της Μεσοποταμίας.

Ο Αλέξανδρος με το στρατό του έμειναν έναν ολόκληρο μήνα στη Βαβυλώνα για να ξεκουραστούν. Φεύγοντας άφησε σατράπη ξανά τον Μαζαίο, που του ορκίστηκε υποταγή.

Πριν φύγουν, έφτασαν στη Βαβυλώνα καινούργιες ενισχύσεις από τη Μακεδονία, που έστελνε στον Αλέξανδρο ο στρατηγός Αντίπατρος. Ήταν συγκινητική η σκηνή, καθώς οι καινούργιοι στρατιώτες αγκάλιαζαν γεμάτοι θαυμασμό τους περήφανους μαχητές της μάχης του Γρανικού, της Ισσού και των Γαυγαμήλων.

Όταν έφτασε στα Σούσα ο Αλέξανδρος, τον υποδέχτηκε ο Φιλόξενος, ο αξιωματικός που είχε στείλει από τα Γαυγάμηλα να προλάβει τους Πέρσες πριν πάρουν το θησαυρό τους. Και πραγματικά τους πρόλαβε κι έπεσαν στα χέρια των Ελλήνων απίστευτες ποσότητες χρυσού και πολλές χιλιάδες τάλαντα.

Μετά τα Σούσα ο Αλέξανδρος αποφάσισε να κυριεύσει την παλιά πρωτεύουσα των Περσών, που την είχε χτίσει ο Δαρείος ο Α΄, την Περσέπολη. Έτσι βάδισε προς τα νοτιοανατολικά.

Πριν μπουν οι Έλληνες στην πόλη, τους περίμενε μια απίστευτη και τραγική εικόνα. Κάπου οχτακόσιοι Έλληνες, αιχμάλωτοι των Περσών, οι περισσότεροι ηλικιωμένοι, βγήκαν να τους προϋπαντήσουν. Κι ήταν όλοι τους κακοντυμένοι, αδύνατοι από τις στερήσεις και ανάπηροι. Οι Πέρσες τους είχαν βασανίσει απάνθρωπα, κόβοντας τις μύτες, τ' αυτιά τους, τα χέρια τους και σε πολλούς βγάζοντας και τα μάτια τους.

– Αλέξανδρε, βασιλιά μας, καλωσόρισες! του φώναξε κλαίγοντας ένας γέρος που προχωρούσε μπροστά από τους άλλους.

Ήταν τόσο τραγική και συγκινητική η σκηνή, που η καρδιά του Αλέξανδρου ράγισε και τα μάτια του γέμισαν δάκρυα. Πολλοί από τους στρατιώτες του ξέσπασαν σε δυνατούς λυγμούς.

Ο Αλέξανδρος έδωσε διαταγή να στείλουν τους δυστυχισμένους αυτούς στις πατρίδες τους, στην Ελλάδα. Μα εκείνοι αρνήθηκαν. Αν πήγαιναν στην Ελλάδα, θα χώριζαν, ενώ εδώ θα ζούσαν ενωμένοι και θα παρηγορούσε ο ένας τον άλλο. Ο Αλέξανδρος δώρισε τότε στον καθένα αρκετά τάλαντα, τέσσερα βόδια, πενήντα πρόβατα, σιτάρι και ρούχα. Όμως, η καρδιά του δεν έλεγε ν' αλαφρώσει από το δράμα αυτό των Ελλήνων και βαθύ μίσος ξύπνησε μέσα του για τους Πέρσες.

Ήταν πολύ πλούσια η Περσέπολη. Όλα τα σπίτια ήταν χτισμένα με ακριβές πέτρες και μάρμαρα. Περίλαμπροι ναοί υπήρχαν παντού και η ακρόπολή τους θάμπωσε τον Έλληνα βασιλιά.

Μπήκε στο παλάτι του Δαρείου του Α΄. Οι γλυπτές κολώνες, τα παράξενα γλυπτά ζώα που υπήρχαν παντού και τα μαρμάρινα σκαλοπάτια, ήταν τόσο υποβλητικά. Πάνω στο θρόνο του Δαρείου ήταν σκαλισμένη η εξής επιγραφή:

«Έτσι ορίζει ο βασιλιάς Δαρείος. Η πλούσια αυτή χώρα της Περσίας με τα δυνατά άλογα και τους γενναίους άνδρες, δε φοβάται κανένα».

Ο Αλέξανδρος κάθησε χαμογελώντας στο θρόνο του Δαρείου, κι ήταν σα να 'θελε να πει μ' αυτό το χαμόγελο:

«Να όμως που κάποιος δε φοβήθηκε τη χώρα σου, Δαρείε!»

Έξω από το παλάτι είδε το άγαλμα του Ξέρξη, που είχε κάνει την άτυχη εκστρατεία στην Ελλάδα, πεσμένο καταγής. Στάθηκε δίπλα του, κούνησε το κεφάλι του και είπε:

– Δεν πρόκειται να σε σηκώσω όρθιο, Ξέρξη. Δεν ξεχνώ τις συμφορές που έφεραν οι βάρβαροι στρατιώτες σου στην Ελλάδα.

Και η σκέψη αυτή, μαζί με την τραγική εικόνα των σακατεμένων Ελλήνων αιχμαλώτων, έκαναν το μίσος του Αλέξανδρου να ξεσπάσει.

– Να μη μείνει τίποτα όρθιο σ' αυτή την πόλη που γέννησε τους Πέρσες βασιλιάδες! έδωσε τη διαταγή.

– Δεν πρόκειται να σε σηκώσω όρθιο, Ξέρξη! Δεν ξεχνώ τις συμφορές που έφεραν οι βάρβαροι στρατιώτες σου στην Ελλάδα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Σκέπασε τον εχθρό με το χιτώνα του

Αφού έμεινε δυο μήνες περίπου στην Περσέπολη ο Αλέξανδρος για να ξεκουράσει το στρατό του, ξεκίνησε για τα Εκβάτανα, που ήταν η καλοκαιρινή πρωτεύουσα των βασιλιάδων της Περσίας.

Άδεια βρήκε τα Εκβάτανα ο Αλέξανδρος. Τώρα που κυρίευσε και την τρίτη πρωτεύουσα των Περσών, είχε στην ουσία τελειώσει και η εκστρατεία του. Κατάφερε να γίνει κύριος της Περσίας. Σαν ηγεμόνας της Ελλάδας, είχε υποσχεθεί στους Έλληνες αντιπροσώπους, στην Κόρινθο, ότι θα τελείωνε τον πόλεμο όταν κυρίευε την Περσία. Γι' αυτό το λόγο, συγκέντρωσε στα Εκβάτανα το στρατό του και είπε στους Θεσσαλούς ιππείς, στους Αθηναίους και όλους τους στρατιώτες των χωρών της συμμαχίας, ότι ήταν ελεύθεροι να γυρίσουν στην πατρίδα τους.

Λίγοι δέχτηκαν να τον εγκαταλείψουν. Είχαν τόσο πολύ ζυμωθεί μαζί του στον τιτάνιο αυτό αγώνα για την κατάκτηση της Περσίας, είχαν μοιραστεί χαρές και λύπες και τον αγαπούσαν τόσο, ώστε να μη μπορούν να τον αποχωριστούν.

Ο Αλέξανδρος μίλησε τώρα στους Μακεδόνες. Τους είπε ότι θα συνέχιζαν την εκστρατεία τους ώσπου να εξοντώσουν το Δαρείο. Και κείνοι δέχτηκαν με ενθουσιασμό. Η καινούργια εκστρατεία θα άρχιζε τώρα από τα Εκβάτανα, προς την περιοχή της Παρθίας.

Όμως, αυτή τη φορά δε θα έπαιρνε μαζί του τον άξιο στρατηγό του, τον Παρμενίωνα. Θα τον άφηνε στα Εκβάτανα, ώστε να έχει την ευθύνη των περιοχών που είχαν ως τώρα κατακτήσει.

Βρισκόταν ακόμα στα Εκβάτανα ο Αλέξανδρος, όταν παρουσιάστηκαν μπροστά του δυο Πέρσες ευγενείς, για να του πουν ένα συνταρακτικό νέο. Ο σατράπης Βήσσος, μαζί με δυο ακόμα σατράπες, είχαν συλλάβει το Δαρείο και ο Βήσσος ανακηρύχτηκε βασιλιάς της Περσίας.

Ο Αλέξανδρος πήρε αμέσως την απόφασή του. Αφού έδωσε εντολή στο στρατό του να τον ακολουθήσει χωρίς βιασύνη, πήρε μαζί του λίγους εκλεκτούς στρατιώτες και ξεκίνησαν να προλάβουν τον Βήσσο.

Το μεσημέρι της τρίτης μέρας έφτασαν σ' ένα χωριό όπου πριν μερικές ώρες είχε ξεκινήσει από κει ο στρατός του Βήσσου. Από τους χωρικούς έμαθε ότι ο Δαρείος ήταν ακόμα ζωντανός, δεμένος πάνω σ' ένα αμάξι.

Καινούργια δραματική μορφή έπαιρνε τώρα η καταδίωξη του Βήσσου. Όλη τη νύχτα προχωρούσε ο Αλέξανδρος με τους διαλεχτούς ιππείς του. Και μόλις ξημέρωσε, επιτέλους, είδαν μπροστά τους, σε μια κοιλάδα, ένα σύννεφο σκόνης που σήκωναν οι στρατιώτες του Βήσσου. Επιτέλους, τους έφτασαν!

Όμως οι Πέρσες τους πήραν είδηση. Κι ήταν τόσος ο τρόμος τους, που δεν περίμεναν να δώσουν μάχη, αλλά το έβαλαν στα πόδια για να γλυτώσουν. Μ' έναν άγριο καλπασμό ο Αλέξανδρος ξεχύθηκε ξοπίσω τους, για να τους προφτάσει. Έφτασε σε μερικά αμάξια που είχαν εγκαταλείψει οι Πέρσες και τα προσπέρασε. Δεν μπορούσε να φανταστεί ότι μέσα σ' ένα από αυτά τα αμάξια οι Πέρσες είχαν αφήσει το Δαρείο δεμένο και ετοιμοθάνατο. Την τελευταία στιγμή τρύπησαν το κορμί του με τα δόρατά τους, ο Βήσσος και οι φίλοι του σατράπες.

Λίγο πριν ξεψυχήσει ο Πέρσης βασιλιάς, ένας Έλληνας τον πήρε είδηση, πήδησε στην άμαξα και γονάτισε πλάι του. Το όνομα του Έλληνα αυτού έμεινε στην ιστορία. Ονομαζόταν Πολύστρατος. Έκοψε τα σκοινιά που έδεναν το κατατρυπημένο από τα ακόντια και ματωμένο σώμα του Πέρση βασιλιά.

Ο Δαρείος άνοιξε τα μάτια του.

– Λίγο νερό, παρακάλεσε με σβησμένη φωνή τον Έλληνα.

Ο Πολύστρατος του έδωσε να πιει νερό. Ο Δαρείος αναστέναξε τότε βαθιά και του είπε:

– Άνθρωπέ μου, είμαι πολύ δυστυχισμένος γιατί θα πεθάνω και δεν θα μπορέσω να σου ανταποδώσω το καλό που μου έκανες...

– Άνθρωπέ μου, είμαι πολύ δυστυχισμένος γιατί θα πεθάνω και δε θα μπορέσω να σου ανταποδώσω το καλό που μου έκανες... Ελπίζω ότι αυτό που έκανες σε μένα, να σου το ανταποδώσει ο Αλέξανδρος... Ξέρω ότι είναι πολύ γενναιόδωρος... Πες του πως τον ευχαριστώ... Οι θεοί θα τον ανταμείψουν για την καλοσύνη που έδειξε στη μητέρα μου, τη γυναίκα μου και τα παιδιά μου...

Όταν ο Αλέξανδρος πληροφορήθηκε ότι ο Δαρείος βρισκόταν πίσω του, σταμάτησε κι έκανε γρήγορα μεταβολή. Μα όταν έφτασε στην άμαξα, ο Δαρείος ήταν νεκρός.

Ο Αλέξανδρος έμεινε για μερικές στιγμές ακίνητος σαν άγαλμα, μπροστά στο νεκρό αντίπαλό του. Τον λυπόταν αφάνταστα. Ήταν ένας δυστυχισμένος βασιλιάς. Έχασε ένα απέραντο βασίλειο και πέθανε με ατιμωτικό τρόπο.

Ο νεαρός βασιλιάς της Ελλάδας, έβγαλε τον πορφυρό χιτώνα του και μ' αυτόν σκέπασε τον νεκρό. Έπειτα έδωσε διαταγή να τον μεταφέρουν στην Περσέπολη και να τον θάψουν με όλες τις τιμές, όπως ταίριαζε σ' ένα βασιλιά, πλάι στον τάφο των προγόνων του.

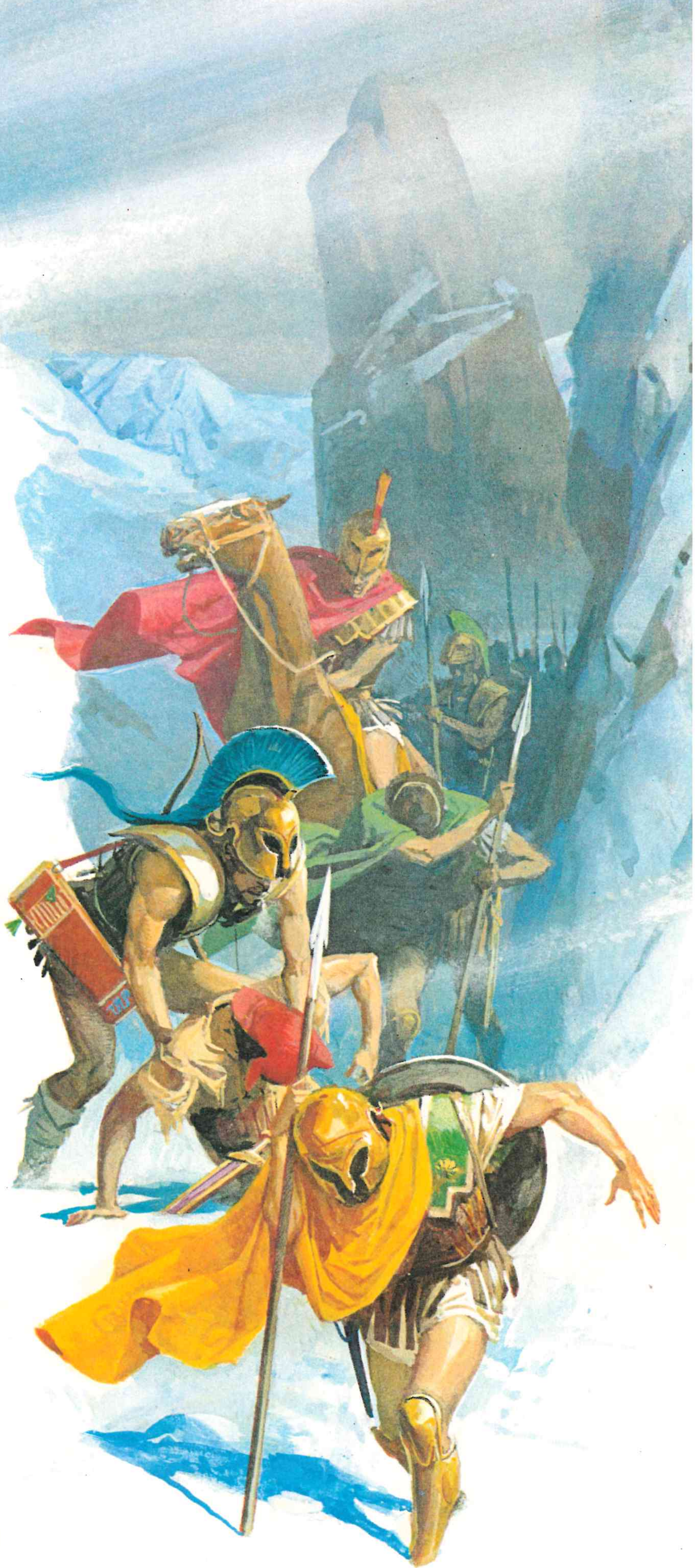
Λίγες μέρες μετά το θάνατο του Δαρείου, ο Αλέξανδρος συγκέντρωσε το στρατό του και ανέβηκε σ' ένα βάθρο να τους μιλήσει. Όλοι τους ήταν χαρούμενοι, γιατί πίστευαν ότι τώρα πια πήρε τέλος ο πόλεμος και θα γύριζαν στις μακρινές και τόσο αγαπημένες τους πατρίδες.

Ο Αλέξανδρος τους παίνεσε όλους, γιατί μαζί του έκαναν ένα τόσο απίστευτο κατόρθωμα, σε τόσο λίγο χρόνο. Να γονατίσουν, να υποτάξουν την περήφανη Περσική αυτοκρατορία.

– Όμως, συνέχισε ο Αλέξανδρος, για να κρατήσουμε τα εδάφη που κατακτήσαμε, πρέπει να συνεχίσουμε για λίγο ακόμα καιρό τον αγώνα. Πρέπει να κυριεύσουμε τις ανατολικές περιοχές του Περσικού κράτους, ώστε να μην υπάρχει ο παραμικρός κίνδυνος για μας αργότερα...

Ο Αλέξανδρος έβγαλε τον πορφυρό του χιτώνα και σκέπασε το νεκρό βασιλιά των Περσών...

Τους μίλησε με τέτοιο πάθος και με τόσον ενθουσιασμό, που οι στρατιώτες αυτοί, μέσα σε λίγες στιγμές ξέχασαν τη λαχτάρα τους να γυρίσουν στην Ελλάδα και δέχτηκαν να τον ακολουθήσουν στην καινούργια του εκστρατεία, να μοιραστούν με τον Μεγάλο βασιλιά τους καινούργιους κινδύνους, καινούργιες δόξες και θριάμβους.

Ο Αλέξανδρος ήθελε να κατακτήσει τις ανατολικές σατραπείες των Περσών, αλλά ήθελε ακόμα να τσακίσει τις δυνάμεις του Βήσσου, που τώρα είχε πάρει το όνομα Αρταξέρξης. Μετά την Παρθία προχώρησε προς τα βόρεια και κυρίευσε την περιοχή της Υρκανίας. Έφτασε ως την Κασπία θάλασσα και στράφηκε προς τα ανατολικά, γιατί πληροφορήθηκε ότι ο Βήσσος είχε εγκατασταθεί στην περιοχή της Βακτρίας.

Ήταν τρομερά δύσκολη η πορεία των Ελλήνων ώσπου να φτάσουν στη Βακτρία. Στην περιοχή του Ινδικού Καυκάσου, αντιμετώπισαν τις άγριες καιρικές συνθήκες. Η περιοχή ήταν ορεινή, άγονη και πυκνά χιόνια εμπόδιζαν την πορεία τους. Ασυνήθιστοι στα τόσα χιόνια οι Έλληνες, πολλοί πάγωναν τις νύχτες, άλλοι έχασαν το φως τους από τη λευκή ακτινοβολία και αρκετοί πέθαναν από την πείνα και τις κακουχίες. Επιτέλους κατάφεραν να διασχίσουν τα βουνά και μπήκαν σε μιαν εύφορη κοιλάδα, όπου πήραν τέλος τα βάσανά τους. Σ' αυτή την κοιλάδα ο Αλέξανδρος έχτισε μια καινούργια πόλη, την Αλεξάνδρεια του Καυκάσου.

Ύστερα από πολλές περιπέτειες και αρκετές μάχες, ο Αλέξανδρος έφτασε στην πρωτεύουσα της Βακτρίας, τα Βάκτρα. Μα ο Βήσσος είχε φύγει προς τ' ανατολικά, προς την περιοχή του μεγάλου ποταμού Ώξου.

Ήταν τρομερά δύσκολη η πορεία των Ελλήνων ανάμεσα στ' απόκρημνα βουνά και τα χιόνια...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΩΔΕΚΑΤΟ

Ο Αλέξανδρος γνωρίζει τη Ρωξάνη

Ο Αλέξανδρος δεν είχε σκοπό ν' αφήσει ήσυχο τον Βήσσο. Έτσι, προχώρησε κι αυτός με τη στρατιά του προς τον ποταμό Ώξο. Οι Πέρσες όταν πληροφορήθηκαν ότι ο Έλληνας βασιλιάς συνέχιζε το κυνηγητό τους, κυριεύτηκαν από πανικό. Έτσι, δυο φίλοι του Βήσσου, και οι δυο σατράπες, ο Σπιταμένης και ο Δαταφέρνης, συνέλαβαν τον Βήσσο και παράγγειλαν στον Αλέξανδρο να πάει να τον παραλάβει.

Ο Αλέξανδρος έστειλε το στρατηγό του και φίλο του Πτολεμαίο να προχωρήσει για να παραλάβει τον Βήσσο. Εκείνος με τη στρατιά του θ' ακολουθούσε αργά, γιατί οι στρατιώτες του είχαν κουραστεί πολύ από τη μεγάλη αυτή καταδίωξη του Βήσσου.

Όμως, οι δυο σατράπες άλλαξαν γνώμη και προχώρησαν προς τα βόρεια, παίρνοντας και τον Βήσσο μαζί τους. Ο Πτολεμαίος τους κυνήγησε και κείνοι για να γλυτώσουν άφησαν ελεύθερο τον Βήσσο, που οχυρώθηκε σε μια πόλη να πολεμήσει τους Έλληνες. Ο Πτολεμαίος κυρίευσε εύκολα την πόλη και αφού έπιασε τον Βήσσο, τον οδήγησε γυμνό και δεμένο στον Αλέξανδρο.

Μπροστά από τον Βήσσο πέρασε όλη η στρατιά των Ελλήνων. Όλοι τους τον κοίταζαν με αηδία και περιφρόνηση, γιατί ήταν ένας προδότης. Είχε προδώσει το βασιλιά του και τον σκότωσε για να του πάρει τη θέση στο θρόνο.

Πέρασε από μπροστά του και ο Αλέξανδρος, καβάλα στον Βουκεφάλα.

– Γιατί πρόδοσες το βασιλιά σου, Βήσσο; τον ρώτησε.

– Έτσι αποφασίσαμε όλοι οι σατράπες, απάντησε ο Βήσσος.

– Σ' έναν αντίπαλό μου, του είπε τότε ο Έλληνας βασιλιάς, μπορώ να χαρίσω εύκολα τη ζωή και να τον τιμήσω, αν με πολεμήσει σαν άντρας. Εσύ όμως μην περιμένεις καλή μεταχείριση. Περιφρονώ όσο τίποτε άλλο τους προδότες κι εσύ είσαι ένας σιχαμερός προδότης. Ξέρεις ποια θα είναι η τιμωρία σου.

Ο Βήσσος έσκυψε το κεφάλι και δεν είπε λέξη. Κι ήταν, πραγματικά, σκληρή και παραδειγματική η τιμωρία του. Αφού μεταφέρθηκε στη Βακτρία, μαστιγώθηκε κι έπειτα θανατώθηκε.

Όμως τη θέση του Βήσσου την πήρε τώρα ο Σπιταμένης, ο οποίος ορκίστηκε να συνεχίσει τον πόλεμο εναντίον του Αλέξανδρου. Βρήκε συμμάχους τους άγριους πολεμιστές και περίφημους καβαλάρηδες, τους Σκύθες. Ο Αλέξανδρος τον κυνήγησε ως την περιοχή του ποταμού Ιαξάρτη, κι εκεί, ύστερα από έναν άγριο κι αιματηρό πόλεμο νίκησε τους Σκύθες. Ο Σπιταμένης όμως κατάφερε να ξεφύγει.

Εκείνον το χειμώνα ο Αλέξανδρος με τη στρατιά του τον πέρασε στα Βάκτρα. Όταν έφτασε η άνοιξη του 328, ένα πρωί ειδοποίησαν τον Αλέξανδρο πως ζητούσε να τον δει μια γυναίκα, που ερχόταν από το βασίλειο των Σκυθών. Σε λίγο ο Αλέξανδρος βρέθηκε μπροστά σε μια πανέμορφη Αμαζόνα. Ήταν τόσο όμορφη και υπήρχε τόση περηφάνια πάνω της και τόση αντρεία, που ο βασιλιάς Αλέξανδρος την κοίταζε με φανερό θαυμασμό.

Με τον ίδιο θαυμασμό κοίταζε και η γυναίκα τον Αλέξανδρο.

– Είμαι η Θάληστρις, η βασίλισσα των Σκυθών Αμαζόνων, του συστήθηκε. Ήρθα να σε γνωρίσω, βασιλιά των Ελλήνων.

Οι Αμαζόνες ήταν όμορφες και θαρραλέες γυναίκες, περίφημες στα άλογα και στην τέχνη του πολέμου. Ο Αλέξανδρος τις είχε θαυμάσει στη μάχη και να που τώρα βρισκόταν μπροστά στη βασίλισσά τους.

– Έρχεσαι από τόσο μακρινή χώρα μόνο για να με δεις; ρώτησε την όμορφη κοπέλα ο Αλέξανδρος.

– Έχω να σου κάνω μια πρόταση, βασιλιά των Ελλήνων, του απάντησε εκείνη. Αν δεχτείς να με παντρευτείς, θα κυριεύσουμε μαζί όλες τις

χώρες που βρίσκονται στα ανατολικά του Εύξεινου Πόντου, κι έτσι θα γίνει απέραντο το βασίλειό σου.

Ο Αλέξανδρος είχε άλλα σχέδια στο νου του και για ν' αποφύγει με καλό τρόπο τη βασίλισσα των Αμαζόνων, της είπε ότι είχε σκοπό να επιστρέψει στην Ελλάδα και από κει, αφού θα ετοίμαζε καινούργιο στρατό θα ερχόταν να τη συναντήσει για να πολεμήσουν μαζί τις φυλές που βρίσκονταν στ' ανατολικά του Εύξεινου Πόντου.

Ο Αλέξανδρος συνέχισε την καταδίωξη του Σπιταμένη, αλλά όχι για πολύ. Οι ίδιοι οι συμπολεμιστές του τον σκότωσαν κι έστειλαν το κεφάλι του στον Έλληνα βασιλιά.

Όμως, καινούργιος κίνδυνος παρουσιάστηκε τώρα. Ένας από τους τοπικούς άρχοντες, σκληρός και περήφανος, ο Οξυάρτης, συγκέντρωσε αρκετό στρατό και απείλησε τον Έλληνα βασιλιά, ότι αν δεν έφευγε από την περιοχή, θα τον έδιωχνε εκείνος με τον πιο σκληρό τρόπο. Ήταν στις αρχές της Άνοιξης του 327, όταν ο Αλέξανδρος ξεκίνησε από τα Βάκτρα, να εξοντώσει κι αυτόν τον καινούργιο αντίπαλο. Ο Οξυάρτης, μαζί με άλλους άρχοντες και αρκετό στρατό, όταν έμαθαν ότι οι Έλληνες έρχονταν να τους συναντήσουν, οχυρώθηκαν σε μια μικρή πόλη, που ονομαζόταν Σογδιανή Πέτρα. Υπήρχε ένα ύψωμα εκεί, που έμοιαζε σαν πελώριος βράχος. Πάνω του είχαν οχυρωθεί οι άντρες του Οξυάρτη.

Ο στρατός του Μέγα Αλέξανδρου πο-

Ο Πτολεμαίος οδήγησε γυμνό και δεμένο τον Βήσσο μπροστά στον Αλέξανδρο.

λιόρκησε τη Σογδιανή Πέτρα. Αλλά με ποιον τρόπο θα κατόρθωναν ν' ανεβούν σε κείνον τον απότομο, τον σχεδόν κοφτό πέτρινο λόφο;

Ο ίδιος ο Οξυάρτης, που μάντευε τη δύσκολη θέση την οποία βρισκόταν ο Έλληνας βασιλιάς, ανέβηκε μια μέρα πάνω σ' ένα βράχο και περιγέλασε τον Αλέξανδρο, λέγοντάς του ότι θα 'πρεπε να βρει στρατιώτες με φτερά, για να πέσουν από τον ουρανό και να κυριεύσουν το οχυρό.

Όμως ο Οξυάρτης έκανε λάθος. Δεν ήξερε τίποτε για το πείσμα των Ελλήνων και προπαντός για την αλύγιστη θέληση του βασιλιά Αλέξανδρου. Προσπαθούσε μέρες πολλές να βρει έναν τρόπο να κυριεύσει το οχυρό, και τον βρήκε. Απ' όλη τη στρατιά του διάλεξε τριακόσιους σκληρούς και ριψοκίνδυνους άντρες, που κατάγονταν από ορεινές περιοχές και μπορούσαν να σκαρφαλώσουν και στις πιο απότομες πλαγιές. Οι στρατιώτες αυτοί εφοδιάστηκαν με σιδερένιους πασσάλους και με σκοινιά, κι ένα βράδυ που φυσούσε αέρας, ώστε να μην ακούγονται οι θόρυβοι, άρχισαν την επικίνδυνη αναρρίχηση, στην πιο απότομη πλευρά του οχυρού, που ήταν σχεδόν αφύλαχτη.

Ήταν ένα δύσκολο και επικίνδυνο τόλμημα. Μέσα στο σκοτάδι οι τριακόσιοι τολμηροί Έλληνες, φορτωμένοι και με τα βαριά όπλα τους, άρχισαν το δύσκολο έργο τους. Τριάντα από αυτούς βρήκαν τραγικό θάνατο, καθώς γλίστρησαν από ψηλά. Όμως οι υπόλοιποι, σφίγγοντας τα δόντια με πείσμα, συνέχισαν την αναρρίχηση. Και να που η τόλμη και το πείσμα τους ανταμείφθηκαν. Κατάφεραν ν' ανεβούν πάνω στο οχυρό! Ύστερα από τις οδηγίες που τους είχε δώσει ο Αλέξανδρος, έμειναν κρυμμένοι ώσπου να ξημερώσει.

Κι όταν ξημέρωσε, ο Αλέξανδρος φώναξε στον Οξυάρτη:

– Οξυάρτη, μου είπες ότι μόνο αν έβρισκα στρατιώτες με φτερά θα κατόρθωνα να κυριεύσω το οχυρό! Ε, λοιπόν, τους βρήκα! Και οι φτερωτοί στρατιώτες μου, είναι έτοιμοι να σας επιτεθούν και να σας συντρίψουν, αν δεν παραδοθείτε αμέσως!

Οι Έλληνες που είχαν σκαρφαλώσει στο οχυρό, άρχισαν να χτυπούν με δύναμη τις ασπίδες τους. Οι Πέρσες τα έχασαν! Δεν μπορούσαν

– Είμαι η Θάληστρις, η βασίλισσα των Σκυθών Αμαζόνων και ήρθα να σε γνωρίσω βασιλιά των Ελλήνων!

να καταλάβουν πώς οι αντίπαλοί τους έφτασαν ως εκεί πάνω. Τους κυρίευσε φόβος και τρόμος και απάντησαν στον Αλέξανδρο ότι παραδίνονται αμέσως. Άνοιξαν τότε τις βαριές πύλες και οι Έλληνες όρμησαν στο οχυρό.

Ο Οξυάρτης και μερικοί ακόμα κατάφεραν να ξεφύγουν. Μα η οικογένεια του Οξυάρτη αιχμαλωτίστηκε.

Όταν οδήγησαν μπροστά στον Έλληνα βασιλιά την κόρη του Οξυάρτη, ο Αλέξανδρος θαμπώθηκε από την ομορφιά της. Είχε δει πολλές ωραίες γυναίκες στη ζωή του, μα καμιά δεν παράβγαινε στην ομορφιά αυτής της κοπέλας.

Η αιχμάλωτη κόρη του Οξυάρτη τον προσκύνησε, κι έπειτα βάλθηκε να κοιτάζει με θαυμασμό αυτόν το νεαρό βασιλιά, που ξεκίνησε από μια μακρινή χώρα και κατάφερε να γονατίσει τη μεγάλη και παντοδύναμη Περσική αυτοκρατορία.

– Πώς σε λένε; τη ρώτησε ο Αλέξανδρος, που δεν μπορούσε να ξεκολλήσει τα μάτια του από πάνω της.

– Ρωξάνη, αποκρίθηκε με θάρρος εκείνη. Και από τη στιγμή αυτή είμαι σκλάβα σου.

Ο Αλέξανδρος χαμογέλασε.

– Δε συνηθίζω να σκλαβώνω τις κόρες των αντιπάλων μου, της απάντησε. Αρκεί να είναι γενναίοι και τίμιοι αντίπαλοι. Όταν συλλάβω τον πατέρα σου, θα σε αφήσω ελεύθερη.

Μα να που ο Οξυάρτης, ο πατέρας της Ρωξάνης, παρουσιάστηκε μόνος του στον Αλέξανδρο.

– Σταματώ τον πόλεμο εναντίον σου, βασιλιά των Ελλήνων, του είπε. Αγαπώ τόσο πολύ την οικογένειά μου, που δε θα ήθελα να πάθει κανένα κακό εξαιτίας μου. Η ζωή μου και η ζωή των ανθρώπων που αγαπώ, βρίσκονται στα χέρια σου.

Τις επόμενες μέρες ο Αλέξανδρος έπεσε σε βαθιά συλλογή. Κάποια αλλαγή είχε γίνει μέσα του. Με την παράδοση του Οξυάρτη είχε τελειώσει η εκστρατεία του εναντίον των Περσών. Εκτός από βασιλιάς της Ελλάδας έγινε και βασιλιάς της Περσίας. Όμως, για να μπορέσει να τιθασσεύσει αυτό τον εχθρικό λαό, τους Πέρσες, δε θα έπρεπε από δω και μπρος να τους φέρνεται σαν εχθρός. Ένας βασιλιάς αγαπά και φροντίζει το λαό του, για να τον αγαπά και κείνος. Έπρεπε, λοιπόν, από δω και μπρος να μην ξεχωρίζει τους Έλληνες από τους Πέρσες. Έπρεπε οι δυο λαοί να πάψουν να εχθρεύονται ο ένας τον άλλο, να ξεχαστούν τα μίση, να παραμεριστούν οι διαφορές τους και να ζήσουν από δω και πέρα αγαπημένοι.

Ήταν σοφή η σκέψη του Αλέξανδρου. Και για να την πραγματοποιήσει, έπρεπε να δώσει πρώτος το παράδειγμα. Και το έδωσε, παίρνοντας μια μεγάλη απόφαση. Να παντρευτεί τη Ρωξάνη, την κόρη του Οξυάρτη!.

Όταν νύχτωσε, οι ριψοκίνδυνοι Έλληνες άρχισαν την επικίνδυνη αναρρίχηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΡΙΤΟ

Και οι μεγάλοι κάνουν λάθη

Ο γάμος του Έλληνα βασιλιά με την πεντάμορφη Ρωξάνη, γιορτάστηκε με μεγαλοπρέπεια. Έλληνες και Πέρσες πήραν μέρος αδερφωμένοι σ' αυτή τη μεγάλη γιορτή.

Μπροστά στο νεόνυμφο ζευγάρι, έφεραν ένα ψωμί. Ο Αλέξανδρος το έκοψε με το σπαθί του και, όπως ήταν το έθιμο, πήρε ένα κομμάτι εκείνος, έδωσε ένα κομμάτι στη Ρωξάνη και το άλλο το μοιράστηκαν οι πιο στενοί φίλοι και συνεργάτες του Αλέξανδρου και οι συγγενείς της νύφης.

Ο πόλεμος με τους Πέρσες πήρε τέλος, αλλά τα όνειρα του Αλέξανδρου δεν είχαν τέλος. Ήθελε να προσθέσει κι άλλα εδάφη στην απέραντη χώρα του. Κι αυτή τη φορά διάλεξε να προχωρήσει προς την άγνωστη και μυθική χώρα της Ινδίας.

Όμως οι συνεχείς πόλεμοι, οι μεγάλες ταλαιπωρίες και οι συνεχείς μετακινήσεις, είχαν άσχημη επίδραση και στο στρατό και στον ίδιο τον Αλέξανδρο. Ήταν φυσικό, πολλές από τις πράξεις του να μην έβρισκαν σύμφωνους πάντα τους συνεργάτες του. Αλλά και κείνος, με τις πολλές έγνοιες και ευθύνες, δεν μπορούσε πια να είναι τόσο πολύ δεμένος με τους φίλους του. Έπειτα, υπήρχαν πολλοί κόλακες γύρω του που τον επηρέαζαν. Όλα αυτά δημιούργησαν πολλές παραξηγήσεις και ακολούθησαν δραματικά γεγονότα.

Πολλές φορές αρκετοί από τους συμπολεμιστές του Αλέξανδρου κατηγόρησαν τον Φιλώτα, στενό του φίλο και γιο του στρατηγού Παρμενίωνα, ότι μιλούσε άσχημα εναντίον του και ότι καυχιόταν πως τις νίκες τις κέρδιζαν οι στρατηγοί του και όχι ο ίδιος ο Αλέξανδρος.

Ο Αλέξανδρος τα νόμιζε όλα αυτά συκοφαντίες και δεν έδινε σημασία. Γιατί ο Φιλώτας ήταν γενναίος άντρας και το είχε αποδείξει σε όλες τις μάχες.

Τον τελευταίο καιρό όμως, όλο και περισσότεροι του κατηγορούσαν τον Φιλώτα και αυτό τον έβαλε σε υποψία. Αναρωτιόταν μήπως ο Φιλώτας είχε δυσαρεστηθεί, γιατί άφησε τον πατέρα του στα Εκβάτανα και δεν τον πήρε μαζί του.

Κι έγινε κάτι που οι υποψίες του Αλέξανδρου έκαναν το ποτήρι να ξεχειλίσει. Κάποιος από τους Μακεδόνες στρατιώτες, ποιος ξέρει για ποιο λόγο μισούσε τον Αλέξανδρο και είχε αποφασίσει να τον σκοτώσει. Ζήτησε τη συνεργασία ενός φίλου του. Εκείνος τον μαρτύρησε σ' έναν τρίτο και η υπόθεση έφτασε ως τ' αυτιά του Φιλώτα. Ποιος ξέρει για ποιο λόγο, ο Φιλώτας δεν έκανε καμιά ενέργεια. Δεν ενημέρωσε τον Αλέξανδρο. Μπορεί να μη θεώρησε σοβαρή αυτή την πληροφορία ή μπορεί και να ξέχασε να το πει στον Αλέξανδρο.

Όταν ο Αλέξανδρος τα πληροφορήθηκε όλα αυτά από κάποιον άλλο, έγινε έξω φρενών εναντίον του Φιλώτα. Και σύμφωνα με το Μακεδονικό έθιμο, κάλεσε σε συνέλευση το στρατό του να δικάσει τον Φιλώτα.

Ο Φιλώτας όταν άκουσε τις κατηγορίες, πικράθηκε τόσο πολύ, που δε θέλησε να υπερασπίσει τον εαυτό του. Δε ζήτησε συγγνώμη, δεν παραδέχτηκε την ενοχή του αλλά και δε φρόντισε να καλοπιάσει το βασιλιά του και τους δικαστές του. Και κείνοι τον καταδίκασαν σε θάνατο. Η καταδίκη του εκτελέστηκε αμέσως.

Όμως αυτό το λάθος το ακολούθησε και δεύτερο, χειρότερο ακόμα. Μετά την καταδίκη και την εκτέλεση του Φιλώτα, ο Αλέξανδρος άρχισε να υποπτεύεται τον πατέρα του, τον Παρμενίωνα. Και, ξεχνώντας όλα όσα του είχε προσφέρει ο γενναίος αυτός στρατηγός του, έδωσε τη διαταγή να τον σκοτώσουν...

Και ο Παρμενίωνας θανατώθηκε.

Πέρασαν δυο χρόνια από τα δραματικά αυτά γεγονότα. Ένα βράδυ ο Αλέξανδρος έτρωγε κι έπινε με τους φίλους του. Είχαν πιει αρκετά, όταν κάποιος παίνεσε τους Έλληνες και κατηγόρησε τους Μακεδόνες. Ο Κλείτος, ένας

Ο γάμος του Έλληνα βασιλιά με την πεντάμορφη Ρωξάνη, έγινε με μεγαλοπρέπεια.

από τους στενούς φίλους του Αλέξανδρου, που του είχε σώσει τη ζωή στη μάχη του Γρανικού, έγινε έξω φρενών. Στράφηκε προς τον Αλέξανδρο και τον κατηγόρησε ότι περιφρονούσε τους Μακεδόνες για το χατήρι των Ελλήνων και των Περσών.

Ο Αλέξανδρος, που είχε πιει κι αυτός αρκετά, θύμωσε με τα λόγια αυτά του Κλείτου και τον κατηγόρησε ότι προσπαθούσε να ξεσηκώσει τους Μακεδόνες εναντίον του.

Ο Κλείτος, αντί να σταματήσει, απάντησε πιο υβριστικά στο φίλο του και βασιλιά του.

– Είναι τυχεροί οι Μακεδόνες που έπεσαν στις μάχες, Αλέξανδρε, του είπε. Γιατί δεν είδαν τους Μακεδόνες να χτυπιούνται από Περσικά ραβδιά.

Κι εννοούσε μ' αυτό, ότι ο Αλέξανδρος συμπαθούσε περισσότερο τους Πέρσες από τους Μακεδόνες.

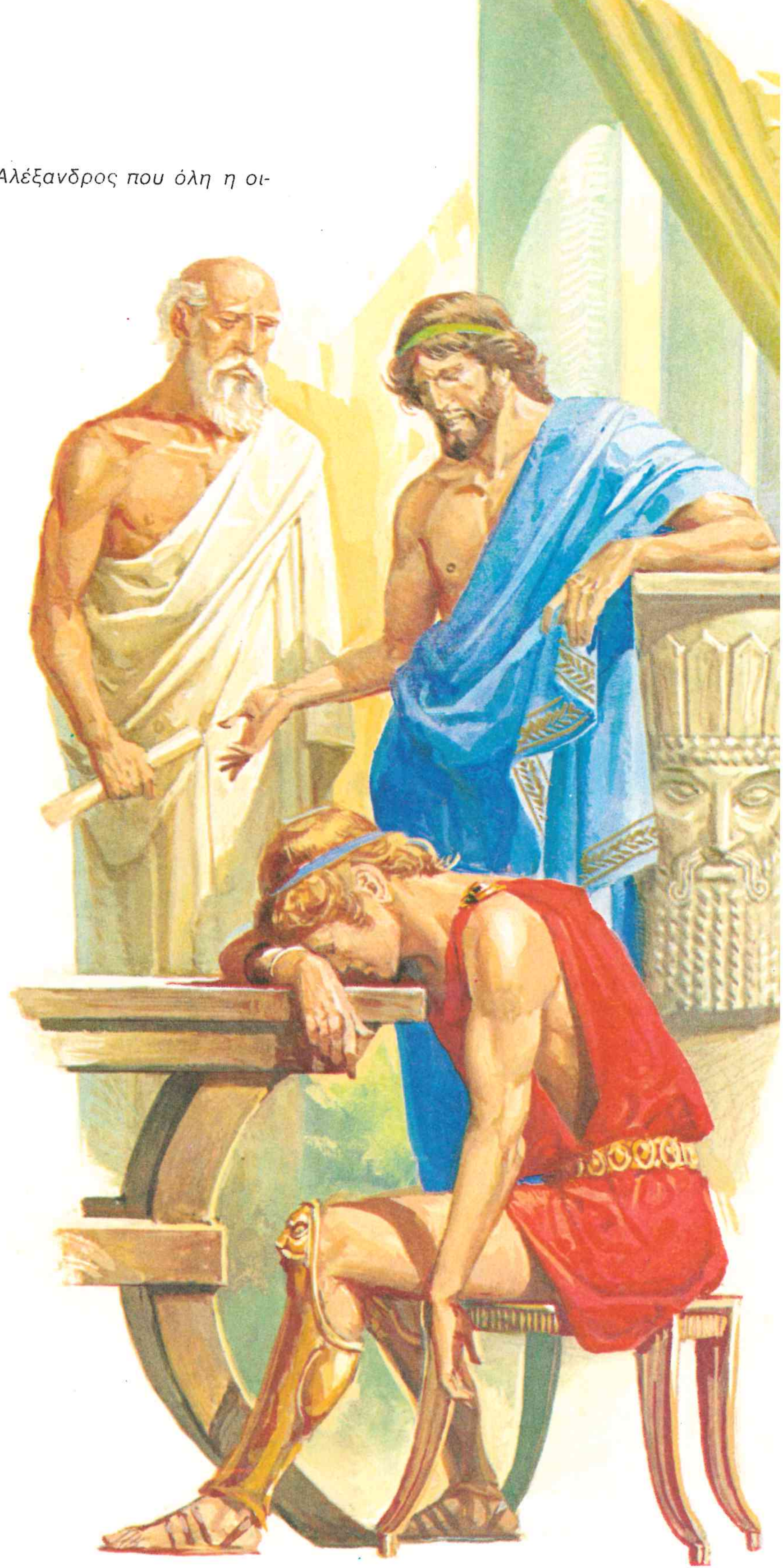
Η προσβολή ήταν μεγάλη. Ο Αλέξανδρος του μίλησε πιο άσχημα ακόμα. Κι ο Κλείτος συνέχισε να τον προσβάλλει, λέγοντάς του ότι του άξιζε να ζει ανάμεσα στους δούλους Πέρσες του που τον προσκυνούσαν και όχι ανάμεσα στους περήφανους Μακεδόνες.

Τυφλωμένος από την οργή του ο Αλέξανδρος, τράβηξε το ξίφος του για να σκοτώσει τον Κλείτο. Μα έπεσαν πάνω του όσοι βρίσκονταν κοντά του και του πήραν το ξίφος, ενώ μερικοί έσπρωξαν τον Κλείτο να βγει από την αίθουσα για να πάρει τέλος αυτή η επικίνδυνη λογομαχία.

Όταν είδε τον αγαπημένο του φίλο νεκρό μπροστά στα πόδια του, αποφάσισε να σκοτωθεί, μα οι στρατιώτες του τον εμπόδισαν...

– Ε, λοιπόν, εσύ είσαι ο Μέγας Αλέξανδρος που όλη η οικουμένη μιλάει για σένα;

Όμως ο Κλείτος πεισματωμένος και φυσικά τυφλωμένος από το πολύ κρασί, τους ξέφυγε και ξαναμπήκε στην αίθουσα όπου άρχισε να βρίζει και να προσβάλλει τον Αλέξανδρο. Τότε εκείνος άρπαξε το ξίφος από κάποιο στρατιώτη και όρμησε εναντίον του Κλείτου. Κανείς δεν μπόρεσε να τον εμποδίσει. Και ο Κλείτος έπεσε νεκρός.

Όταν κατάλαβε τι έκανε ο Αλέξανδρος, όταν είδε τον αγαπημένο του φίλο νεκρό μπροστά στα πόδια του, έστρεψε το ξίφος προς το στήθος του για να σκοτωθεί και κείνος. Μα οι σωματοφύλακές του πρόλαβαν, τον αφόπλισαν και τον οδήγησαν στο διαμέρισμά του.

Ολόκληρη την υπόλοιπη εκείνη νύχτα και τη μέρα που ακολούθησε, ο Αλέξανδρος έκλαιγε γοερά κι απελπισμένα. Είχε σκοτώσει τον αγαπημένο του φίλο κι αυτό δε θα το συγχωρούσε ποτέ στον εαυτό του, έστω κι αν ο Κλείτος του είχε φερθεί τόσο άπρεπα.

Τρεις μέρες δε δέχτηκε να φάει και να πιει τίποτε. Οι φίλοι του, οι αξιωματικοί του αλλά και οι απλοί στρατιώτες του φοβήθηκαν μήπως πεθάνει και αποφάσισαν δύο από τους φιλοσόφους που τον ακολουθούσαν στην εκστρατεία του, ο Καλλισθένης και ο Ανάξαρχος, να μπουν στο διαμέρισμά του για να προσπαθήσουν να τον παρηγορήσουν και να τον μεταπείσουν να δεχτεί να φάει και να πιει.

– Ε, λοιπόν, εσύ είσαι ο Μέγας Αλέξανδρος, που όλη η οικουμένη μιλάει για σένα; του είπε μπαίνοντας ο Ανάξαρχος. Σου πρέπει ένας λαμπρός θάνατος και όχι ο ταπεινωτικός θάνατος της πείνας και της δίψας. Δεν έχεις δικαίωμα να σβήσεις αυτά τα κατορθώματα που έκανες. Πρέπει να προσθέσεις κι άλλα!

Και μ' αυτά τα λόγια τον έκανε να συνέλθει από τον βαρύ του πόνο.

Αφού συνήλθε από το δράμα του Κλείτου ο Αλέξανδρος, αποφάσισε να φύγει από τις ανατολικές περιοχές της Περσίας. Είχε υποτάξει όλους τους αντιπάλους του. Καινούργια σχέδια έπλαθε το ανήσυχο μυαλό του. Καινούργιες κατακτήσεις ονειρευόταν. Καινούργιες χώρες ήθελε να δει, να γνωρίσει, να μελετήσει. Γιατί ο Αλέξανδρος δεν ήταν μόνο κατακτητής. Ήταν μια ψυχή διψασμένη για καινούργιες εμπειρίες. Ήθελε να πηγαίνει πάντα μπροστά, να μην ησυχάζει ποτέ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Η τελευταία μεγάλη μάχη

Ο Αλέξανδρος ανακοίνωσε τα σχέδιά του, να εκστρατεύσει εναντίον της Ινδίας, στο στρατό του και κατάφερε για μια ακόμα φορά να τους πείσει να τον ακολουθήσουν μ' ενθουσιασμό. Έτσι, στο τέλος της άνοιξης του 327, από τη Βακτρία ξεκίνησε η στρατιά του για έναν ακόμα άθλο.

Έντεκα περίπου μήνες αργότερα, και αφού στο μεταξύ κατάφερε να υποτάξει πολλές Ινδικές φυλές, έφτασε ο Αλέξανδρος στις όχθες του ποταμού Ινδού. Οι στρατιώτες του κοίταζαν με δέος αυτό το μεγάλο ποτάμι, που όμοιό του δεν είχαν δει ως τώρα, ούτε στην Ελλάδα, ούτε στην Περσία.

Έκαναν πολλές θυσίες κοντά στην όχθη του ποταμού οι Έλληνες, καθώς και αγώνες. Οι μηχανικοί του, στο μεταξύ, έφτιαξαν μια μεγάλη γέφυρα πάνω σε βάρκες και σε μικρό διάστημα όλη η στρατιά του πέρασε στην απέναντι όχθη. Από δω απλωνόταν το βασίλειο του βασιλιά Τάξιλου. Είχε από πριν δηλώσει στον Αλέξανδρο πως θα τον δεχόταν σαν φίλος και, πραγματικά, τον υποδέχτηκε με φιλικά αισθήματα και αρκετά δώρα.

Με το βασίλειο του Τάξιλου γειτόνευε το βασίλειο του Πώρου, που εκτεινόταν στ' ανατολικά του ποταμού Υδάσπη. Ο Πώρος ήταν ένας γενναίος και περήφανος βασιλιάς και δεν είχε ποτέ καλές σχέσεις με τον Τάξιλο.

Ο Αλέξανδρος έστειλε κήρυκες από το στρατό του στον Πώρο και του μήνυσαν να πάει στην πρωτεύουσα του βασιλείου του Τάξιλου, να τον συναντήσει.

Η απάντηση του Πώρου ήταν περήφανη και τη θαύμασε και ο ίδιος ο Αλέξανδρος.

– Να μηνύσετε στο βασιλιά σας, είπε στους κήρυκές του, ότι θα τον συναντήσω οπωσδήποτε, αλλά όχι στα Τάξιλα. Θα συναντηθούμε με τα όπλα στα σύνορα του βασιλείου μου, στον Υδάσπη ποταμό.

Ο Αλέξανδρος κατάλαβε. Ο πιο ισχυρός από τους βασιλιάδες της Ινδίας δεν είχε σκοπό να παραδοθεί και θα τον πολεμούσε με όλες του τις δυνάμεις. Έτσι, έπρεπε να προετοιμάζεται για μια ακόμα μεγάλη μάχη.

Στις αρχές Ιουνίου του 326 άφησε τα Τάξιλα και με τη βοήθεια 5.000 Ινδών και σαράντα ελεφάντων, που του έδωσε ο Τάξιλος, ξεκίνησε για τον ποταμό Υδάσπη – μεγάλο παραπόταμο του Ινδού – που χώριζε τα δύο βασίλεια.

Φτάνοντας στον ποταμό, είδε να τον περιμένει στην απέναντι όχθη ο στρατός του Πώρου. Τον αποτελούσε μια δύναμη από 30.000 περίπου πεζούς, 5.000 ιππείς, 200 ελέφαντες και αρκετά άρματα.

Ο Γρανικός και ο Ισσός ήταν μικροί ποταμοί και ο Αλέξανδρος τους πέρασε εύκολα. Με τον Υδάσπη, όμως, τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Τα νερά του ήταν βαθιά και αν τολμούσαν να

– Να μηνύσετε στο βασιλιά σας – είπε ο Πώρος – ότι θα συναντηθούμε με τα όπλα στα σύνορα του βασιλείου μου...

περάσουν απέναντι, ο Πώρος θα τους εξόντωνε πριν προλάβουν να πατήσουν στην όχθη.

Ύστερα από πολλές σκέψεις και αφού πέρασαν αρκετές μέρες, ο Αλέξανδρος κατάφερε να βρει λύση στο πρόβλημά του. Θα παραπλανούσε τον Πώρο και θα προσπαθούσε να περάσει ένα μέρος του στρατού του κρυφά, αρκετά μακριά από το μέρος που βρίσκονταν.

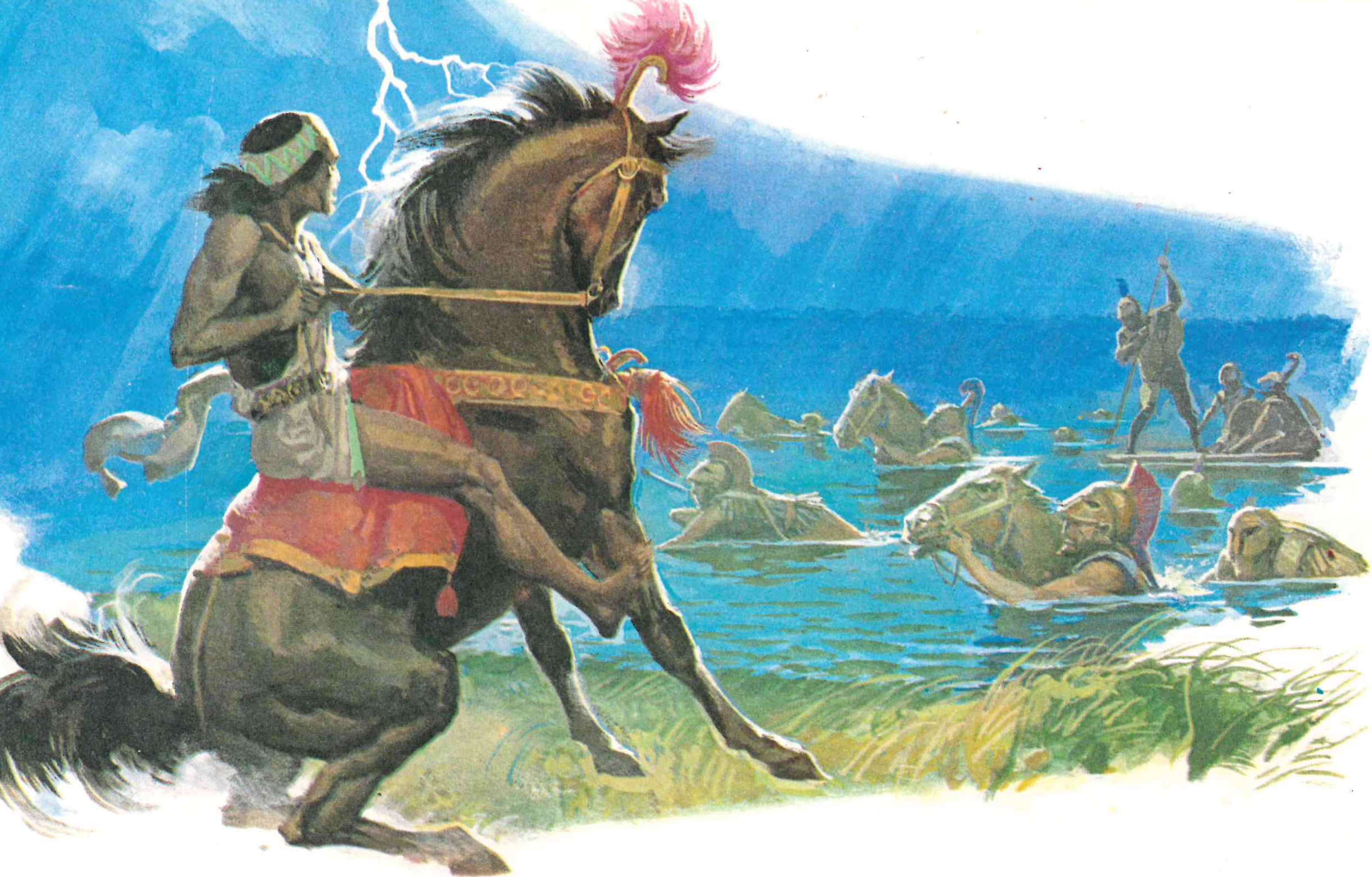
Και μια νύχτα, ύστερα από αρκετές προετοιμασίες, αποφασίστηκε να γίνει το μεγάλο τόλμημα. Ο Αλέξανδρος θα οδηγούσε το τμήμα του στρατού στην απέναντι όχθη και άφησε εντολή στον στρατηγό του τον Κρατερό, που είχε πάρει τη θέση του Παρμενίωνα, όταν θα άρχιζε η μάχη, να περάσει τον Υδάσπη και να επιτεθεί στα νώτα του Πώρου.

Για καλή τους τύχη ξέσπασε μια καταιγίδα με δυνατές βροντές. Έτσι, οι Ινδοί δε θ' άκουγαν κανέναν ύποπτο θόρυβο.

Κόντευε να ξημερώσει όταν ο στρατός του Αλέξανδρου περνούσε το ποτάμι, άλλοι με τ' άλογα, άλλοι με τις σχεδίες και άλλοι γαντζωμένοι σε σάκους γεμάτους με ξερά χόρτα.

Πλησίαζαν στην απέναντι όχθη όταν, στο πρώτο φως της αυγής, ένας σκοπός στρατιώτης του Πώρου τους είδε. Αφού γούρλωσε για λίγο τα μάτια του από την έκπληξη και το φόβο, συνήλθε, τράβηξε τα χαλινάρια του αλόγου του

Κόντευε να ξημερώσει όταν ο στρατός του Αλέξανδρου περνούσε το ποτάμι.

και έτρεξε να ειδοποιήσει το βασιλιά του.

Μα τώρα πια ήταν αργά. Οι πρώτοι Έλληνες ιππείς, με επικεφαλής τον Αλέξανδρο, πατούσαν το πόδι τους στην όχθη. Κι αμέσως συντάχθηκαν για τη μάχη.

Ο Πώρος, στο μεταξύ, όταν έμαθε από το στρατιώτη του ότι οι αντίπαλοί του περνούσαν το ποτάμι, τα έχασε. Αναρωτιόταν αν ήταν μια μικρή δύναμη των Ελλήνων που είχε σκοπό να τον παραπλανήσει, ώστε να στρέψει αλλού την προσοχή του και να περάσει η στρατιά τον ποταμό, ή αν είχε περάσει στο σημείο εκείνο μια μεγάλη δύναμη.

Ύστερα από αρκετό δισταγμό, πήρε την απόφαση να στείλει μια δύναμη από 2.000 ιππείς και αρκετά άρματα, με επικεφαλής έναν από τους γιους του, για ν' αντιμετωπίσει τους Έλληνες και να τους χτυπήσει πριν προλάβουν να συνταχτούν. Όμως, ο άπειρος γιος του Πώρου, βρέθηκε απέναντι στον ανίκητο βασιλιά των Ελλήνων και στο περίφημο, το σιδερένιο Μακεδονικό ιππικό. Έτσι, ύστερα από σύντομη μάχη, οι ιππείς του Πώρου νικήθηκαν κατά κράτος και άφησαν πίσω τους αρκετούς νεκρούς και τραυματίες.

Όταν ο Πώρος πληροφορήθηκε τη συντριβή των ιππέων του από τον ίδιο τον Μέγα Αλέξανδρο, δεν ήξερε ποια απόφαση να πάρει. Να μετακινήσει το στρατό του εναντίον του Έλληνα βασιλιά; Τότε θ' άφηνε ακάλυπτη την όχθη του ποταμού και οι υπόλοιποι Έλληνες που έβλεπε απέναντί του, θα περνούσαν εύκολα το ποτάμι.

Αποφάσισε ν' αφήσει μια μικρή δύναμη εκεί και να προχωρήσει εναντίον του Έλληνα βασιλιά. Είχε μεγάλες ελπίδες ότι θα τον βοηθούσαν να νικήσει οι ελέφαντες. Και πραγματικά, οι ελέφαντες, που μπήκαν μπροστά, έμοιαζαν σαν ένα κινούμενο ζωντανό και απόρθητο τείχος!

Αλλά δεν υπήρχε πρόβλημα που να μη μπορούσε να το λύσει ο Αλέξανδρος. Αποφάσισε να επιτεθεί με το ιππικό του, αλλά να μην πλησιάσει αρκετά κοντά. Να κάνει διάφορους ελιγ-

μούς, ώστε να σπάσει τη γραμμή των ελεφάντων. Και τότε, ανάμεσα στους αραιωμένους ελέφαντες να μπουν οι πεζοί και να τους χτυπήσουν από τα πλάγια ή από πίσω με τα δόρατα, μια και τα ζώα αυτά έπαιρναν με δυσκολία στροφές.

Κι άρχισε η σύγκρουση. Το σχέδιο του Αλέξανδρου πέτυχε, κι εξουδετερώθηκαν οι περισσότεροι ελέφαντες. Πολλοί αφηνίασαν και ποδοπάτησαν Μακεδόνες και Πέρσες χωρίς διάκριση. Το ιππικό των δύο αντιπάλων στρατών φορτώθηκε το μεγαλύτερο βάρος της μάχης. Κι ήταν μια μάχη άγρια και κρίσιμη. Για μια ακόμα φορά, το θάρρος, το πείσμα και η πείρα των Ελλήνων θαυματούργησαν. Για μια ακόμα φορά ο Μέγας Αλέξανδρος κατάφερε να βγει νικητής.

Πάνω στην κρισιμότερη στιγμή της μάχης, πέρασε και ο Κρατερός τον Υδάσπη κι έτσι οι Ινδοί μπήκαν ανάμεσα σε δυο πυρά. Τίποτε δεν μπορούσε να τους σώσει τώρα.

Η μάχη κράτησε σχεδόν ολόκληρη τη μέρα. Οι απώλειες των Ινδών ήταν πολύ βαριές. Κάπου 20.000 πεζοί και 3.000 ιππείς βρήκαν το θάνατο. Αρκετές χιλιάδες αιχμαλωτίστηκαν. Κι ανάμεσα στους αιχμαλώτους ήταν και ο ίδιος ο βασιλιάς Πώρος, που πολέμησε με θάρρος και ηρωισμό τέτοιο, ώστε να προκαλέσει το θαυμασμό των Ελλήνων.

Οδήγησαν τον Πώρο μπροστά στον Αλέξανδρο. Ήταν κατάκοπος από τη μάχη και γεμάτος αίματα, από ένα τραύμα στον ώμο. Μα το κεφάλι του ήταν ψηλά και το βλέμμα του γεμάτο περηφάνια.

– Πώρο, τον ρώτησε ο Αλέξανδρος, πώς θέλεις να σου φερθώ;

– Έτσι όπως φέρνονται σ' έναν βασιλιά, απάντησε αγέρωχα ο Πώρος.

Ανάμεσα στο τείχος των ελεφάντων κατάφεραν να μπουν οι πεζοί στρατιώτες των Ελλήνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ο δύσκολος δρόμος της επιστροφής

Θαύμασε ο Αλέξανδρος το θάρρος του νικημένου βασιλιά των Ινδιών. Τους γενναίους αντιπάλους του πάντοτε τους σεβόταν, τους εκτιμούσε και τους θαύμαζε.

– Τότε... είσαι ελεύθερος να διατηρήσεις το βασίλειό σου, του απάντησε. Βασιλιάδες σαν κι εσένα είναι κρίμα να χάνουν το βασίλειό τους.

Έμεινε περίπου ένα μήνα κοντά στον Υδάσπη ποταμό ο Αλέξανδρος, να ξεκουραστεί ο στρατός του. Χάρηκε για τη μεγάλη νίκη του εναντίον των Ινδών του Πώρου, αλλά πήρε και μια μεγάλη στενοχώρια. Πέθανε ο πιστός και αγαπημένος του φίλος, που τον οδηγούσε στις νίκες και τους θριάμβους, το αγαπημένο του άλογο, ο Βουκεφάλας. Πέθανε από την πολλή ζέστη της Ινδίας. Ωστόσο, ήταν τριάντα χρονών, ηλικία αρκετά μεγάλη για τα άλογα. Είδε το νεκρό του άλογο ο Αλέξανδρος και βούρκωσαν τα μάτια του, σαν να έχασε τον πιο αγαπημένο του φίλο. Και για να τιμήσει τον Βουκεφάλα, διέταξε να χτιστεί μια πόλη στο σημείο εκείνο, που να έχει το όνομά του. Και σε ανάμνηση της νίκης του εναντίον του Πώρου, διέταξε να χτιστεί άλλη μια πόλη. Έτσι, χτίστηκαν δυο πόλεις, η μία στη δυτική και η άλλη στην ανατολική όχθη του Υδάσπη. Και ονομάστηκαν η πρώτη Βουκεφάλα και η δεύτερη Νίκαια.

Αφήνοντας τον ποταμό Υδάσπη και το βασίλειο του Πώρου, προχώρησε προς τα ανατολικά, νικώντας και υποτάσσοντας κάθε φυλή που προσπαθούσε να του φέρει αντίσταση, ώσπου έφτασε στον ποταμό Ύφαση. Ήταν ένας μεγάλος ποταμός, πλατύς και βαθύς και με ορμητικό ρεύμα. Μετά τον Ύφαση εκτεινόταν μια μεγάλη και κατάξερη έρημος, που θα χρειάζονταν πολλές μέρες να τη διασχίσουν και στο τέλος της ερήμου θα συναντούσαν έναν ακόμα μεγάλο ποταμό, τον Γάγγη. Πέρα από τον Γάγγη υπήρχαν μερικές μεγάλες φυλές. Ήθελε να τις υποτάξει κι αυτές ο Αλέξανδρος, κι έδωσε εντολή στους μηχανικούς του να ετοιμάσουν μια γέφυρα για να διαβούν τον Ύφαση.

Όμως, αυτή τη φορά η διαταγή του δεν έγινε δεκτή με ικανοποίηση από το στρατό του. Οχτώ ολόκληρα χρόνια, αυτός ο στρατός προχωρούσε και κάθε τόσο πολεμούσε σκληρά. Είχαν όλοι τους κουραστεί από τις μάχες, τις πορείες και τις κάθε λογής στερήσεις. Έπειτα, νοσταλγούσαν την αγαπημένη τους πατρίδα και ήθελαν να γυρίσουν πίσω. Άρχισαν, λοιπόν, να συζητούν σε μικρές ομάδες μεταξύ τους και να παραπονιούνται για την καινούργια εκστρατεία που σχεδίαζε ο βασιλιάς τους.

Ο Αλέξανδρος πήρε αμέσως είδηση τι γινόταν και για να προλάβει την ανυπακοή του στρατού του, τους συγκέντρωσε και άρχισε να τους μιλάει για την καινούργια εκστρατεία, που, όπως τους υποσχέθηκε, θα ήταν και η τελευταία. Όμως, στο τέλος του λόγου του, δεν ακούστηκε μιλιά. Δεν τον επευφήμησε κανείς.

– Λοιπόν, ποια είναι η γνώμη σας γι' αυτή την εκστρατεία; ρώτησε ανήσυχος ο Αλέξανδρος.

Και πάλι δεν απάντησε κανείς. Βαθιά σιγή είχε πέσει στο στρατό του.

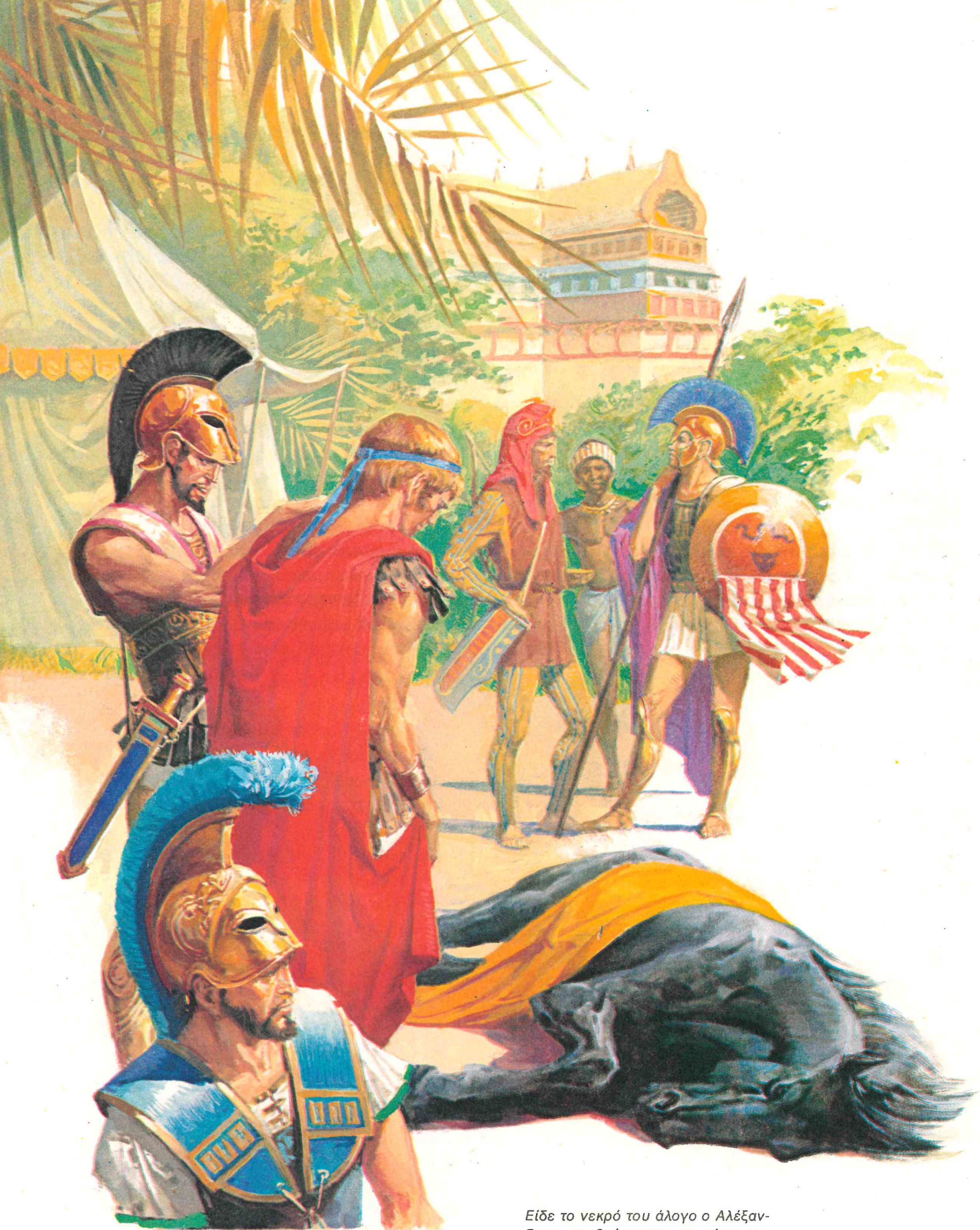
– Ας βγει ένας με θάρρος και ας μιλήσει για όλους, ξανάπε ο Αλέξανδρος.

Βρήκε τότε το θάρρος να βγει μπροστά του ο Κοίνος, στρατηγός του και φίλος του στενός. Και του μίλησε με ειλικρίνεια. Του είπε ότι αυτοί οι άνθρωποι που τον βοήθησαν να φτάσει ως εδώ, δεν είναι θεοί. Τους τσάκισε η κούραση και λαχταρούν να γυρίσουν στην Ελλάδα.

– Και συ, Αλέξανδρε, του είπε στο τέλος, μη ζητάς πολύ μεγάλα πράγματα, ούτε από τους στρατιώτες σού, ούτε από τον εαυτό σου, ούτε από τους θεούς.

Ο Αλέξανδρος δεν είπε λέξη. Κλείστηκε στενοχωρημένος στη σκηνή του και την άλλη μέρα συγκέντρωσε πάλι τους πολεμιστές του.

– Γενναίοι μου στρατιώτες, τους είπε με φωνή γεμάτη θλίψη, δεν μπορώ να συνεχίσω μόνος μου. Έτσι, θα γυρίσουμε πίσω.

Είδε το νεκρό του άλογο ο Αλέξανδρος και βούρκωσαν τα μάτια του σα νάχασε τον πιο αγαπημένο του φίλο.

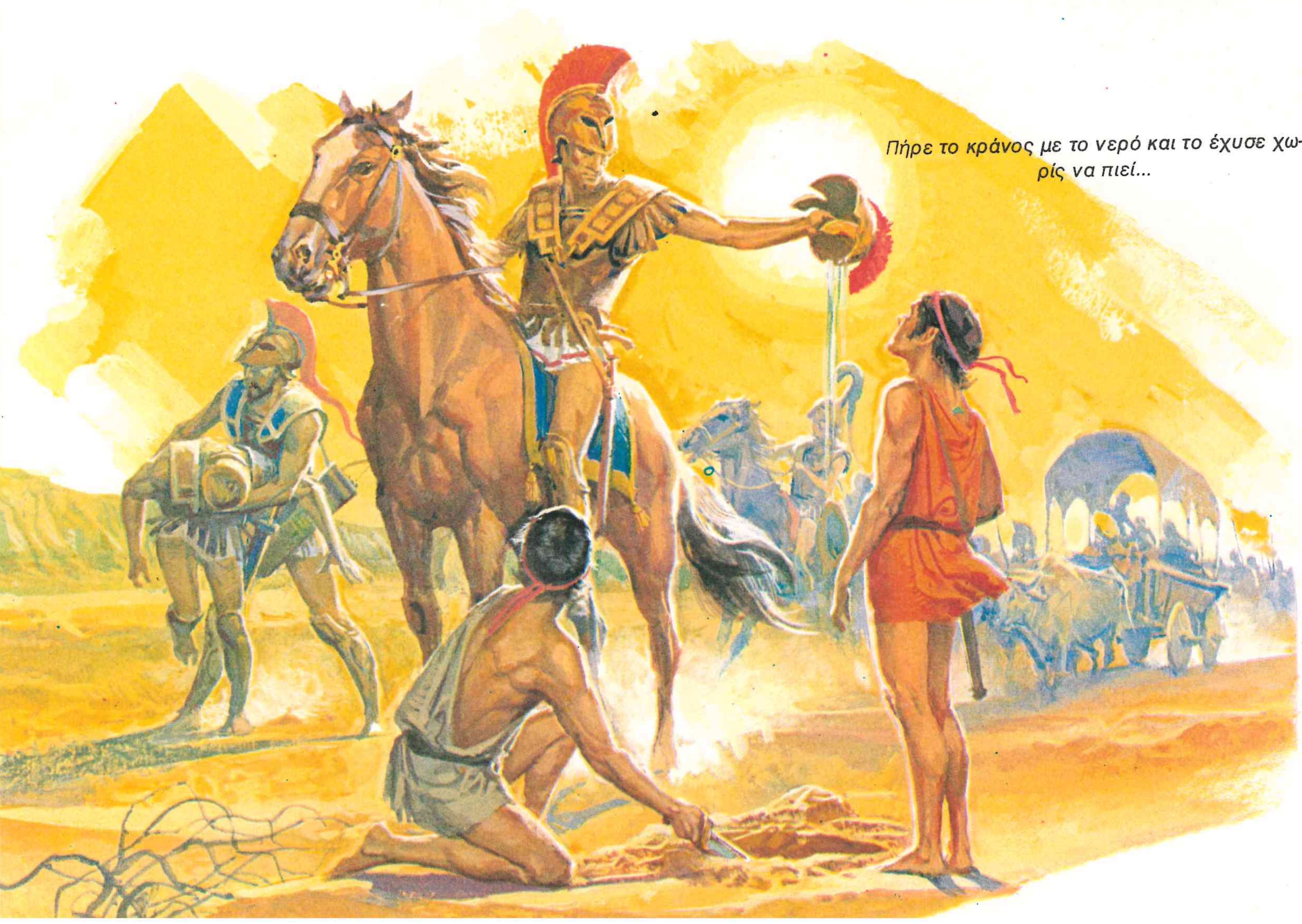
Το τι έγινε τότε, δύσκολα μπορεί να περιγραφεί. Φωνές έξαλλης χαράς γέμισαν την περιοχή, κι όλοι με δάκρυα στα μάτια αγκαλιάζονταν και φιλιούνταν.

Ο Αλέξανδρος διέταξε να γίνουν θυσίες στους δώδεκα θεούς κι έπειτα να χτιστούν δώδεκα πανύψηλοι βωμοί. Χτίστηκαν οι βωμοί κι έμειναν στη θέση τους για πολλούς αιώνες, για να δείχνουν στους ανθρώπους ότι έφτασε ως εδώ, πολεμώντας και νικώντας, ένας μεγάλος βασιλιάς από τη μακρινή Ελλάδα.

Ήταν το τέλος του καλοκαιριού του 326 π.Χ., όταν η στρατιά ξεκίνησε από τον ποταμό Ύφαση, παίρνοντας το δρόμο του γυρισμού. Έφτασαν στον ποταμό Υδάσπη και ο Αλέξανδρος πήρε καινούργιες αποφάσεις. Διέταξε να φτιαχτούν αρκετά πλοία. Δε σκόπευε να γυρίσει στην Περσία από το δρόμο που ήρθε. Θ' ακολουθούσε το ρεύμα του Υδάσπη, έπειτα το ρεύμα του Ινδού και θα έφτανε στη θάλασσα. Τα πλοία του με αρκετό στρατό και με ναύαρχο τον έμπιστο και αγαπημένο του φίλο Νέαρχο, θα προσπαθούσαν, πλέοντας κοντά στην ακτή, να μπουν στον κόλπο όπου χύνονταν οι δυο μεγάλοι ποταμοί της Μεσοποταμίας, ο Τίγρης και ο Ευφράτης. Εκείνος, με τον υπόλοιπο στρατό, θα προχωρούσε στην ακτή, ακολουθώντας την ίδια κατεύθυνση, ώσπου να φτάσει στη Βαβυλώνα ή στα Σούσα. Έτσι, θα γνώριζε και άλλες άγνωστες περιοχές και θα τις πρόσθετε στο βασίλειό του.

Στρατός και πλοία, άφησαν τις δυο καινούργιες πόλεις, τη Βουκεφάλα και τη Νίκαια, στο τέλος του Νοέμβρη του 326. Μαζί τους όμως, αυτή τη φορά δεν είχαν τον Κοίνο, τον διαλεχτό φίλο και στρατηγό του Αλέξανδρου. Αρρώστησε βαριά και σε λίγες μέρες πέθανε. Τον έθαψαν κοντά στην όχθη του Υδάσπη.

Ήξεραν ότι η πορεία τους θα ήταν δύσκολη. Και πραγματικά, αντιμετώπισαν αρκετές δυσκολίες με τις άγνωστες φυλές των Ινδών που συνάντησαν. Χρειάστηκε να δώσουν πολλές και δύσκολες μάχες, ώσπου να φτάσουν στις εκβολές του ποταμού Ινδού. Αφού ξεκουράστη-

Πήρε το κράνος με το νερό και το έχυσε χωρίς να πιεί...

καν αρκετά εκεί, το καλοκαίρι του 325, ξεκίνησε πρώτος ο στόλος του Νέαρχου.

Το σχέδιο του Αλέξανδρου ήταν να προχωρεί κοντά στην ακτή, ώστε να προσφέρει βοήθεια στο Νέαρχο, αν χρειαζόταν ή και να δεχτεί τη βοήθεια του Νέαρχου, αν κινδύνευε εκείνος. Στην αρχή, βέβαια, όλα έγιναν σύμφωνα με το σχέδιο του Αλέξανδρου. Τα δυο κομμάτια του στρατού του, είχαν συχνή επαφή. Αργότερα όμως, η ακτή έγινε δύσβατη κι έτσι ο Αλέξανδρος αναγκάστηκε να προχωρήσει στην έρημο της Γεδρωσίας. Μια απέραντη και αφιλόξενη έρημο.

Η ζέστη την ημέρα τους ταλαιπωρούσε αφάνταστα και το βράδυ τους τσάκιζε το υπερβολικό κρύο. Τα τρόφιμα άρχισαν σιγά - σιγά να λιγοστεύουν και σαν να μην έφτανε αυτό, εξαντλήθηκαν και οι προμήθειες του νερού.

Αλλά αν οι στρατιώτες, μαθημένοι στις στερήσεις μπορούσαν ν' αντέξουν στην πείνα και τη δίψα, η θέση των γυναικόπαιδων έγινε τραγική. Πολλοί πέθαιναν και τους άφηναν στην άκρη του δρόμου άταφους, να τους κατασπαράξουν τα άγρια ζώα. Η ανίκητη στρατιά των Ελλήνων θα νικιόταν τώρα από την έρημο της Γεδρωσίας;

Ο Αλέξανδρος δεν έτρωγε και δεν έπινε τίποτε, για να δίνει το παράδειγμα στους άλλους. Μια μέρα, μερικοί στρατιώτες του κάπου ανακάλυψαν λίγο θολό νερό. Γέμισαν ένα κράνος και το πρόσφεραν στον Αλέξανδρο. Εκείνος το πήρε και, αντί να το φέρει στα χείλη του, το έχυσε. Θα ήταν ο τελευταίος που θα έπινε νερό.

Επιτέλους, κι αφού άφησαν πίσω τους αρκετά θύματα, πλησίασαν τη θάλασσα και, σκάβοντας την άμμο βρήκαν γλυκό νερό. Η έρημος άρχισε να γίνεται πιο ήρεμη τώρα. Συνάντησαν στο δρόμο τους χωριά με πρόβατα και γέμισαν τα άδεια τους στομάχια.

Και ο Νέαρχος;

Δεν ήταν και το δικό του ταξίδι εύκολο. Τον πρώτο καιρό ανεφοδιαζόταν σε νερό και τρόφιμα από τον Αλέξανδρο. Ήρθε μια μέρα όμως που έχασαν την επαφή με τον Αλέξανδρο κι ούτε μπορούσαν ν' αράξουν στις απότομες ακτές. Συνέχισαν το ταξίδι τους υποφέροντας

Είδαν να τους περιμένουν στην ακτή μερικοί άγριοι άνθρωποι, γυμνοί και μαλλιαροί, σαν γορίλλες.

και κείνοι από την πείνα, τη δίψα και τις ταλαιπωρίες της θάλασσας.

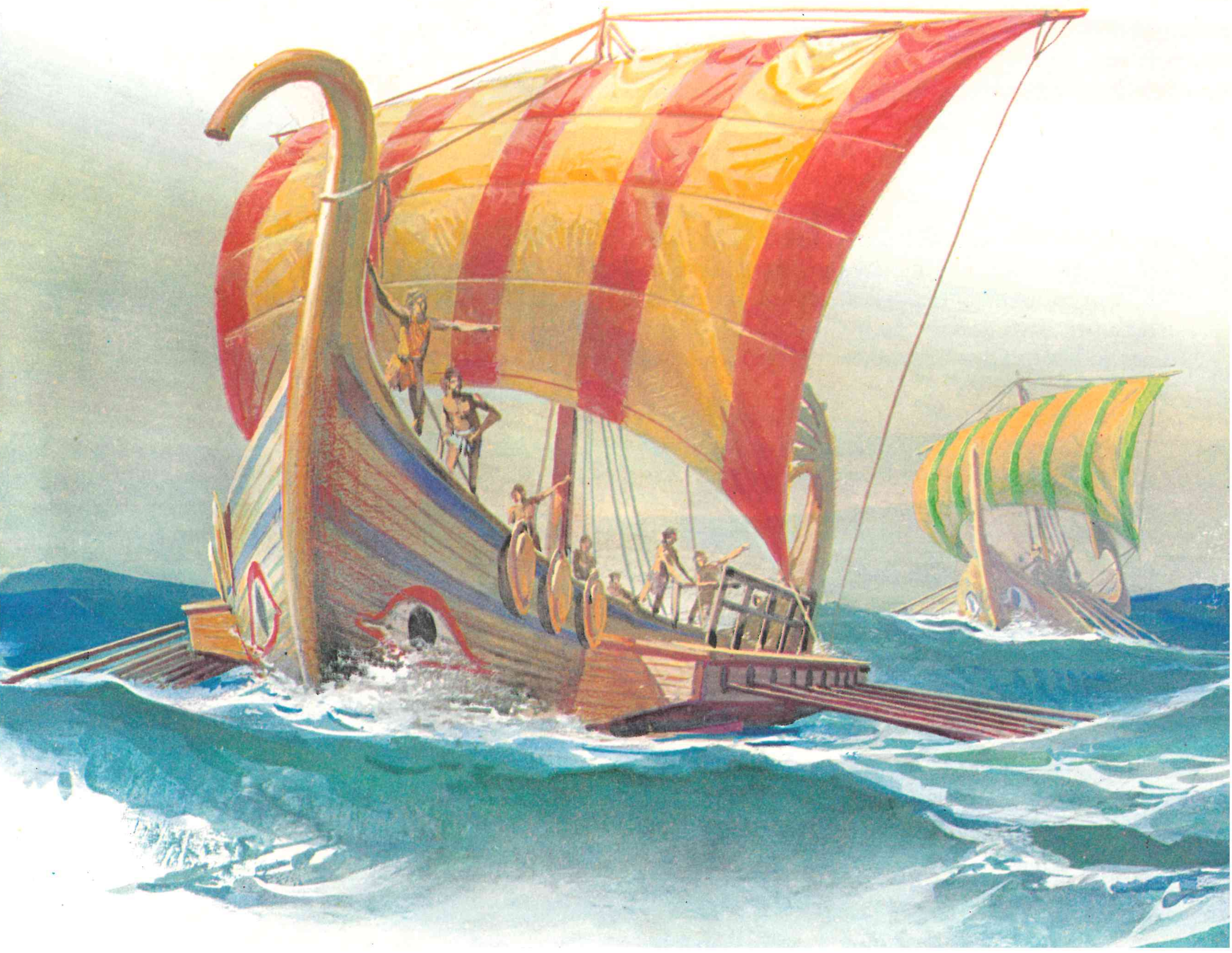
Ένα πρωί αντίκρισαν μια κάπως ήρεμη ακτή και αποφάσισαν ν' αράξουν εκεί, με την ελπίδα πως θα έβρισκαν νερό και τρόφιμα. Καθώς όμως πλησίασαν, στο πρώτο φως της μέρας, είδαν την ακτή γεμάτη από μερικούς άγριους ανθρώπους, γυμνούς, με μακριά μαλλιά και γένια, όμοιους γορίλες. Κρατούσαν δόρατα ξύλινα κι ήταν φανερό ότι ζούσαν απομονωμένοι από τον άλλο κόσμο και δε γνώριζαν ακόμα τη χρήση του χαλκού και του σίδερου.

Σχέδια για καινούριες κατακτήσεις

Οι αγριάνθρωποι με τα ξύλινα κοντάρια είχαν άγριες διαθέσεις. Κι επιτέθηκαν με φοβερές κραυγές εναντίον των ξένων που έρχονταν από τη θάλασσα να πατήσουν τη γη τους. Η μάχη όμως ήταν άνιση. Οι εμπειροπόλεμοι στρατιώτες του Νέαρχου με τα μακριά κοντάρια και τα τόξα με τα βέλη, σκόρπισαν το θάνατο και τον πανικό στους αγριάνθρωπους, που όσοι γλύτωσαν το έβαλαν στα πόδια και σκαρφάλωσαν στα βουνά για να σωθούν.

Ανάμεσα στις πολλές περιπέτειες, γνώρισαν και μια... παράξενη. Καθώς οι κωπηλάτες τραβούσαν τα κουπιά, είδαν ξαφνικά μπροστά τους μερικές στήλες νερού να τινάζονται ψηλά από την επιφάνεια της θάλασσας, κοντά σ' ένα νησί. Φοβήθηκαν ότι αυτό ήταν ένας κακός οιωνός και ησύχασαν μόνο όταν διαπίστωσαν ότι το νερό το τίναζαν ψηλά μερικά πελώρια ψάρια: οι φάλαινες.

Αφού πέρασαν αρκετές κακουχίες, άραξαν σε μια ήμερη ακτή να επιδιορθώσουν τις ζημιές των καραβιών τους. Εκεί συνάντησαν σε λίγο έναν κακοντυμένο άντρα, που μιλούσε Ελληνικά. Συγκινήθηκαν αφάνταστα ακούγοντας τη γλώσσα της πατρίδας τους και ο Νέαρχος τον ρώτησε περίεργος ποιος ήταν.

– Είμαι στρατιώτης του Αλέξανδρου, τους απάντησε εκείνος, κι ήρθα ως εδώ ν' αγναντέψω τη θάλασσα μήπως δω τα καράβια μας.

Τα καράβια δεν τα είχε δει γιατί τα έκρυβαν μερικοί βράχοι.

– Εσείς όμως, ποιοι είσαστε; ρώτησε.

– Εγώ είμαι ο Νέαρχος! του είπε με συγκίνηση ο στρατηγός του Αλέξανδρου. Πες μου, άνθρωπέ μου, πού βρίσκεται ο Αλέξανδρος;

Ο Νέαρχος με λίγους στρατιώτες και με οδηγό το στρατιώτη που συνάντησαν, ξεκίνησαν να συναντήσουν τον Αλέξανδρο. Πέντε μέρες αργότερα έφτασαν στον καταυλισμό των Ελλήνων, που είχαν υποφέρει κι αυτοί τα πάνδεινα, διασχίζοντας την απέραντη έρημο της Γεδρωσίας. Ήταν τέτοια τα χάλια του Νέαρχου, είχε τόσο πολύ αδυνατίσει από τις κακουχίες κι είχαν μακρύνει τα μαλλιά και τα γένια του, που αν δε μιλούσε, ο Αλέξανδρος δε θα τον γνώριζε. Όταν βεβαιώθηκε πως ήταν ο Νέαρχος, τον έκλεισε με χαρά στην αγκαλιά του.

Ο Νέαρχος ξαναγύρισε στο στόλο του. Τώρα πια ο κόλπος της Βαβυλωνίας δεν ήταν και πολύ μακριά. Ο Αλέξανδρος του έδωσε εντολή μετά τη θάλασσα ν' ακολουθήσει τον ποταμό Πασιτίγρη, για να φτάσει ως τα Σούσα. Εκεί θα συναντιούνταν ξανά με όλο το στρατό.

Την άνοιξη του 324 έφτασε ο Νέαρχος με το στόλο του στα Σούσα και βρήκε εκεί τον Αλέξανδρο να τον περιμένει. Η συνάντηση και το τέλος του πολέμου γιορτάστηκε με λαμπρότητα και μεγαλοπρέπεια. Όσες δόξες κι αν προσφέρει ένας πόλεμος, η ειρήνη είναι πάντα προτιμότερη. Με την ευκαιρία της γιορτής, έγιναν και πολλοί γάμοι ανάμεσα σε Έλληνες και Περσίδες. Ο Αλέξανδρος έδωσε άλλη μια φορά το παράδειγμα. Το Περσικό έθιμο επέτρεπε στους άντρες να παίρνουν πολλές γυναίκες. Ο Αλέξανδρος, λοιπόν, που είχε παντρευτεί τη Ρωξάνη, κόρη του Οξυάρτη, πήρε τώρα και δεύτερη γυναίκα, την κόρη του Δαρείου, τη Στάτειρα, που ήταν κι αυτή πολύ όμορφη, σαν τη μητέρα της. Ο Ηφαιστίωνας, ο πιο αγαπημένος φίλος του Αλέξανδρου, παντρεύτηκε μια άλλη κόρη του Δαρείου και αδερφή της Στάτειρας, τη Δρύπετη. Παντρεύτηκαν επίσης Περσίδες πολλοί από τους στρατηγούς του, όπως οι Περδίκκας, Πτολεμαίος, Κρατερός, Σέλευκος και

Είδαν τις τεράστιες φάλαινες οι στρατιώτες του Νέαρχου και φοβήθηκαν πως ήταν ένας κακός οιωνός.

Ο Αλέξανδρος και ο Ηφαιστίωνας, παντρεύτηκαν τις δύο κόρες του Δαρείου.

Νέαρχος, καθώς και δέκα χιλιάδες περίπου στρατιώτες. Σε κάθε στρατιώτη που θα παντρευόταν Περσίδα, ο Αλέξανδρος πρόσφερε και ένα μεγάλο χρηματικό δώρο. Όμως, πολλοί από τους αξιωματικούς του και τους στρατιώτες του, και προπαντός οι Μακεδόνες, δεν έβλεπαν με καλό μάτι αυτή τη συγχώνευση, γιατί φοβόνταν ότι οι Πέρσες θα τους έπαιρναν τα πρωτεία. Και μια μέρα δεν άντεξαν και ξέσπασαν τα παράπονά τους στο βασιλιά τους.

Βρισκόταν η στρατιά την ημέρα εκείνη στην πόλη Ώπι, που ήταν χτισμένη στον Τίγρη ποταμό. Ο Αλέξανδρος συγκέντρωσε χωριστά τους Μακεδόνες και τους είπε ότι όσοι από αυτούς είχαν κουραστεί, ή είχαν τραυματιστεί και όσοι είχαν μπει στην ηλικία, θα έφευγαν για τη Μακεδονία. Θα τους έδινε πολλά προνόμια, ώστε να τους ζήλευαν οι άλλοι Μακεδόνες και να προσπαθούσαν να τους μοιάσουν.

Μια θύελλα διαμαρτυρίας ξεσηκώθηκε τότε εναντίον του και φωνές αποδοκιμασίας. Κατηγορούσαν το βασιλιά τους ότι ήθελε να τους διώξει για να βάλει στη θέση τους Πέρσες! Ο Αλέξανδρος, που ύστερα από κακουχίες πολλών χρόνων είχε γίνει πολύ ευερέθιστος, έγινε έξω φρενών.

– Είσαστε αχάριστοι! φώναξε στους στρατιώτες του. Και κείνους που σας ξεσήκωσαν εναντίον μου, θα τους τιμωρήσω παραδειγματικά! Να συλληφθούν αμέσως!

Κι έδειξε στους φρουρούς του δεκατρείς από τους Μακεδόνες, που κατά τη γνώμη του ξεσήκωσαν τους άλλους.

Βαριά, παγωμένη σιωπή απλώθηκε στο στρατό των Μακεδόνων. Αυτή η σιωπή έκανε και τον Αλέξανδρο να σκεφτεί πιο ψύχραιμα. Ανέβηκε στο βήμα και μίλησε πιο ήρεμα στους Μακεδόνες.

– Γιατί ξεχνάτε τόσο εύκολα όλα όσα μου χρωστάτε; τους είπε. Ο πατέρας μου ο Φίλιππος σας διάλεξε και από βοσκούς σας έκανε στρατιώτες. Εγώ σας οδήγησα από νίκη σε νίκη, κι εκτός από τη δόξα κερδίσατε χρήματα πολλά και δώρα. Και τώρα που θα γυρίσετε στη Μακεδονία, όλοι θα σας ζηλεύουν, θα σας τιμούν και

θα λένε: Να οι ανδρείοι στρατιώτες του Αλέξανδρου, που κατατρόπωσαν τους Πέρσες! Και σεις σαν ανταπόδοση των όσων έκανα για σας, έχετε το θάρρος να με κατηγορείτε;

Είπε αυτά και γυρνώντας τους τις πλάτες αποσύρθηκε στη σκηνή του. Έμεινε κλεισμένος δυο μέρες εκεί, κι έπειτα διέταξε να παρουσιαστούν μπροστά του οι ευγενείς Πέρσες για να τους δώσει αξιώματα. Όταν το έμαθαν οι Μακεδόνες, συγκεντρώθηκαν μετανοιωμένοι μπροστά στη σκηνή του και απόθεσαν καταγής τα όπλα τους, σημάδι ότι ζητούσαν τη συγνώμη του. Κι ήταν αποφασισμένοι να μείνουν εκεί μερόνυχτα ολόκληρα, ώσπου να τους συγχωρέσει ο βασιλιάς τους.

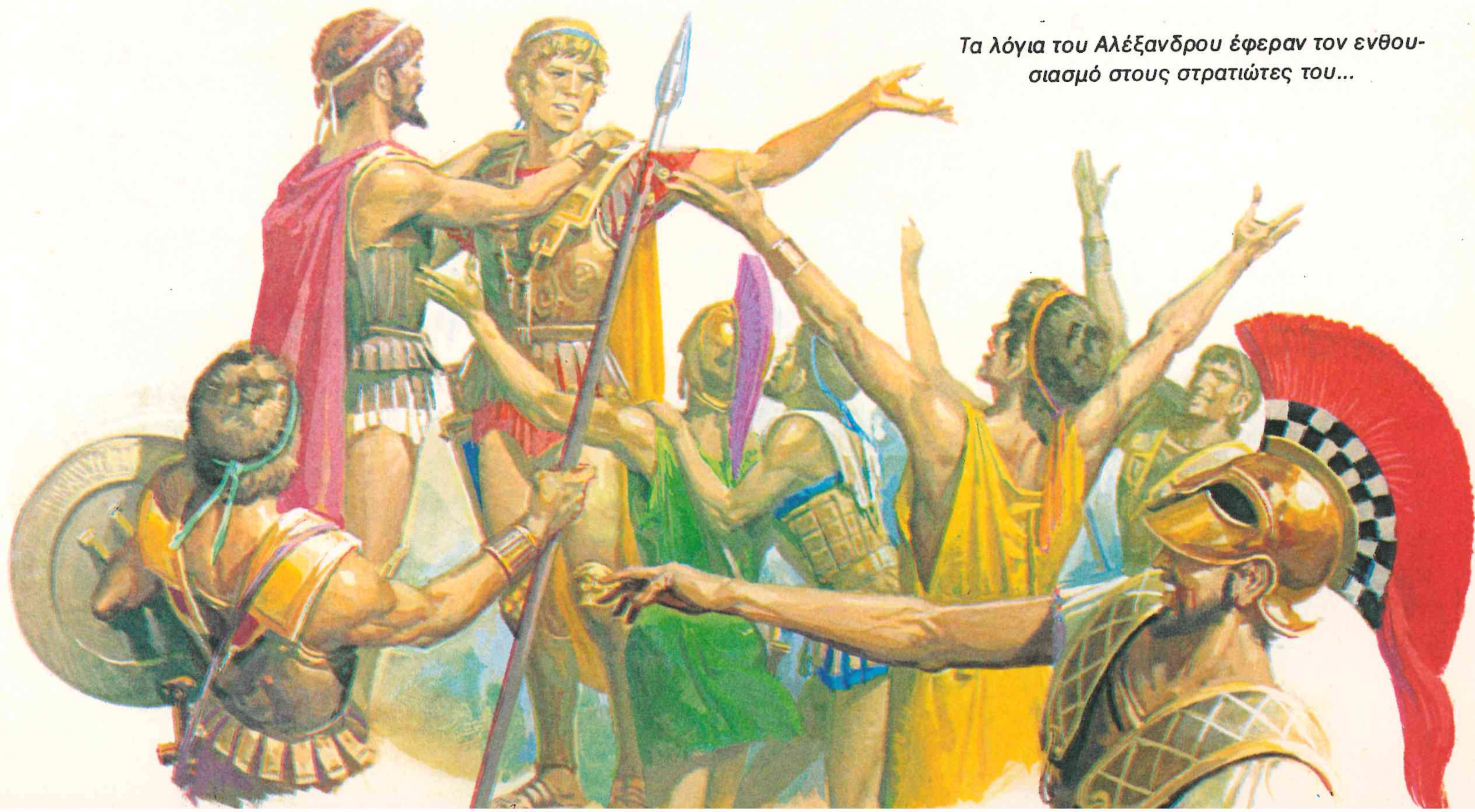
Ύστερα από λίγο ο Αλέξανδρος βγήκε από τη σκηνή του, βαθιά συγκινημένος και με δάκρυα στα μάτια. Του είχε περάσει ο θυμός. Δεν ξεχνούσε κι αυτός ότι μ' αυτούς τους στρατιώτες νίκησε τους Πέρσες κι έγινε βασιλιάς της απέραντης Ασίας.

Η σκηνή ήταν πολύ συγκινητική και όλοι έκλαιγαν. Ένας από τους αξιωματικούς βγήκε μπροστά κι είπε στον Αλέξανδρο ότι δεν έπρεπε να θυμώνει με τους Μακεδόνες του. Έδωσε τόσα πολλά προνόμια στους Πέρσες, τους ονόμαζε συγγενείς του και τους επέτρεπε να τον φιλούν, πράγμα που δεν είχε κάνει με τους στρατιώτες του.

– Μα... οι Μακεδόνες είναι συγγενείς μου! του απάντησε ο Αλέξανδρος. Είναι αδέρφια μου! Και δεν τους στέλνω στη Μακεδονία για να τους τιμωρήσω, αλλά για να τους ανταμείψω. Δε θα πάρουν τη θέση τους οι Πέρσες, αλλά καινούργιοι Μακεδόνες που θα μου φέρει ο Αντίπατρος. Εσείς θα φύγετε με τον πιστό μου Κρατερό, που ξέρετε το πόσο πολύ σας αγαπάει και σας τιμάει, και θα γυρίσετε στην αγαπημένη μας πατρίδα, κουβαλώντας πολλά δώρα, τιμή και δόξα!

Όλοι ενθουσιάστηκαν με τα λόγια του, ο αξιωματικός που του μίλησε τον φίλησε και με δάκρυα χαράς τον κύκλωσαν και οι άλλοι Μακεδόνες και τον φιλούσαν ένας - ένας.

Ο Αλέξανδρος έφερνε τον Αντίπατρο από τη Μακεδονία, ίσως γιατί είχε περισσότερη εμπιστοσύνη στον Κρατερό, που τον έστελνε να τον αντικαταστήσει. Και περίμενε καινούργιους στρατιώτες, γιατί είχε νέα σχέδια γι' άλλες κατακτήσεις...

Τα λόγια του Αλέξανδρου έφεραν τον ενθουσιασμό στους στρατιώτες του...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΚΑΤΟ ΕΒΔΟΜΟ

Ο θάνατος νικάει τον Ανίκητο !

Ναι, ο ανήσυχος, ο φιλόδοξος βασιλιάς των Ελλήνων, δεν μπορούσε να μείνει άπρακτος. Καινούργια σχέδια ωρίμαζαν στο μυαλό του. Σκόπευε να κατακτήσει πρώτα την Αραβική χερσόνησο, κι έπειτα μπορεί να εκστράτευε εναντίον των φυλών πέρα από τον Εύξεινο Πόντο, κι ίσως και εναντίον των φυλών της βόρειας Αφρικής. Ήθελε να γίνει κυρίαρχος όλου του γνωστού τότε κόσμου. Στρατό τώρα είχε αρκετό. Εκτός από τους Μακεδόνες που θα του έφερνε ο Αντίπατρος, θα τον βοηθούσαν και οι Πέρσες.

Μα τα σχέδια αυτά δεν τα έκανε μόνο από προσωπική φιλοδοξία. Δεν ήθελε να γίνει ο βασιλιάς όλου του κόσμου σαν Αλέξανδρος, αλλά σαν Έλληνας. Ήθελε να εξαπλώσει παντού τον Ελληνικό πολιτισμό και την Ελληνική γλώσσα. Το Ελληνικό πνεύμα να φωτίσει και την παραμικρή γωνιά της γης. Αυτή ήταν η πιο μεγάλη φιλοδοξία του.

Το φθινόπωρο του 324 βρισκόταν στα Εκβάτανα, όπου έγιναν μεγάλοι αθλητικοί, μουσικοί και θεατρικοί αγώνες. Στη διάρκεια αυτών των αγώνων, αρρώστησε ξαφνικά ο πιο πιστός και ο πιο αγαπημένος του παιδικός φίλος, ο Ηφαιστίωνας. Στην αρχή νόμισαν ότι θα είναι κάτι περαστικό και δεν ανησύχησαν. Μα η κατάστασή του έγινε σοβαρή και πέθανε λίγες μέρες αργότερα.

Το χτύπημα ήταν τρομερό για τον Αλέξανδρο. Έχανε τον πιο πιστό του φίλο, τον αγαπημένο σύντροφο των παιδικών του χρόνων, τον συμπολεμιστή του που τον ακολουθούσε παντού, όπως η σκιά του. Μαζί είχαν ονειρευτεί από μικρά παιδιά, μαζί μελετούσαν κοντά στον μεγάλο δάσκαλό τους τον Αριστοτέλη, μαζί στεφάνωσαν τον τάφο του Αχιλλέα στην Τροία και μοιράστηκαν όλες τις χαρές και τις λύπες, όλους τους θριάμβους της μεγάλης εκστρατείας.

Και τώρα... χώριζαν για πάντα...

Για τρεις μέρες, μετά το θάνατο του Ηφαιστίωνα, ο Αλέξανδρος δεν έβαλε τίποτε στο στόμα του. Έπειτα παράδωσε το νεκρό φίλο του στον Περδίκκα, να τον μεταφέρει στη Βαβυλώνα, όπου θα γινόταν με όλη τη μεγαλοπρέπεια η ταφή του. Ώσπου να τον θάψουν κήρυξε γενικό πένθος και για να τιμήσει το φίλο του, δεν τον αντικατάστησε με άλλον αξιωματικό στη χιλιαρχία που διοικούσε. Θα έμενε η χιλιαρχία του Ηφαιστίωνα.

Μετά το θάνατο του Ηφαιστίωνα ο Αλέξανδρος, που έμενε τώρα στη Βαβυλώνα, άρχισε τις προετοιμασίες του για την εκστρατεία του στην Αραβική χερσόνησο. Έδωσε διαταγή να μεγαλώσει το λιμάνι και να ναυπηγηθούν χίλια πλοία. Με τα πλοία αυτά θ' ακολουθούσε αντίστροφα τη διαδρομή του Νέαρχου και όταν έβγαινε στον Ινδικό ωκεανό, θ' ακολουθούσε τα παράλια της Αραβικής χερσονήσου.

Στη Βαβυλώνα ήρθαν να τον βρουν αντιπρόσωποι απ' όλη την Ελλάδα. Ήταν όλοι τους στεφανωμένοι σαν να πήγαιναν να συναντήσουν ένα θεό και όχι το βασιλιά τους. Ήρθαν να τον συγχαρούν για το τέλος της μεγάλης, δοξασμένης και νικηφόρας εκστρατείας του. Ο Αλέξανδρος τους δέχτηκε με χαρά και τους έδωσε να πάρουν μαζί τους όλα τα λάφυρα του Ξέρξη, που είχε αρπάξει από την Ελλάδα και ιδιαίτερα από την Αθήνα.

Έφτασε το καλοκαίρι του 323. Οι προετοιμασίες για την εκστρατεία του στην Αραβική χερσόνησο είχαν τελειώσει και δεν έμενε παρά να οριστεί η ημερομηνία που θα ξεκινούσε ο μεγάλος στόλος. Έγιναν οι θυσίες και οι οιωνοί ήταν άριστοι για την καινούργια εκστρατεία.

Εκείνο το βράδυ ο Αλέξανδρος διασκέδασε με τους στρατηγούς του και τους φίλους του. Η διασκέδαση κράτησε ως το πρωί. Ενώ όμως έφυγαν όλοι οι καλεσμένοι, έμεινε μαζί του ο

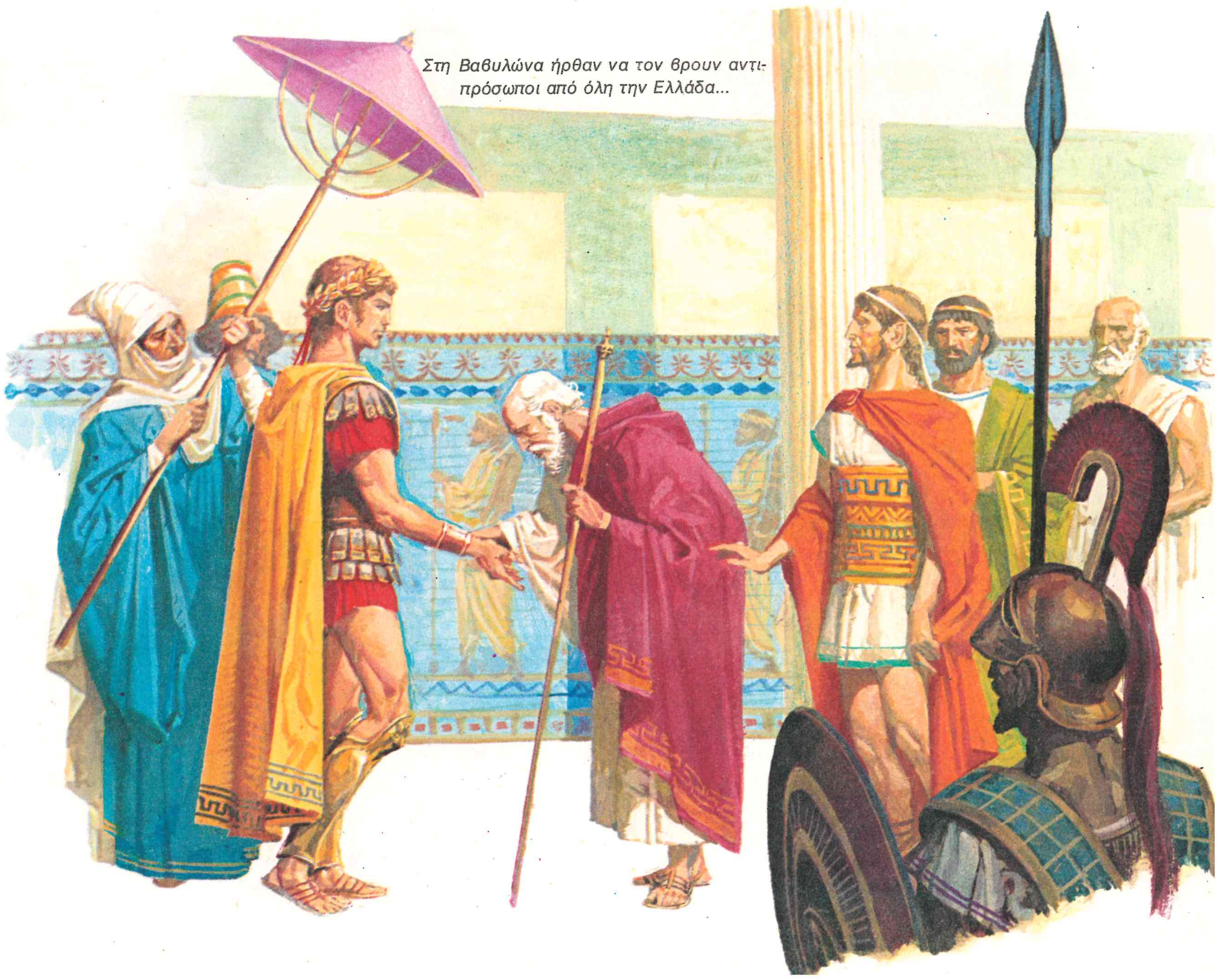
φίλος του ο Μήδιος. Συνέχισαν τη διασκέδαση ως το βράδυ, χωρίς ανάπαυση. Ο φίλος του τον κάλεσε τότε να συνεχίσουν στο σπίτι του. Ο Αλέξανδρος δε θέλησε να του χαλάσει το χατήρι.

Το επόμενο πρωί – ήταν η 3 Ιουνίου του 323 – ο Αλέξανδρος ένιωσε να έχει πυρετό. Έκανε ένα λουτρό και ξάπλωσε. Τον πήρε ο ύπνος, μα ήταν ένας άρρωστος, ένας ανήσυχος ύπνος. Όταν ξύπνησε κάλεσε τους στρατηγούς του να συζητήσουν για την εκστρατεία και όρισαν την ημέρα που θα ξεκινούσαν.

Ο πυρετός όμως συνεχίστηκε την υπόλοιπη μέρα και τη νύχτα. Την άλλη μέρα λούστηκε κι έκανε θυσία στους θεούς. Ένιωθε να καίγεται από τον υψηλό πυρετό, μα ήταν αισιόδοξος και στο φίλο του τον Μήδιο που τον επισκέφτηκε, μιλούσε συνέχεια για την εκστρατεία.

Ο πυρετός τη νύχτα έγινε αφόρητος. Την άλλη μέρα λούστηκε ξανά και κάλεσε το Νέαρχο να συζητήσει μαζί του λεπτομέρειες για την εκστρατεία. Έπειτα παράγγειλε στους στρατηγούς του να έρθουν την άλλη μέρα. Θα ξεκινούσαν σε τρεις μέρες.

Πέρασαν ακόμα δυο μέρες. Στο διάστημα αυτό, όσο κι αν προσπαθούσαν οι γιατροί του, ο πυρετός δεν έπεφτε. Τον είχε ολότελα εξαντλήσει. Κάλεσε πάλι τους στρατηγούς του. Δεν μπορούσε όμως να σηκωθεί για να τους δεχτεί. Τον βρήκαν ξαπλωμένο στο κρεβάτι, ανίκανο

Στη Βαβυλώνα ήρθαν να τον βρουν αντιπρόσωποι από όλη την Ελλάδα...

ακόμα και να τους μιλήσει. Κατάλαβαν τότε όλοι τους με συντριβή, ότι πλησίαζε το τέλος του. Τίποτε δε θα μπορούσε να τον γλυτώσει.

Οι στρατιώτες του, που είχαν τόσες μέρες να τον δουν, άρχισαν να φοβούνται ότι ο βασιλιάς τους είχε πεθάνει και τους το έκρυβαν. Συγκεντρώθηκαν τότε γύρω από τ' ανάκτορα και ζητούσαν να τον δουν νεκρό ή ζωντανό.

Οι πόρτες των ανακτόρων άνοιξαν. Οι στρατηγοί αποφάσισαν ν' αφήσουν τους στρατιώτες να περάσουν μπροστά από τον ετοιμοθάνατο βασιλιά τους, για να τον αποχαιρετήσουν.

Ακολούθησε τότε η δραματική σκηνή του αποχαιρετισμού, που κράτησε πολλές ώρες. Ένας - ένας οι γενναίοι στρατιώτες του, έμπαιναν στα ανάκτορα, έφταναν κοντά στο κρεβάτι τού βασιλιά τους, τον κοίταζαν και καθώς τον έβλεπαν περισσότερο νεκρό παρά ζωντανό, ξεσπούσαν σε κλάματα...

Και ο Αλέξανδρος, που δεν μπορούσε να μιλήσει και να κινηθεί, τους κοίταζε και στα θολά του μάτια καθρεφτιζόταν ο βουβός σπα-

ραγμός. Μ' αυτούς τους στρατιώτες είχε γνωρίσει για δέκα περίπου χρόνια τόσες και τόσες δόξες... Και τώρα τους άφηνε μόνους, χωρίς το βασιλιά τους, χωρίς τον προστάτη τους.

Μα δεν άφηνε ορφανούς μόνο τους στρατιώτες του. Άφηνε και την Ελλάδα ολόκληρη. Άφηνε και τα μεγάλα σχέδιά του για το μέλλον, που θα έμεναν απραγματοποίητα...

Τελείωσε η θλιβερή πομπή να περνάει μπροστά από τον ετοιμοθάνατο Αλέξανδρο. Βαθιά σιγή βασίλευε τώρα στ' ανάκτορα. Οι στρατηγοί και οι στενοί του φίλοι στέκονταν απόμερα και παρακολουθούσαν το βασιλιά τους να παλεύει με το θάνατο, χωρίς να μπορούν να τον βοηθήσουν. Και τότε, κάποιος από αυτούς ψιθύρισε στους άλλους:

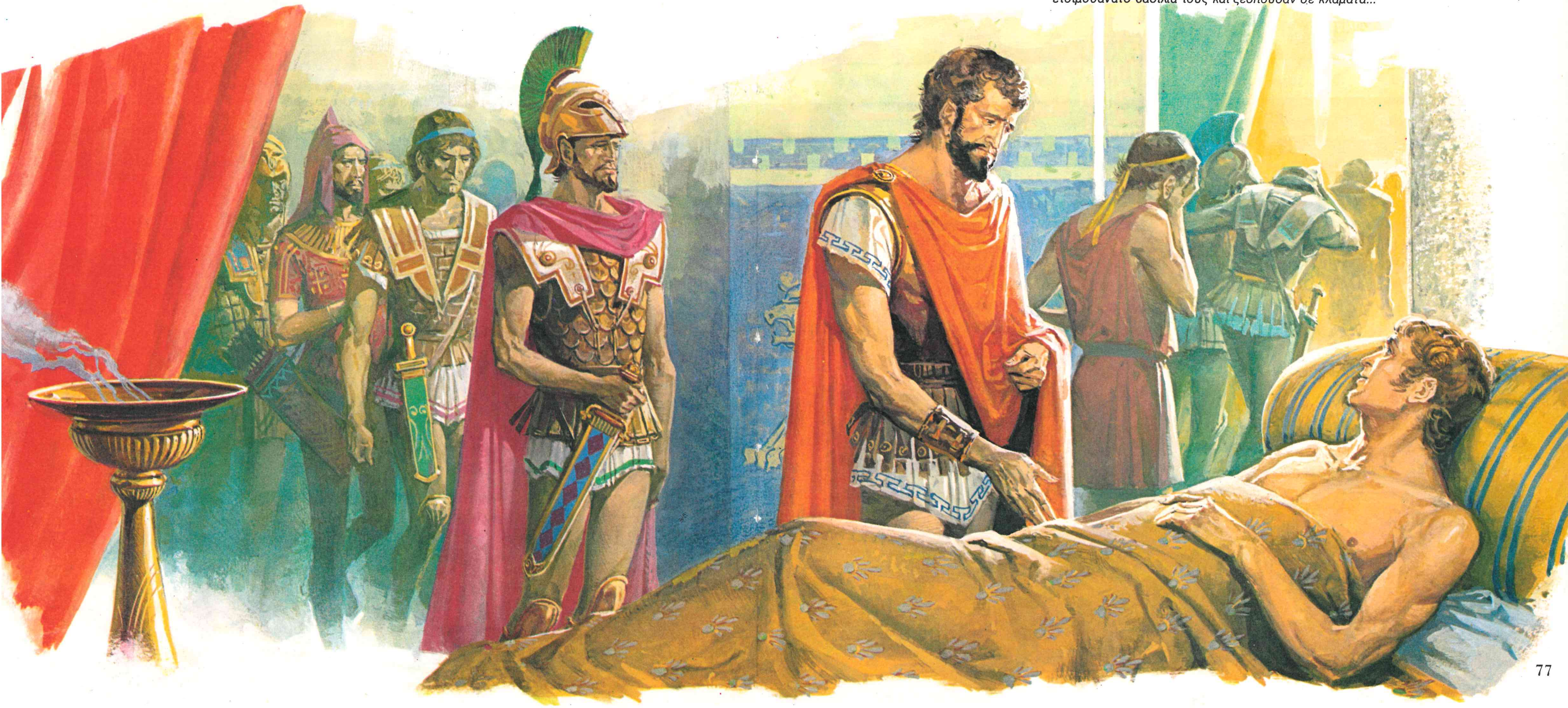
– Ο Αλέξανδρος δεν πρόκειται να γιατρευτεί... Είναι μοιραίο να πεθάνει... Το μεγάλο του βασίλειο, όμως, δεν πρέπει να μείνει χωρίς βασιλιά. Πρέπει να τον ρωτήσουμε ποιον θα ορίσει αντικαταστάτη του στο θρόνο.

Όλοι συμφώνησαν και πλησίασαν στην

Ένας - ένας οι γενναίοι στρατιώτες του έμπαιναν στα ανάκτορα, περνούσαν μπροστά από ετοιμοθάνατο βασιλιά τους και ξεσπούσαν σε κλάματα...

Ένας - ένας οι γενναίοι στρατιώτες του έμπαιναν στα ανάκτορα, περνούσαν μπροστά από ετοιμοθάνατο βασιλιά τους και ξεσπούσαν σε κλάματα...

κλίνη του.

– Αλέξανδρε, τον ρώτησε εκείνος που είχε την ιδέα, πρέπει να μιλήσεις... Πρέπει να μας πεις ποιον αφήνεις διάδοχο του θρόνου σου. Ποιος θα σε αντικαταστήσει...

Ο Αλέξανδρος άνοιξε με πολύ κόπο τα μάτια του και τα χείλη του, τα κατάξερα από τον πυρετό, άνοιξαν κι αυτά με κόπο. Μα δεν μπόρεσαν να πουν λέξη.

– Λοιπόν, ποιος θα πάρει τη θέση σου; τον ξαναρώτησαν.

Και τότε, κατάφερε να ψιθυρίσει:

– Ο καλύτερος...

Δεν είπε κανένα όνομα... Ας βασίλευε ο καλύτερος απ' όλους τους στρατηγούς του.

Στις 13 Ιουνίου του 323, κι ενώ σουρούπωνε, ο Αλέξανδρος έφυγε για πάντα από τη ζωή...

Ο βασιλιάς που δε νικήθηκε ποτέ, σε καμιά μάχη, που κατατρόπωσε όλους τους αντιπάλους του, νικήθηκε από τον αντίπαλο που δεν μπόρεσε να τον νικήσει ποτέ, κανένας άνθρωπος: από το θάνατο. Ο νεαρός βασιλιάς που ξεκίνησε από την Πέλλα της Μακεδονίας κι έφτασε τα σύνορα της Ελλάδας ως την Αίγυπτο, την Κασπία θάλασσα και τον Ινδό ποταμό, πέθανε πριν πραγματοποιήσει το μεγάλο του όνειρο: ν' απλώσει την Ελλάδα σε όλο τον κόσμο.

Κι ήταν τόσο νέος ακόμα! Τριάντα δύο χρονών κι οχτώ μηνών. Στην ηλικία που οι άλλοι αρχίζουν τη ζωή, εκείνος την τελείωσε...

Με την ανακοίνωση του θανάτου του, θρήνος ξέσπασε σ' όλους τους Έλληνες. Αλλά τον θρήνησαν και οι Πέρσες, γιατί είχε γίνει και δικός τους βασιλιάς. Η μητέρα του Δαρείου, όταν έμαθε ότι πέθανε ο άνθρωπος που έγινε η αιτία να πεθάνει ο γιος της, αφού έχασε το βασίλειό του, κλείστηκε σ' ένα δωμάτιο και ορκίστηκε να μην ξαναδεί το φως του ήλιου και να μη βάλει τίποτε στο στόμα της. Πέντε μέρες αργότερα ξεψύχησε. Τόσο πολύ αγαπούσε τον Αλέξανδρο...

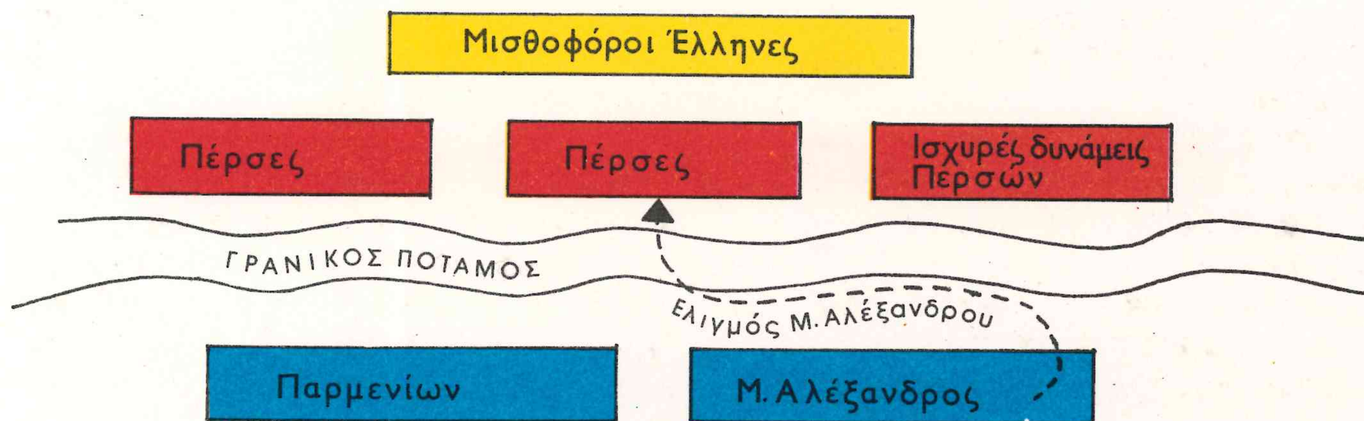
Πέθανε ο ανίκητος βασιλιάς, που η ιστορία τον ονόμασε ΜΕΓΑ και που το όνομά του έμεινε θρυλικό στους αιώνες που ακολούθησαν – και θα συνεχίσει στους αιώνες που θ' ακολουθήσουν. Κι ήταν τραγικός ο θάνατός του για την Ελλάδα. Οι στρατηγοί του δεν μπόρεσαν να κρατήσουν ενωμένο το μεγάλο βασίλειό του. Το χώρισαν στα τέσσερα... Και, με το πέρασμα των χρόνων, οι κατακτήσεις του Αλέξανδρου χάθηκαν, έσβησαν... Κι απόμεινε πάνω τους μόνο η σκιά του Ανίκητου βασιλιά... Έμειναν πάνω τους τα ίχνη του περάσματός του από τον Γρανικό ως τον Ινδό ποταμό...

Πέθανε ο Αλέξανδρος, μα έμεινε τ' όνομά του και ο θρύλος του ζωντανός. Και οι θρύλοι είναι θησαυροί ανεκτίμητοι γι' αυτή τη μικρή χώρα, που ονομάζεται Ελλάδα... Γιατί μέσα από τους θρύλους της γεννιούνται οι μεγάλοι άνδρες, οι ανίκητοι στρατηγοί, οι σοφοί, οι ποιητές και το μεγάλο, αθάνατο Ελληνικό πνεύμα.

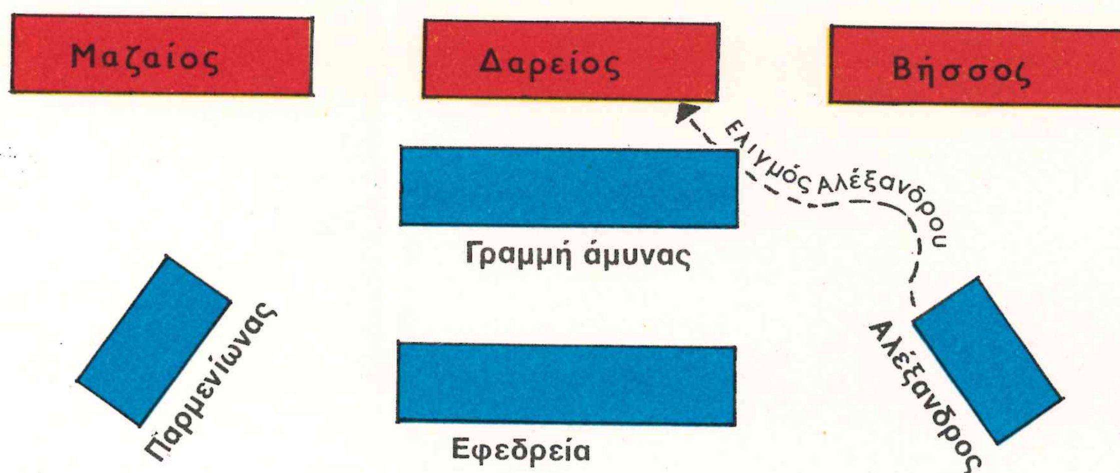
ΤΕΛΟΣ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ 4817038 ΜΥΛΩΝΑΚΗ

ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΑΧΩΝ

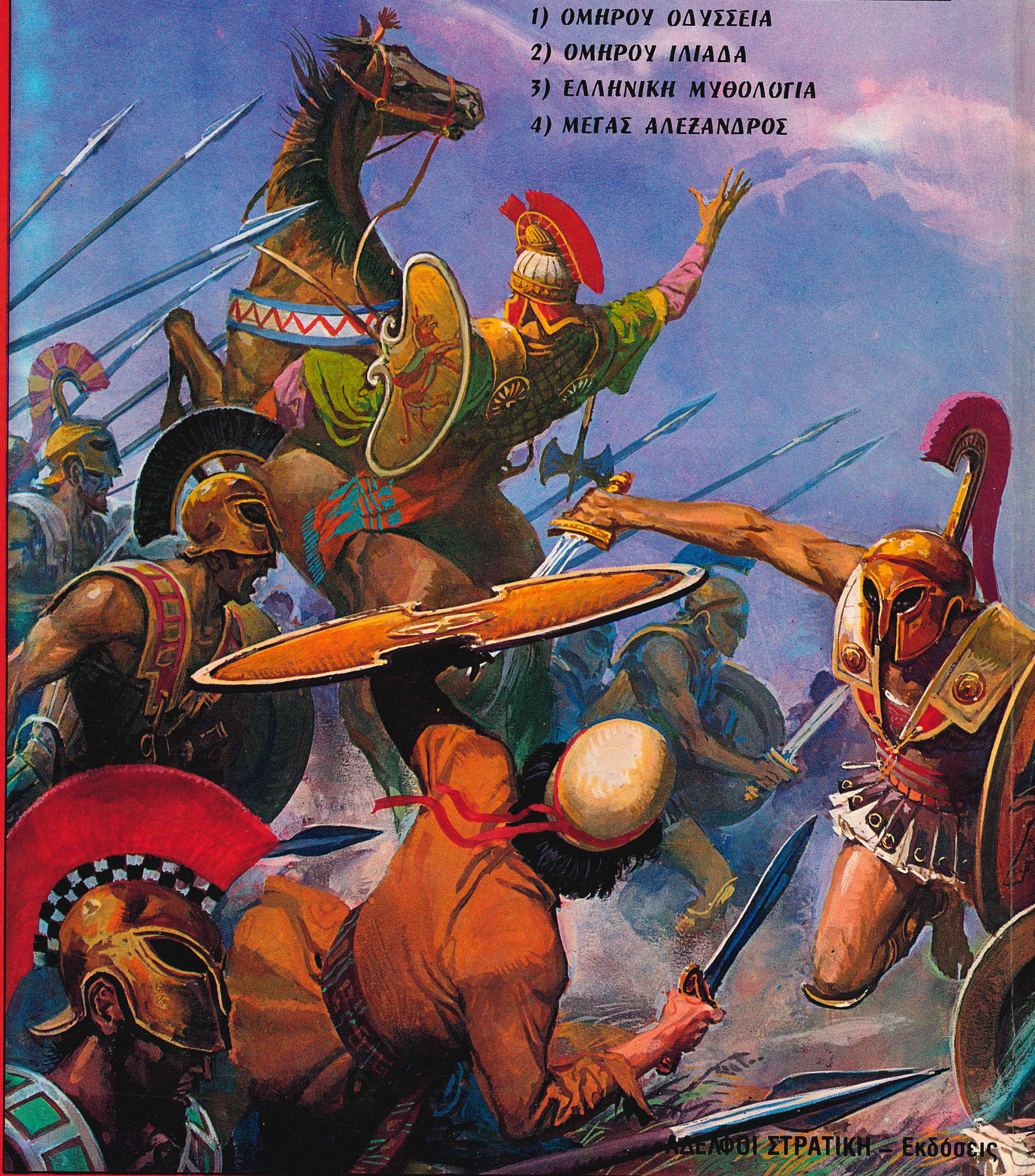

Σειρά: Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΘΡΥΛΩΝ

1) ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ
2) ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ
3) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
4) ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΤΡΑΤΙΚΗ – Εκδόσεις

Σειρά: Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΩΝ ΘΡΥΛΩΝ

1) ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ
2) ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΑ
3) ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ
4) ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

ΑΔΕΛΦΟΙ ΣΤΡΑΤΙΚΗ – Εκδόσεις

ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ